

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ЗВІТ

РЕКТОРА САВЧЕНКА СЕРГІЯ ВІКТОРОВИЧА

*на спільному засіданні вченої ради
та конференції трудового колективу
ДЕРЖАВНОГО ЗАКЛАДУ
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
за період з січня 2018 року по січень 2019 року*

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Старобільськ - 2019

УДК 378.091.113(047.32)(477.61)«2018/2019»

З-43

- Звіт ректора Савченка Сергія Вікторовича на спільному засіданні вченої ради та конференції трудового колективу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за період з січня 2018 року по січень 2019 року : інформаційні матеріали / С. В. Савченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019. – 160 с.

Звіт ректора Савченка С. В. на спільному засіданні вченої ради та конференції трудового колективу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за період з січня 2018 року по січень 2019 року містить інформацію про результати діяльності ректора та університету за звітний період відповідно до основних напрямів: прийом до університету, освітня діяльність, науково-дослідна та інноваційна діяльність, міжнародна діяльність, соціально-гуманітарна діяльність, розвиток матеріально-технічної бази та фінансово-економічна діяльність.

Призначений для всіх учасників освітнього процесу закладу вищої освіти та громадськості.

УДК 378.091.113(047.32)(477.61)«2018/2019»

© Савченко С. В., 2019

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ПРИЙОМ ДО УНІВЕРСИТЕТУ	
1.1. Результати вступної кампанії	6
1.2. Профорієнтаційна робота.....	20
РОЗДІЛ 2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ	
2.1. Організація освітнього процесу. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності.....	28
2.2. Контингент студентів.....	38
2.3. Система управління якістю освіти.....	40
2.4. Підсумкова атестація випускників.....	45
2.5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.....	46
2.6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу.....	47
РОЗДІЛ 3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
3.1. Якість науково-педагогічного персоналу.....	48
3.2. Наукові підрозділи університету.....	49
3.3. Міжнародні, всеукраїнські й регіональні наукові конференції, семінари.....	51
3.4. Науково-дослідні роботи, що виконувалися в 2017 році.....	56
3.5. Наукові публікації та участь у міжнародних рейтингах.....	60
3.6. Діяльність аспірантури та докторантури.....	62
3.7. Наукова робота студентів у 2017 році.....	63
3.8. Видавнича діяльність Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».....	64
3.9. Інноваційна діяльність.....	65
3.10. Наукова бібліотека університету.....	83
РОЗДІЛ 4. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
4.1. Міжнародне співробітництво.....	117
4.2. Міжнародні науково-освітні проекти.....	125
4.3. Інтернаціоналізація вищої освіти.....	129
4.4. Участь у міжнародних виставках, конкурсах і змаганнях.....	133
РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
5.1. Напрями і зміст соціально-гуманітарної роботи університету.....	138
5.2. Організація роботи студентського самоврядування.....	146
РОЗДІЛ 6. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
6.1. Розвиток матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури.....	156
6.2. Фінансово-економічна діяльність.....	157

ВСТУП

2018 рік, що минув, – це п'ятий рік перебування університету в умовах тимчасового переміщення та гібридної війни та, водночас, рік, коли можна з упевненістю сказати: університет перейшов від стратегії виживання до стратегії розвитку!

Не випадково, на Дев'ятій міжнародній виставці **«Сучасні заклади освіти – 2018»** Луганський національний університет імені Тараса Шевченка став переможцем рейтингового виставкового конкурсу й отримав **Гран-Прі «Лідер міжнародної діяльності України»**.

Майже за п'ять років перебування в незвичайних умовах університет не тільки вижив і відновився, а й набув нового обліку, став потужним освітньо-науковим і культурним центром, лідером регіонального розвитку, активним учасником припинення конфлікту на сході України, форпостом українства в східноукраїнському регіоні.

У 2018 році було отримано значні результати в усіх сферах діяльності університету: збільшенні контингенту студентів; підвищенні якості кадрового складу; організації освітньої діяльності та забезпеченні якості освітнього процесу; навчально-методичному й інформаційному забезпеченні освітнього процесу; результативності науково-дослідної, інноваційної, міжнародної та соціально-гуманітарної діяльності; розвитку матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури.

За темпами й інноваційністю університет випередив інші заклади вищої освіти України, про що свідчать місця університету у вітчизняних й міжнародних рейтингах 2018 року.

Пропонований звіт є узагальненням результатів діяльності Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на чолі з ректором Савченком С. В. у 2018 році та складається з шести розділів відповідно до основних напрямів діяльності: прийом до університету, освітня діяльність, науково-дослідна та інноваційна діяльність, міжнародна

діяльність, соціально-гуманітарна діяльність, розвиток матеріально-технічної бази та фінансово-економічна діяльність.

Призначений для широкого оприлюднення й обговорення на спільному засіданні конференції трудового колективу та вченої ради Луганського національного університету імені Тараса Шевченка відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Статуту ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

РОЗДІЛ 1

ПРИЙОМ ДО УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Результати вступної кампанії

Організація прийому до університету – складний і багатоаспектний процес, що охоплює майже всі структури університету.

У ході підготовки до Вступної кампанії – 2018 було розроблено й затверджено:

- Правила прийому до університету у 2018 році;
- перелік спеціальностей та програм підготовки; сертифікатів ЗНО для небюджетних пропозицій, вступних випробувань за освітніми ступенями бакалавра та магістра, освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста;
  - пропозиції щодо обсягів прийому на місця державного замовлення та за рахунок інших джерел фінансування;
  - підготовлено всі необхідні екзаменаційні матеріали для проведення вступних випробувань (тести із загальноосвітніх предметів, програми творчих конкурсів та творчих заліків, спортивних нормативів, фахових вступних випробувань, питання для співбесід, критерії оцінювання та ін.);
  - сформовано й затверджено основні структурні підрозділи приймальної комісії (освітній центр „Донбас-Україна”, предметні екзаменаційні й фахові атестаційні комісії, апеляційні комісії та ін.);
  - приймальною комісією, відділом маркетингу, навчально-науковими інститутами, факультетами, відокремленими підрозділами здійснено відповідну рекламно-профорієнтаційну роботу: проведено Дні відкритих дверей у м. Старобільськ, м. Рубіжне, м. Кремінна, м. Полтава;
  - здійснено виїзди до районних, міських та селищних рад, відділів освіти, навчальних закладів різних типів і рівнів (дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні, вищі I-II рівнів акредитації) усіх районів Луганської області та міст Северодонецьк, Лисичанськ, Рубіжне; також відвідано освітні

й різнопрофільні заклади у районах та містах Донецької області;

- розміщено інформацію про університет у мережі Інтернет та на сторінках інститутів і факультетів у соцмережах;
- здійснено рекламу університету через засоби масової інформації, адресне розповсюдження рекламно-агітаційних матеріалів;
- створено Пункт реєстрації ЗНО для випускників минулих років та магістрантів;
- розміщено рекламні банери щодо діяльності університетського освітнього центру „Донбас-Україна”;
- проведено адресну рекламно-профорієнтаційну роботу з військовослужбовцями; фахівцями різнопрофільних установ, організацій та підприємств.

Основним і завершальним аспектом вступної кампанії у 2018 році **стала організація прийому та зарахування до університету на різні освітні ступені та рівні.**

Прийом та зарахування до університету у 2018 році здійснювалися базовим навчальним закладом та його відокремленими підрозділами (Коледжем ЛНУ імені Тараса Шевченка; ВП «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Кадіївський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка») за всіма освітніми ступенями та рівнями: молодший спеціаліст, бакалавр, магістр. Прийом та зарахування також здійснювалися за освітньо-науковим ступенем доктора філософії та науковим ступенем доктора наук.

Обсяг прийому до університету з урахуванням усіх відокремлених підрозділів та освітніх ступенів і рівнів склав (*табл. 1.1.*): **561** – за ОКР молодшого спеціаліста (на 68 осіб менше ніж минулого року), **1434** – за ОС бакалавра (на 73 осіб менше ніж минулого року), **1260** – за ОС магістра (на 191

особу менше ніж минулого року), **25** – за ОНС доктора філософії (на 5 більше ніж минулого року), **5** – за НС доктора наук (на 3 більше ніж минулого року).

Таблиця 1.1.

Результати прийому до університету за всіма ОС (ОКР) у 2018 році

	денна форма		заочна форма		Разом
	бюджет	контракт	бюджет	контракт	
Молодший спеціаліст	488	40	30	3	561
Бакалавр	564	258	263	349	1434
Магістр	255	155	203	647	1260
Аспірантура	9	5	3 (вечірня)	8	25
Докторантура	3	2	–	–	5
Разом	3285				

Таким чином, загальний обсяг прийому до університету з урахуванням усіх відокремлених підрозділів та рівнів склав **3285** осіб (що на 324 особи менше по університету та його відокремлених підрозділах ніж минулого року).

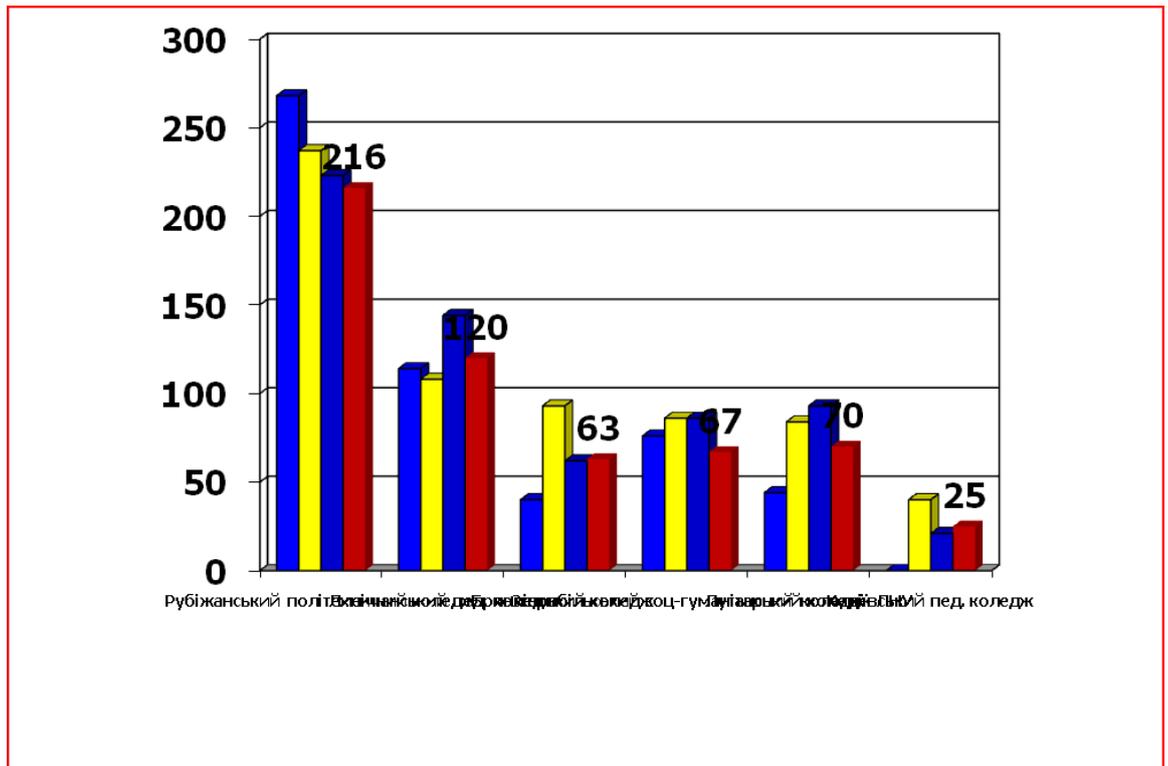
За ОКР «Молодший спеціаліст» прийом та зарахування здійснювали:

- Коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка (зараховано – 70 особи, що на 23 особи менше ніж минулого року);
- ВП «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 67 осіб, що на 19 осіб менше ніж минулого року).
- ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 120 осіб, що на 24 особи менше ніж минулого року);

- ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О. Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 216 осіб, що на 7 осіб менше ніж минулого року);
- ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 63 особи, що на 1 особу більше ніж минулого року),
- ВП Кадіївський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка (зараховано 25 особу, що на 4 осіб менше ніж минулого року).

Усього за ОКР «молодший спеціаліст» було зараховано **561 особу**. Для унаочнення інформації результати прийому за ОКР «молодшого спеціаліста» ми зобразили на графіку в *табл. 1.2.* та на *графіку 1.1* *таблиці 1.2*

	Молодший спеціаліст				Разом
	денна форма		заочна форма		
	бюджет	контракт	бюджет	контракт	
Коледж ЛНУ	63	7	–	–	70
Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ	56	11	–	–	67
Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ	105	15	–	–	120
Кадіївський педагогічний коледж ЛНУ	20	5	–	–	25
Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці ЛНУ	194	2	20	–	216
Брянківський коледж ЛНУ	50	–	10	3	63
Разом	561				

Рис. 1.1. Результати прийому за ОКР молодший спеціаліст

Найбільш складним, технічно і психологічно перевантаженим виявився прийом за освітнім ступенем «бакалавр». За цим рівнем прийом та зарахування здійснював базовий навчальний заклад, до складу якого входить 10 навчально-наукових інститутів та факультетів. Рейтинг інститутів та факультетів за кількістю зарахованих виявився таким:

Інститут педагогіки і психології – **374 особи** (однаково з минулим роком);

Факультет природничих наук – **240 осіб** (це на 25 осіб більше ніж минулого року);

Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму – **207 осіб** (це на 31 особу більше ніж минулого року);

Інститут фізичного виховання і спорту – **137 осіб** (це на 4 особи менше ніж минулого року);

Факультет іноземних мов – **122 особи** (це на 34 особи менше ніж у минулому році).

Інститут економіки та бізнесу – **96 осіб** (це на 19 осіб менше ніж минулого року);

Інститут історії міжнародних відносин та соц.-політ. наук – **88 осіб** (це на 16 осіб менше ніж минулого року);

Інститут фізики, математики та інформаційних технологій – **69 осіб** (це на 19 осіб менше ніж минулого року);

Інститут культури та мистецтв – **58 осіб** (це на 44 осіб менше ніж минулого року);

Факультет української філології та соціальних комунікацій – **43 особи** (це на 7 осіб більше ніж минулого року); Для унаочнення інформації результати прийому за освітнім ступенем «бакалавр» ми зобразили на графіку.

Таблиця 1.3

Результати прийому за освітнім ступенем бакалавра

Інститут / факультет	2015	2016	2017	2018	Динаміка
Інститут педагогіки і психології	272	331	374	374	0
Факультет природничих наук	51	68	215	240	+25
Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму	85	180	176	207	+31
Факультет іноземних мов	36	42	156	137	-4
Інститут фізичного виховання і спорту	99	131	141	122	-34
Інститут економіки та бізнесу	46	95	115	96	-19
Інститут історії міжнародних відносин та соціально- політичних наук	30	68	104	88	-16
Інститут культури та мистецтв	75	118	102	69	-19
Інститут фізики, математики та інформаційних технологій	55	100	88	58	-44
Факультет української філології та соціальних комунікацій	17	57	36	43	+7
РАЗОМ:	766	1190	1507	1434	-73

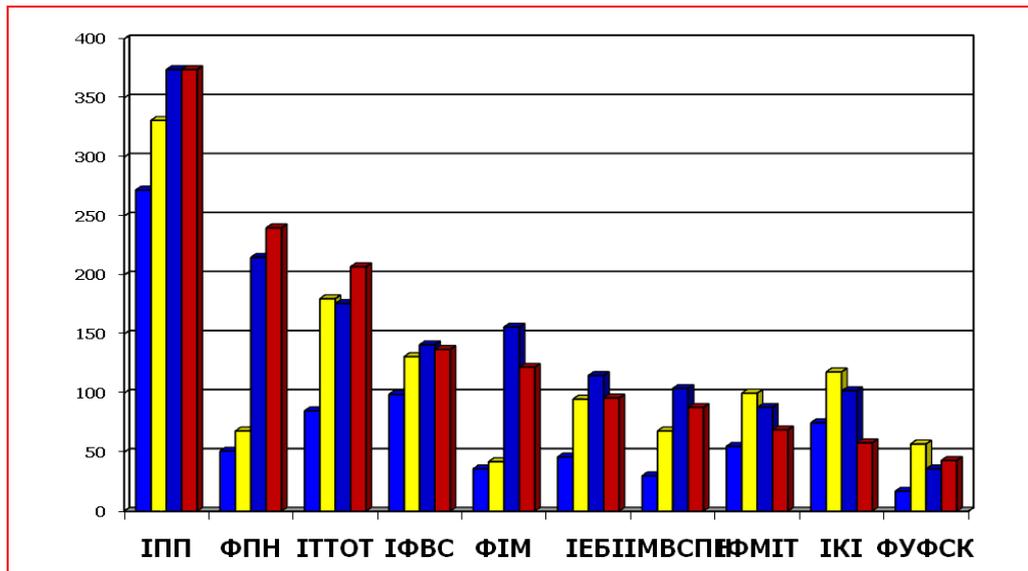

Рис. 1.2. Результати прийому за ОС бакалавра

На жаль, через особливості умов прийому у 2018 році за освітнім ступенем бакалавра університетом було втрачено **67 місць** державного замовлення. На першому етапі бюджетні місця було знято після розміщення адресного держзамовлення (01.08.2018): на денній формі навчання – **25 місць** та на заочній формі навчання – **5 місць** державного замовлення. Прикро, але на цей процес ми не могли вплинути, адже рекомендацію до зарахування на бюджет здійснювала сама база ЄДЕБО відповідно до рейтингового бала вступника та пріоритету вибору вступником певної спеціальності.

На другому етапі були зняті місця державного замовлення після виконання умов зарахування (07.08.2018): на денній формі навчання – **36 місць** та на заочній формі навчання **1 місце** державного замовлення. Тут вже вступили в силу суб'єктивні чинники: ми не змогли переконати абітурієнтів подати оригінали документів на бюджет до нашого університету. Такі абітурієнти пішли до інших ВНЗ на контрактну форму.

На наступний рік треба бути уважнішими при формуванні пропозицій щодо обсягів державного замовлення та оголошення набору на деякі спеціальності та програми підготовки.

Найбільш популярними спеціальностями та програмами підготовки *денної форми* навчання на базі ПЗСО стали: *соціальна робота; соціальна робота*

(соціальна педагогіка, практична психологія); професійна освіта (транспорт); середня освіта (мова і література (російська та англійська)); на основі МС: професійна освіта (транспорт); фізична терапія та ерготерапія. Найменшу кількість студентів зараховано на спеціальності та програми підготовки: дизайн; середня освіта (математика, фізика); філологія (мова і література (арабська та англійська)).

Найпопулярнішими спеціальностями та програмами підготовки за заочною формою навчання на базі ПЗСО були: соціальна робота (соціальна педагогіка. практична психологія); агрономія; фізична культура і спорт (спорт); на основі МС: дошкільна освіта; початкова освіта. Найменший набір здійснено за спеціальностями та програмами підготовки: професійна освіта (транспорт), маркетинг.

Також в цьому році було здійснено набір (154 особи, це на 16 осіб більше ніж в минулому році) на денну та заочну форми навчання на 2 курс з нормативним терміном навчання. Найбільш популярні спеціальності: соціальна робота (соціальна педагогіка. практична психологія); спеціальна освіта; психологія; біологія.

Уже третій рік поспіль університет здійснює набір двох нових категорій вступників – **абітурієнтів з непідконтрольної території** та лінії зіткнення, а також військовослужбовців – **учасників бойових дій**.

Так, у 2016 році через освітній центр «Донбас–Україна» до університету було зараховано **149 осіб**, у 2017 році – **224 особи**, у 2018 році – **219 осіб**. Отже, до нашого університету вже вступило **592** особи з непідконтрольної території. І це, на наш погляд, значний крок до реінтеграції молоді цих територій в український простір.

Другою новою категорією студентів стали військовослужбовці, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали і продовжують захищати незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. У 2016 році до університету вступило **148 військовослужбовців**, в 2017 році –

352, в 2018 році – **309**. Отже, в університеті здобувають освіту **809 захисників Вітчизни!**

Виокремлюємо низку чинників, які перешкоджали успішному проведенню вступної кампанії:

- зменшення кількості випускників шкіл в Україні;
- зменшення кількості зареєстрованих на зовнішнє незалежне оцінювання;
- необґрунтованість наданих інститутами й факультетами пропозицій щодо обсягів державного замовлення;
- недостатня адресна робота з контингентом абітурієнтів, які вже були рекомендовані до зарахування за державним замовленням;
- розширення переліку закладів вищої освіти, на базі яких створено освітні центри „Донбас-Україна”.

Загалом набір за освітнім ступенем «бакалавр» у цьому році, ураховуючи різні чинники, можна враховувати задовільним, а порівняно з минулим роком та іншими ВНЗ Луганської області – навіть успішним.

За освітнім ступенем магістра до університету у 2018 році було зараховано **1260 осіб** (на 191 особу менше ніж у минулому році). На 20.10.2018 р. результати прийому за інститутами й факультетами виявилися такими:

Інститут педагогіки і психології – **337 осіб** (на 24 особи менше ніж минулого року).

Інститут фізичного виховання і спорту – **158 особа** (на 7 осіб більше ніж минулого року);

Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму – **118 осіб** (на 2 особи більше ніж минулого року);

Факультет іноземних мов – **116 осіб** (на 5 осіб більше ніж минулого року);

Інститут економіки та бізнесу – **98 осіб** (на 35 осіб менше ніж минулого року);

Факультет природничих наук – **85 осіб** (на 48 осіб менше ніж минулого року);

Інститут публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти – **81 особа** (на 18 осіб більше ніж минулого року).

Інститут культури та мистецтв – **79 осіб** (на 6 осіб менше ніж минулого року);

Інститут історії міжнародних відносин та соц.-політ. наук – **75 осіб** (на 36 осіб менше ніж минулого року);

Інститут фізики, математики та інформаційних технологій – **74 особи** (на 27 осіб менше ніж минулого року);

Факультет української філології та соціальних комунікацій – **39 осіб** (на 47 осіб менше ніж минулого року).

Для унаочнення інформації результати прийому за освітнім ступенем «магістр» ми зобразили в *табл. 1.4.* та на *рис. 1.3.*

Таблиця 1.4

Результати прийому за освітнім ступенем магістра

Інститут / факультет	2015	2016	2017	2018	Динаміка
Інститут педагогіки і психології	166	299	361	337	-24
Інститут фізичного виховання і спорту	61	102	151	158	+7
Інститут економіки та бізнесу	97	103	133	118	+2
Факультет природничих наук	44	82	133	116	+5
Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму	65	89	116	98	-35
Інститут історії міжнародних відносин та соціально-політичних наук	47	89	111	85	-48
Факультет іноземних мов	49	87	111	81	+18
Інститут фізики, математики та інформаційних технологій	43	83	101	79	-6

Факультет української філології та соціальних комунікацій	32	37	86	75	-36
Інститут культури та мистецтв	48	60	85	74	-27
Інститут публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти	44	89	63	39	-47
РАЗОМ:	696	1120	1451	1260	-191

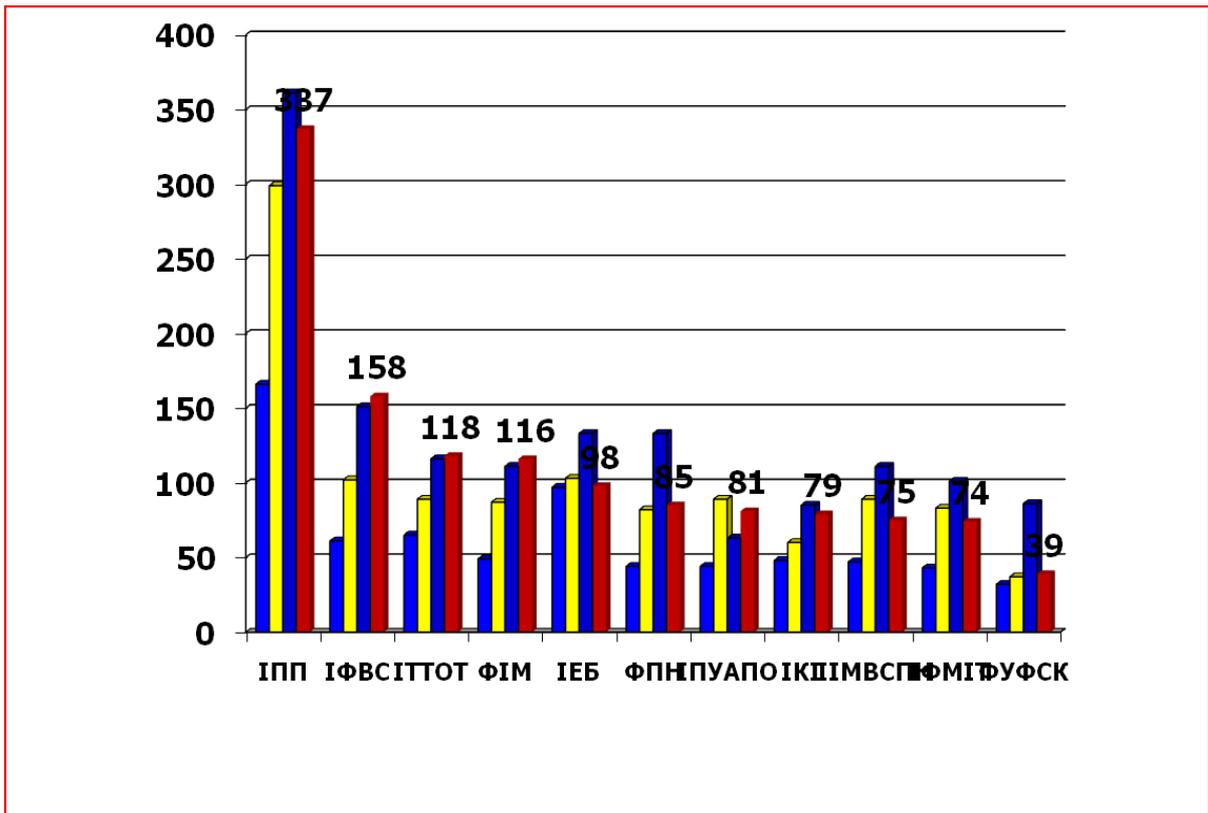

Рис. 1.3. Результати прийому за ОС магістр

На жаль, за освітнім ступенем магістра на ДФН та ЗФН, де набір залежав виключно від інститутів і факультетів, а не від ЄДЕБО, було допущено грубе порушення: не закрито **12 місць** держаного замовлення (навіть після перерозподілу). Це сталося в:

- **Факультет природничих наук** – на ЗФН не закрито 2 місця: на спеціальностях Середня освіта (Географія) – 1, Агрономія – 1.

- **Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму** – на ЗФН не закрито 1 місце: на спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність – 1.

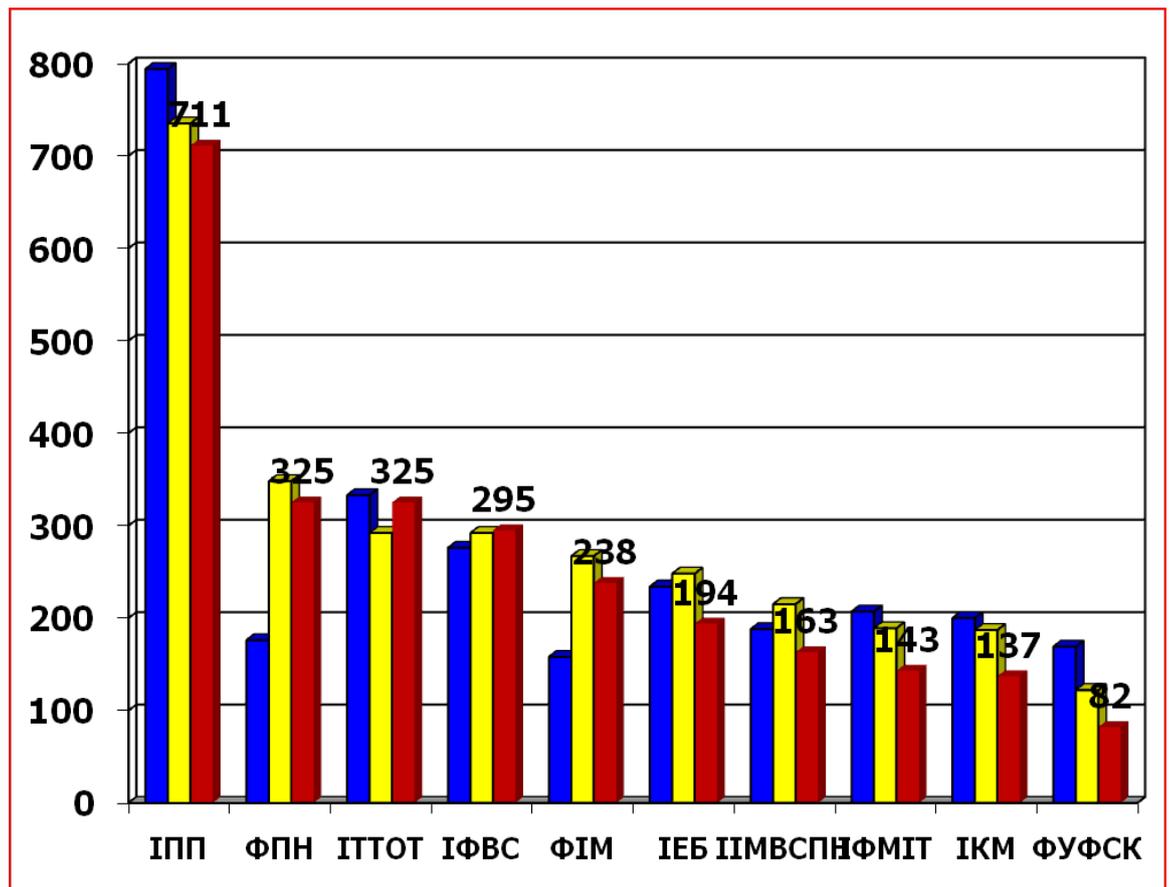
- **Інститут економіки та бізнесу** – на ЗФН не закрито 2 місця: на спеціальностях Фінанси, банківська справа та страхування – 1, Менеджмент – 1.

- **Інститут педагогіки і психології** – на ЗФН не закрито 4 місця: на спеціальностях Психологія – 3, Соціальна робота – 1.

- **Інститут історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук** – на ДФН не закрито 3 місця: на спеціальностях Політологія – 1, Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 2

Це пов'язано з тим, що, по перше, на деякі спеціальності було введено ЗНО з іноземної мови, а, по друге, ми були змушені повернути місця державного замовлення у Міністерство освіти і науки України тому, що абітурієнти-пільговики вже навчалися за кошти державного бюджету і не мають право повторно здобувати освіту.

Отже, можна зробити висновок, що в цілому вступна кампанія 2018 року пройшла на належному рівні. І на наступному слайді Ви можете побачити динаміку результатів прийому до університету за всіма освітніми ступенями за 3 роки: 2016, 2017, 2018. На екрані 1 стовпчик ІПП, 2 – ФНН, 3 – ІТТОТ, 4 – ІФВС, 5 – ФІМ, 6 – ІЕБ, 7 – ІМВСПН, 8 – ІФМІТ, 9 – ІКМ, 10 – ФУФСК.

Рис. 1.4. Кількість зарахованих за усіма рівнями та ступенями

Отже, вступна кампанія – 2018 завершилася. А вступна кампанія 2019 року вже розпочалася. Умови прийому затверджені, а тому можемо виділити основні *особливості вступної кампанії 2019*:

- У 2019 році приймаються сертифікати ЗНО 2017, 2018 та 2019 років, крім оцінок з англійської, французької, німецької та іспанських мов. Якщо як конкурсний предмет встановлено іноземну мову, вступник має право подавати оцінку із сертифікатів 2018 та 2019 років з однієї з іноземних мов (англійська, німецька, французька або іспанська) на власний розсуд.

- Творчі конкурси (на спеціальності 017 Фізична культура і спорт, 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво, 022 Дизайн (Графічний дизайн, Дизайн середовища), 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація, 024 Хореографія, 025 Музичне мистецтво), проводяться в кілька сесій з 01 по 10 липня включно (для вступників на місця державного замовлення за графіком, що має бути поданим 15 лютого на

погодження МОН), у період з 11 по 22 липня можуть проводитись додаткові сесії творчих конкурсів для вступників, які вступають на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

- Мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань для вступу на основі ПЗСО не може бути встановлений менше ніж 130 балів для спеціальності 281 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

- Запроваджено механізм першочергового зарахування вступників, які виявляють бажання працювати у сільській місцевості. Зокрема, йдеться про вступників на спеціальності галузей знань «Освіта/Педагогіка», які укладуть угоду про відпрацювання не менш як 3 роки в селі або селищі міського типу.

- Для небюджетних конкурсних пропозицій перелік конкурсних предметів визначається університетом (перший конкурсний предмет – українська мова і література, другий конкурсний предмет обирається з математики, історії України, іноземної мови, біології за вибором, а третій конкурсний предмет обирається з переліку загальноосвітніх предметів, з яких проводиться ЗНО).

- Для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальностями 051 Економіка, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність на основі ОКР молодшого спеціаліста у формі ЗНО з української мови і літератури та фахового вступного випробування. У 2019 році приймаються сертифікати ЗНО з української мови і літератури 2017, 2018 та 2019 років.

- Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти за спеціальностями 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 032 Історія та археологія, 034 Культурологія, 051 Економіка, 052 Політологія, 053 Психологія, 054 Соціологія, 061 Журналістика, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 241 Готельно-ресторанна справа, 242 Туризм, 281 Публічне управління та адміністрування, 281 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахових вступних випробувань (за умови успішного проходження додаткового вступного випробування для осіб, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю).

1.2. Профорієнтаційна робота

У 2018 році профорієнтаційна робота в університеті здійснювалася відповідно до Комплексу рекламного-профорієнтаційних заходів щодо залучення абітурієнтів до навчання у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2017 – 2018 навчальний рік, затвердженому вченою радою університету, який було скореговано відповідно до завдань цього року та розіслано усім структурним підрозділам. Загальноосвітні школи I-III ступенів, професійно-технічні навчальні заклади та заклади вищої освіти I-II рівнів акредитації залишаються у фокусі профорієнтаційної роботи, але удосконалюється адресна рекламного-профорієнтаційна робота з військовослужбовцями різних формувань, особами з тимчасово окупованої території та лінії розмежування, представниками різнопрофільних інститутів громадянського суспільства.

Відповідно до Комплексу рекламного-профорієнтаційних заходів було чітко визначено *об'єктів* впливу та напрями профорієнтаційної роботи: дитячі садки, загальноосвітні школи I-III ступенів, вищі навчальні заклади I-II рівня акредитації, професійно-технічні навчальні заклади, військовослужбовці ЗСУ, громадськість, різнопрофільні підприємства, організації та установи, благодійні та виставкові організації, органи місцевого самоврядування.

Основними *суб'єктами* профорієнтаційної роботи в університеті є Відділ маркетингу, Приймальна комісія, Освітній центр ЛНУ «Донбас – Україна», інститути, факультети, відокремлені підрозділи ЛНУ.

Профорієнтаційна політика університету була спрямована на формування іміджу сучасного університету ЛНУ імені Тараса Шевченка через засоби масової інформації, проведення рекламних акцій; планування та здійснення профорієнтаційних виїздів до навчальних закладів різних типів і рівнів (дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні, вищі I-II рівнів акредитації) усіх районів Луганської області та окремих міст Донецької області; підготовку та участь у IX Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади – 2018»; виготовлення та розповсюдження рекламно-поліграфічної продукції, промо-ролику, відеосюжетів та інтерв'ю задля висвітлення діяльності університету; модернізацію сайту, в тому числі оновлення інформації про склад та роботу структурних підрозділів університету тощо.

Головною метою профорієнтаційної роботи ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» є:

- ознайомлення населення із освітніми послугами ЛНУ через засоби масової інформації та мережу Інтернет;
- залучення до навчання випускників навчальних закладів різних типів і рівнів (дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні, вищі I-II рівнів акредитації) усіх регіонів України, випускників закладів освіти минулих років, а також військовослужбовців, учасників бойових дій та ООС;
- організація комплексного вивчення і аналіз вітчизняного та зарубіжного ринків освітніх послуг, перспектив їхнього розвитку з метою одержання інформації щодо співвідношення попиту і пропозиції, рівня цін на освітні послуги;
- організація роботи з аналізу ефективності рекламних заходів у ЗМІ, найбільш ефективних форм і методів рекламування освітніх послуг, які надаються в ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”;

- розробка та розміщення інформаційного матеріалу, аудіо- та відеоробіт на офіційному web-сайті, соціальних мережах та каналі YouTube;
- розповсюдження рекламної продукції під час профорієнтаційної роботи серед випускників загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та інших зацікавлених осіб, абітурієнтів у межах області, України та за її кордоном;
- організація підготовки інформації та розміщення рекламної інформації у засобах масової інформації, а також у довідниках та банках даних різних установ;
- загальноуніверситетські культурно-спортивні заходи та їх висвітлення у ЗМІ.

Основними рекламно-профорієнтаційними заходами в межах цих напрямів роботи стали:

- забезпечення рекламно-інформаційного супроводу вступної кампанії за допомогою засобів масової інформації;
- профорієнтаційна робота серед учнів випускних класів середніх закладів освіти, студентів останніх курсів закладів вищої освіти I-II рівнів акредитації, випускників минулих років, військовослужбовців ЗСУ, учасників бойових дій та ООС;
- консультації для майбутніх абітурієнтів з питань вступної кампанії 2018 року;
- підготовка учнів та професійно орієнтованої молоді до складання ЗНО;
- надання методичної допомоги вчителям шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів, закладів вищої освіти I-II рівнів акредитації;
- участь викладачів університету в семінарах, конференціях, круглих столах;
- Дні відкритих дверей університету;

– участь у профорієнтаційних заходах, які організовано районними та міськими відділами освіти, загальноосвітніми школами.

За 2018 рік Відділом маркетингу, Приймальною комісією, інститутами, факультетами, відокремленими підрозділами здійснено відповідну рекламну-профорієнтаційну роботу: проведено Дні відкритих дверей у м. Старобільськ, м. Кременна, м. Полтава; здійснено виїзди до навчальних закладів різних типів і рівнів (дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні, вищі I-II рівнів акредитації) усіх районів Луганської області та окремі міста Донецької області; розміщено інформацію про університет у мережі Інтернет та на сторінках інститутів і факультетів у соціальних мережах; здійснено рекламу університету через засоби масової інформації, адресне розповсюдження рекламно-агітаційних матеріалів; створено Пункт реєстрації учасників ЗНО; розміщено рекламні банери щодо діяльності університетського освітнього центру ЛНУ „Донбас-Україна” на пункті пропуску в Станиці Луганській, пунктах видачі перепусток; проведено адресну рекламну-профорієнтаційну роботу з військовослужбовцями підрозділи яких базуються на території Луганської області.

Наразі університетом встановлено міцні зв'язки з **81** закладом загальної середньої освіти на основі спільних угод. Значну роль у залученні абітурієнтів до університету, зокрема іноземних, відіграє **1** Центр допрофесійної підготовки.

Так, кількість випускників загальноосвітніх шкіл в Луганській області за минулий рік складала 2800 учнів, з них було охоплено 2 734. Різницю склали випускники шкіл, які знаходяться на лінії зіткнення та ті учні, які навчаються за дистанційною формою.

Також, у рамках рекламну-профорієнтаційної роботи співробітники відділу маркетингу разом з викладачами взяли участь у обласному профорієнтаційному заході «Професійна палітра», який проходив на базі Хіміко-механічного технікуму у м. Северодонецьку, «Ярмарку професій», який відбувся на базі Старобільської ЗОШ № 4, а також зустрічі з

випускниками Старобільського району та представниками галузі освіти з питань підготовки та проведення зовнішнього незалежного оцінювання 2019 року організованої Донецьким регіональним центром оцінювання якості освіти.

Не менш важливим напрямком роботи відділу є інформаційно-рекламна політика, яка полягала у налагодженні зв'язків та співпраці зі ЗМІ, домовленості з телеканалами про запуск реклами та рухомих рядків, телевізійних репортажів, розсилок пре-релізів новин про події у ЗМІ, а також висвітлення діяльності університету на офіційному сайті університету, каналі YouTube та соціальних мережах Facebook та Instagram.

Так, за минулий навчальний рік співробітниками відділу було знято та змонтовано 109 відеосюжетів, з яких на офіційному каналі YouTube та соціальних сторінках Facebook та Instagram розміщено 64 ролики, інші роботи, відповідно до службових записок, знаходяться у розпорядженні структурних підрозділів університету задля використання їх під час святкувань Днів заснування інститутів, привітань для військовослужбовців та інше. Діяльність університету та роботу освітнього центру «Донбас - Україна» висвітлено на телеканалі UA: ДОНБАС та Першому українському інформаційному «5 канал». Також, було продовжено співробітництво з інформаційними виданнями «Урядовий кур'єр», «Голос України», «Zik.ua», «Вчасно», «Трибун», «Восточне партнерство», «Восточний фарватер», «Журналіст», «Lg-News.net», «Ostrovok.lg.ua», «Ірта-Факс», районними газетами «Вісник Старобільщини», «Телегазета», інтернет-порталом Укр.нет, сайтом Департаменту освіти і науки Луганської облдержадміністрації.

Покращенням рекламно-профорієнтаційної діяльності став запуск і початок роботи online-радіостанції «Університетська хвиля», яка розпочала свою роботу в травні 2017 року. Це інформаційний майданчик, який уже сьогодні став джерелом прозорості, об'єктивної та достовірної інформації для жителів підконтрольної та непідконтрольної українській владі території Луганської та Донецької областей.

Основними завданнями online-радіо є:

- формування єдиного інформаційного простору для здійснення освітньої діяльності на території Луганської та Донецької областей;
- інформування населення про освітні послуги ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;
- оперативне висвітлення подій що відбуваються в університеті;
- створення та розповсюдження інформаційно-аналітичних, публіцистичних, культурно-мистецьких, науково-просвітницьких, розважальних, музичних і дитячих передач з метою формування сучасного зовнішнього іміджу ЛНУ імені Тараса Шевченка.

Завдяки роботі радіо у жителів віддалених районів та тимчасово окупованих територіє є можливість прослухати та дізнатися усю важливу інформацію щодо особливостей вступної кампанії, діяльності Освітнього центру ЛНУ «Донбас-Україна».

За час існування online-радіо співробітникам відділу маркетингу, разом із студентами спеціальності «Журналістика» вдалося наповнити контент каналу освітніми («Світ професій», «Живогляд»), музично-розважальними («ТОП-10») та культурно-історичними програмами, авторами яких стали завідувач кафедри історії України НН ІМВСПН О.В. Набока («Життя видатних людей») та педагогічний колектив Лисичанського педагогічного коледжу («Живогляд»). Але, безумовно, основним продуктом залишаються інформаційно-ознайомчі програми, серед яких «Новини ЛНУ», «Інтерв'ю». У вкладці «Корисно знати» можна, зокрема, прослухати інформацію про особливості вступної кампанії, вступ до університету завдяки роботі Освітнього центру ЛНУ «Донбас-Україна», подивитися відеоролики надані фондом «Відкрита політика» («Доступну освіту - кожному!», «Рівність прав на освіту», «Успішні історії молодих людей»). У вкладці «Абітурієнтам» є рубрика «Запрошуємо на навчання», де навчально-наукові інститути та факультети мають змогу розмістити інформацію про свій структурний підрозділ.

Профорієнтаційній роботі активно сприяє планомірна робота з підтримки та оновлення вмісту веб-сайту, а саме наповнення його новим контентом, редагуванням та оновленням існуючих матеріалів. Так, за Всесвітнім неакадемічним рейтингом університетів uniRank University Ranking 2018, який охоплює більш ніж 13 тисяч університетів з 200 країн світу та враховує офіційні web-ресурси університетів, де ранжування здійснюється на основі вебметричних даних враховуючи такі показники, як рівень відвідуваності сайту, кількість активних посилань і показники метрики потоку, кількість відвідувачів і переглядів сторінок сайту з мобільних пристроїв і настільних ПК користувачів наш університет посів 1 місце серед університетів Луганської області, а серед вітчизняних вишів – 15 місце.

З метою реалізації права на отримання освіти особами, місцем проживання яких є територія проведення Операції об'єднаних сил під час вступної кампанії 2018 року продовжив свою роботу Освітній центр ЛНУ «Донбас – Україна»

За поточну вступну кампанію співробітниками центру було надано понад 770 консультацій та зареєстровано 293 абітурієнти, які виявили бажання навчатися в нашому університеті та його відокремлених підрозділах.

Процедуру для отримання атестатів державного зразка у цьому році в центрі пройшли 32 особи.

Отже, ефективність роботи ОЦ ЛНУ «Донбас-Україна» під час вступної кампанії 2018 року збільшилась. До факторів, які сприяли цьому можна віднести:

- розширення території з якої абітурієнти могли вступати за спрощеною процедурою;
- значна кількість бюджетних місць на денну та заочну форми навчання;
- надана можливість скористатися програмою «Донбас - Україна» абітурієнтам, які отримали погані результати при складанні ЗНО.

До негативних факторів, які завадили покращенню результатів необхідно віднести: по-перше, потенційні абітурієнти мали можливість реєструватися у декількох освітніх центрах та подавати документи до декількох навчальних закладів, при яких було створено освітні центри; по-друге, у цьому році за програмою «Донбас – Україна» здійснювати набір мали можливість не тільки евакуйовані навчальні заклади а й ті, які здійснюють постійно освітню діяльність на підконтрольній Україні території Луганської та Донецької областей; по-третє, понад 200 осіб з непідконтрольної території навчалися за дистанційною програмою, реєструвалися на ЗНО та вступили на загальних підставах до непереміщених навчальних закладів.

Отже, разом із суттєвими досягненнями в рекламно-профорієнтаційній роботі, виокремлюємо низку чинників, які перешкоджають ефективній та успішній роботі та потребують вирішення:

1. Удосконалити співпрацю зі структурними підрозділами університету задля своєчасного оновлення інформації та висвітлення подій на університетському веб-сайті, online-радіо «Університетська хвиля», соціальних сторінках Facebook та Instagram, каналі YouTube.

2. Провести моніторинг якості, актуальності й періодичності наповнення web-сайту університету та структурних підрозділів, усунути недоліки в організації роботи.

3. Розширити можливість впливати на кількість опублікованих матеріалів у загальноукраїнських ЗМІ про заходи, які відбуваються у ЛНУ.

4. Підвищити оперативність щодо виконання рішень вченої ради університету, ухвал ректорату та рекомендацій відділу маркетингу стосовно інформаційної політики ЛНУ та профорієнтаційної роботи зокрема.

5. Забезпечити поповнення контенту та розширити можливості використання online-радіо «Університетська хвиля» в профорієнтаційних цілях за рахунок залучення до співпраці структурних підрозділів університету та проходження практики студентів спеціальності «Журналістика» та «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

РОЗДІЛ 2

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Організація освітнього процесу. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності

Освітній процес в університеті регулює Положення про організацію освітнього процесу в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка, нормативною базою якого є Закон України „Про вищу освіту”, Державна національна програма „Освіта (Україна ХХІ століття)” та статут університету.

Ураховуючи те, що університет здійснює свою діяльність як переміщений, освітній процес відбувається в поєднаних формах – денній з використанням технологій дистанційного навчання та віддаленій, зокрема й заочній та екстернатній, де домінує електронне навчання, з періодичними очними сесіями.

Станом на 1 вересня 2018 року підготовку фахівців здійснюють базовий навчальний заклад та його відокремлені підрозділи (коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка; ВП „Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”; ВП „Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”; ВП „Кадіївський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”; ВП „Рубіжанський політехнічний коледж імені О. Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка”; ВП „Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”) за освітніми ступенями бакалавра й магістра та освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, а також за освітньо-науковим ступенем доктора філософії та науковим ступенем доктора наук.

Організація освітнього процесу в університеті вже п'ятий рік поспіль здійснюється в умовах переміщення на підставі принципів мобільності,

гнучкості та постійного пошуку нових ефективних форм взаємодії студентів і викладачів з метою забезпечення якості освіти.

У 2018 році здійснено значний обсяг роботи щодо організації очного й віддаленого навчання: організовано безперебійну роботу сайту дистанційного навчання, порівняно з попереднім навчальним роком суттєво підвищилася якість дистанційних курсів, доволі ефективно працює система тьюторства, для всіх спеціальностей організовано постійне очне навчання.

Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюють підготовку фахівців у ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими підготовку фахівців у ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

№ з/п	Шифр галузі	Галузь знань	Код спеціальності	Найменування спеціальності
	1	2	3	4
Освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста				
Відокремлений підрозділ „Кадіївський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка” (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код - 02125119)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
2	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
Коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (адреса коледжу: 92703 Луганська область, м. Старобільськ, пл. Гоголя, б. 1, ідентифікаційний код 38762239)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Фізична культура)
2	02	Культура і мистецтво	022	Дизайн
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа

Відокремлений підрозділ „Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка” (адреса коледжу: 92703 Луганська область, м. Старобільськ, пл. Гоголя, б. 1, ідентифікаційний код 38762218)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
3	02	Культура і мистецтво	029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Відокремлений підрозділ „Рубіжанський політехнічний коледж ім. О.Є. Порай-Кошиці Луганського національного університету імені Тараса Шевченка” (адреса коледжу: 93000 Луганська область, м. Рубіжне, пров. Клубний, б. 12, ідентифікаційний код 33702395)				
1	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
2	07	Управління та адміністрування	071	Облік і оподаткування
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
3	12	Інформаційні технології	123	Комп’ютерна інженерія
4	13	Механічна інженерія	133	Галузеве машинобудування
5	14	Електрична інженерія	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
6	16	Хімічна та біоінженерія	161	Хімічні технології та інженерія
7	18	Виробництво та технології	181	Харчові технології
8	19	Архітектура та будівництво	192	Будівництво та цивільна інженерія
9	27	Транспорт	274	Автомобільний транспорт
Відокремлений підрозділ „Брянківський коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка” (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код 03062912)				
1	02	Культура і мистецтво	022	Дизайн
2	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
3	07	Управління та адміністрування	071	Облік і оподаткування
Відокремлений підрозділ „Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка” (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код 25056616)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
2	06	Журналістика	061	Журналістика
Ступінь бакалавра				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта

			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Здоров'я людини)
			014	Середня освіта (Хореографія)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
			014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
			014	Середня освіта (Історія)
			014	Середня освіта (Українська мова і література)
			014	Середня освіта (Російська мова і література)
			014	Середня освіта (Французька мова і література)
			014	Середня освіта (Німецька мова і література)
			014	Середня освіта (Іспанська мова і література)
			014	Середня освіта (Англійська мова і література)
			014	Середня освіта (Хімія)
			014	Середня освіта (Біологія)
			014	Середня освіта (Географія)
			014	Середня освіта (Математика)
			014	Середня освіта (Фізика)
			014	Середня освіта (Інформатика)
			015	Професійна освіта (Транспорт)
			015	Професійна освіта (Харчові технології)
			015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
			015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
			015	Професійна освіта (Сфера обслуговування)
			015	Професійна освіта (Дизайн)
			015	Професійна освіта (Товарознавство)
			015	Професійна освіта (Економіка)
			016	Спеціальна освіта
			017	Фізична культура і спорт
2	02	Культура і мистецтво	021	Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
			022	Дизайн
			023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			024	Хореографія
			025	Музичне мистецтво
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
			034	Культурологія
			035.01	Філологія (Українська мова та література)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (японська), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (китайська), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (арабська), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література література (турецька), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література література (іврит), (переклад включно)
4	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
			052	Політологія
			053	Психологія

			054	Соціологія
			055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
5	06	Журналістика	061	Журналістика
6	07	Управління та адміністрування	072	Фінанси, банківська справа та страхування
			073	Менеджмент
			281	Публічне управління та адміністрування
			075	Маркетинг
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
7	09	Біологія	091	Біологія
8	10	Природничі науки	101	Екологія
			103	Науки про Землю
			104	Фізика та астрономія
9	11	Математика та статистика	111	Математика
10	12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
		Інформаційні технології	122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
		Інформаційні технології	123	Комп'ютерна інженерія
		Інформаційні технології	124	Системний аналіз
11	18	Виробництво та технології	182	Технології легкої промисловості
12	20	Аграрні науки та продовольство	205	Лісове господарство
		Аграрні науки та продовольство	206	Садово-паркове господарство
		Аграрні науки та продовольство	201	Агрономія
13	22	Охорона здоров'я	224	Технології медичної діагностики та лікування
		Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
14	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
		Соціальна робота	232	Соціальне забезпечення
15	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
		Сфера обслуговування	242	Туризм
Ступінь магістра				
1	01	Освіта	011	Науки про освіту
			012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Здоров'я людини)

			014	Середня освіта (Хореографія)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
			014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
			014	Середня освіта (Історія)
			014	Середня освіта (Українська мова і література)
			014	Середня освіта (Мова і література (англійська))
			014	Середня освіта (Мова і література (німецька))
			014	Середня освіта (Мова і література (французька))
			014	Середня освіта (Мова і література (російська))
			014	Середня освіта (Мова і література (китайська))
			014	Середня освіта (Хімія)
			014	Середня освіта (Біологія)
			014	Середня освіта (Географія)
			014	Середня освіта (Математика)
			014	Середня освіта (Фізика)
			014	Середня освіта (Інформатика)
			015	Професійна освіта (Транспорт)
			015	Професійна освіта (Харчові технології)
			015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
			015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
			015	Професійна освіта (Дизайн)
			015	Професійна освіта (Економіка)
			015	Професійна освіта (Товарознавство)
			016	Спеціальна освіта
			017	Фізична культура і спорт
2	02	Культура і мистецтво	021	Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
			022	Дизайн
			023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			024	Хореографія
			025	Музичне мистецтво
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
			034	Культурологія
			035.01	Філологія (Українська мова та література)
			035.04	Філологія (Германська мова та література (англійська), (переклад включно))
			035.04	Філологія (Германська мова та література (німецька), (переклад включно))
			035.05	Філологія (Романська мова та література (французька), (переклад включно))
			035.03	Філологія (Слов'янська мова та література (російська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (китайська), (переклад включно))
			035	Філологія (Переклад)
			035	Філологія (Літературна творчість)
4	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
			052	Політологія
			053	Психологія
			054	Соціологія

			055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
5	06	Журналістика	061	Журналістика
6	07	Управління та адміністрування	072	Фінанси, банківська справа та страхування
			073	Менеджмент
			281	Публічне управління та адміністрування
			075	Маркетинг
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
7	09	Біологія	091	Біологія
8	10	Природничі науки	101	Екологія
			102	Хімія
			103	Науки про Землю
			104	Фізика та астрономія
9	11	Математика та статистика	111	Математика
			112	Статистика
10	12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
			122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
			123	Комп'ютерна інженерія
11	20	Аграрні науки та продовольство	206	Садово-паркове господарство
		Аграрні науки та продовольство	201	Агрономія
12	22	Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
13	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
		Соціальна робота	232	Соціальне забезпечення
14	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
			242	Туризм

Ліцензований обсяг прийому та підготовки фахівців за освітнім рівнем бакалавра становить 7985 місць (із них на денну форму навчання – **4115**), магістра – 3470 місць.

Кількість акредитованих спеціальностей за рівнями підготовки – **265**: бакалаврів – 130, магістрів – 135 (сертифікати переоформлено на нові шифри).

У 2018 р. акредитовано освітню програму „Агрономія” зі спеціальності 201 „Агрономія” другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 20 „Аграрні науки та продовольство”.

В університеті працює аспірантура. Підготовка докторів філософії з ліцензійним обсягом 157 місць здійснюється за такими спеціальностями:

№ з/п	Шифр галузі	Галузь знань	Код спеціальності	Найменування спеціальності
	1	2	3	4
1.	01	Освіта/Педагогіка	011	Освітні, педагогічні науки
2.	01	Освіта/Педагогіка	015	Професійна освіта (за спеціалізаціями)
3.	02	Культура і мистецтво	025	Музичне мистецтво
4.	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
5.	03	Гуманітарні науки	035	Філологія
6.	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
7.	05	Соціальні та поведінкові науки	052	Політологія
8.	05	Соціальні та поведінкові науки	054	Соціологія
9.	07	Управління та адміністрування	073	Менеджмент
10.	11	Математика та статистика	111	Математика
11.	20	Аграрні науки	201	Агрономія
12.	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
13.	28	Публічне управління та адміністрування	281	Публічне управління та адміністрування

Внесено корективи до навчальних планів на 2018 – 2019 навчальний рік. У зв'язку з прийняттям стандартів та впровадженням концепції нової української школи внесено зміни до планів спеціальностей 012 „Дошкільна освіта”, 013 „Початкова освіта”, 016 „Спеціальна освіта”.

Скориговано плани магістратури ЗФН спеціальності 281 „Публічне управління та адміністрування” у зв'язку зі зміною терміну навчання згідно з Постановою КМУ № 482 від 13.06.2018.

Розроблено нові навчальні плани для спеціальності 014.05 „Середня освіта (Біологія та здоров’я людини).” (ОС бакалавра, ОС магістра, денна та заочна форма навчання) у зв’язку із внесенням змін до Постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”.

Внесено зміни до планів 10 спеціальностей з метою оптимізації структурно-логічних схем планів.

Для 20 спеціальностей відповідними наказами МОН України затверджено стандарти вищої освіти, які набрали чинності з 2018 – 2019 навчального року. Наразі розпочато їх вивчення з метою внесення відповідних змін до планів набору 2018 р.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу покращилось завдяки поступовій трансформації фонду університетської бібліотеки з традиційного (паперового) на електронний.

Водночас актуальною залишається проблема доступу до сучасних періодичних видань за фаховим спрямуванням для різних спеціальностей університету, яку частково вирішуємо завдяки співпраці з ЛОУНБ імені М. Горького.

Діють методичні схеми використання новітніх технологій активної взаємодії викладачів і студентів в освітньому процесі. Разом з тим залишається недостатньою активність деяких викладачів на сайті дистанційного навчання, курси не завжди відповідають вимогам; не всі тьютори сумлінно виконують їхні обов’язки, завідувачі кафедр не здійснюють належного контролю за роботою викладачів.

Розроблено графіки навчального процесу на 2018 – 2019 навчальний рік.

На жаль, через об’єктивні умови (відсутність достатньої кількості навчальних приміщень і місць у гуртожитках) стаціонарні заняття сьогодні організовано лише переважно для студентів I – III курсів: 550 студентів у Старобільську, 140 у Кремінній, 62 в Рубіжному, 591 у Полтаві (усього

1343 студенти із 3332 загального контингенту денної форми навчання). Відсутність умов для постійного проживання викладачів у Старобільську, неможливість систематично приїжджати через відсутність коштів з огляду на невисоке навчальне навантаження (на 18 кафедрах із 43 середнє навчальне навантаження на одного штатного викладача становить менше однієї ставки) спричинюють не завжди раціональний розклад навчальних занять.

Кафедри забезпечують ефективне проходження студентами навчальних і виробничих практик, укладають угоди з підприємствами, організаціями та установами. Кафедра фінансів, обліку та банківської справи підписала договір з ПАТ КБ „ПриватБанк” на проходження студентами навчально-наукового інституту економіки та бізнесу практик в онлайн-режимі. Майбутні політологи проходять практику в Луганській територіальній організації партії „Блок Петра Порошенка «Солідарність»”; соціологи – у громадських організаціях „Просвіта”, „Центр вивчення суспільних процесів та проблем гуманізму”; студенти спеціальності „соціальна робота” – у благодійних фондах, центрах, створених міжнародними організаціями, різнопрофільних соціальних інституціях, військових частинах, громадських організаціях Луганської області; технологічну виробничу практику для студентів спеціальності „технологічна освіта” організовано на базі Старобільських швейної та меблевої фабрик, агротовариств області; студенти спеціальності „фізична терапія та ерготерапія” проходять практику на базі КЗ „Луганська обласна дитячо-юнацька спортивна школа-інтернат” та КЗ „Луганська обласна дитячо-юнацька спортивна школа для інвалідів”; студенти спеціальності „туризм” – в готелях Туреччини, Грузії та ін. Такий досвід доцільно використовувати в роботі й іншим кафедрам.

Поліпшенню організації освітнього процесу сприяє розроблена нашими фахівцями платформа „Електронний університет” в українському сегменті кіберпростору ЛНУ.УКР, що дозволяє стабілізувати розклад та вивести організацію віддаленого й стаціонарного навчання на якісно новий рівень.

На основі платформи „Електронний університет” розроблено власну підсистему для проведення online-лекцій у реальному часі, яка базується на електронних лекційних аудиторіях (e-Room) та розподіленому розташуванні в кіберпросторі всіх учасників освітнього процесу університету. Підсистема успішно впроваджується в освітній процес університету.

„Електронний університет” забезпечує підтримку освітнього процесу в університеті в частині вступу абітурієнтів до університету та моніторингу результатів і якості освіти, зокрема, реєстрацію студентів, створення комп’ютерних тестів, проведення тестування та ін. Платформа забезпечує доступ до створення та проведення комп’ютерних тестів незалежно від розташування викладачів, студентів та університету (клієнт-серверна технологія).

Водночас в організації освітнього процесу є певні проблеми і труднощі, які потребують вирішення: неузгодженість нормативно-правової бази організації освітнього процесу на державному рівні; розосередженість структурних підрозділів університету в чотирьох віддалених одне від одного містах; слабка матеріально-технічна база, дефіцит аудиторного фонду; недостатні якісні показники кадрового складу на деяких кафедрах; не завжди рівномірне тижневе навантаження студентів; не забезпеченість у повному обсязі потреб студентів у підручниках і навчальних посібниках; неефективний розподіл навчального навантаження на деяких кафедрах, унаслідок на одного викладача планується велика кількість курсів; консервативність у роботі деяких викладачів, невміння перебудуватися під сучасні умови, що спричиняє їхню низьку активність у взаємодії зі студентами.

2.2. Контингент студентів

Контингент студентів університету станом на 01.10.2018 року та рух

контингенту у 2017 – 2018 н. р. представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Контингент студентів у 2018 р.

Показники	Кількість (осіб)
Зараховано на початковий цикл денної форми навчання за програмами підготовки бакалаврів	794
Зараховано на завершальний цикл денної форми навчання за програмами підготовки магістрів	456
Контингент студентів, усього	9365
Денна форма	5816
Заочна форма	3549
Чисельність випускників-бакалаврів, що завершили повний цикл навчання у 2017/18 навчальному році	744
Чисельність випускників-магістрів, що завершили повний цикл навчання у 2017/18 навчальному році	954
Чисельність випускників-бакалаврів денної форми навчання, що завершили повний цикл навчання та здобули диплом з відзнакою	22

Уже третій рік поспіль у нашому університеті вищу освіту здобувають дві нові категорії студентів – військовослужбовці, яких законом визнано **учасниками бойових дій**, та студенти з **непідконтрольної території (лінії розмежування)**.

Кількість студентів з непідконтрольних територій, які вступили до університету через освітній центр „Донбас – Україна”, на сьогодні становить **592** особи, у 2018 році зараховано 219 осіб. Уважаємо це значним кроком до реінтеграції молоді цих територій в український простір.

Чисельність військовослужбовців, яких законом визнано **учасниками бойових дій** та які захищали й продовжують захищати незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, становить **809 осіб**. Майже всі вони – мешканці Львова, Тернополя, Хмельницького, Житомира, а також Києва, Харкова та інших міст України. Отже, крім освітньої, наш університет виконує консолідуючу й державотворчу функції. Ми розвінчуємо міфи та

стереотипи про „полярність” Сходу і Заходу України, виховуємо в студентів шанобливе й толерантне ставлення до наявного в Україні різноманіття культурних традицій, формуємо позитивний образ захисника Вітчизни; створюємо умови для розвитку університету та виховання нового покоління патріотів на Луганщині.

2.3. Система управління якістю освіти

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка є багаторічним лідером в Україні та в регіоні з формування університетської системи управління якістю освіти. До початку конфлікту на сході України в університеті було створено систему управління якістю освітнього процесу. Її було розроблено згідно з рекомендаціями Європейської асоціації університетів (EUA) за результатами незалежного оцінювання університету в 2006 і 2010 – 2011 рр. та на основі європейських рамкових стандартів забезпечення якості освіти (ENQA, ESG) з відповідною адаптацією до вимог українського законодавства та реалій сьогодення. Система управління якістю освітнього процесу в університеті ґрунтується на положеннях Болонської декларації, Національної рамки кваліфікацій, Концепції стратегічного розвитку університету, Програми реформування управління університетом, Програми розвитку університету в освітній діяльності та інших документах, що декларують входження університету до європейського простору вищої освіти.

Стандарти забезпечення якості освіти встановлюють рамкові вимоги до розробки освітніх програм і організації освітнього процесу, його ресурсного забезпечення, процесу формування цілей і змісту навчання, якості викладацького складу, практичної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, адаптації студентів першого року навчання, моніторингу якості вищої освіти, що сприятиме підвищенню її якості,

забезпеченню конкурентоспроможності випускників та престижу університету в європейському освітньому просторі.

В університеті були розроблені та повною мірою функціонують такі елементи системи забезпечення якості освіти:

– внутрішня нормативна база з організації освітнього процесу в університеті;

– система комплексної оцінки роботи викладача (система звіту з виконання умов контракту тощо);

– система моніторингу якості освітнього процесу, вивчення інтересів усіх учасників за допомогою системи анкетування та опитування.

Основним інструментом управління якості освіти в університеті визначено *моніторинг якості освітнього процесу*.

Оскільки в нестандартних умовах діяльності університету відбулися суттєві зміни в організації освітнього процесу шляхом збільшення ролі використання дистанційних технологій на денній і заочній формах навчання, постійно здійснюється коригування змісту й технологій (форм, методів, засобів) моніторингу якості освіти.

Так, у межах науково-дослідної роботи „*Моніторинг якості освітнього процесу у вищих навчальних закладах України*” (номер державної реєстрації: 0144U004317; керівник В. С. Курило) було науково обґрунтовано й упроваджено **модель моніторингу** якості освітнього процесу у ЗВО, що являє собою єдність чотирьох взаємопов'язаних блоків: концептуального, цільового, технологічного, результативного.

Концептуальний блок моделі містить процесний, системний і компетентнісний методологічні підходи; функції та принципи моніторингу якості освітнім процесом у ВНЗ.

Цільовий блок моделі становить єдність цілей і системи завдань, комплексне вирішення яких забезпечить її досягнення. *Метою* моделі є моніторинг якості освітнього процесу у ВЗО, тобто підвищення якості освітнього процесу, який дозволить забезпечити професійну підготовку

висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на вітчизняному та світовому ринках праці, що відповідатиме потребам особистості, суспільства й держави.

Технологічний блок містить: 1) *суб'єктів моніторингу* якості освітнього процесу у ВНЗ; 2) *критерії моніторингу* якості освітнього процесу у ВЗО (рівень професійної компетентності студентів; якість планування освітнього процесу; якість організації освітнього процесу; інформативність освітнього процесу; якість навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; комунікативність освітнього процесу; рівень практичної спрямованості освітнього процесу; рівень науково-дослідної спрямованості освітнього процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента освітнього процесу; рівень контрольної оцінки складника освітнього процесу); 3) *етапи моніторингу* якості освітнього процесу (підготовчий, діяльнісний, аналітико-коригувальний); 4) *моніторингові процедури*, що становлять поєднання *форм* (усне опитування, письмове анкетування, співбесіда, інтерв'ю, тестування, контрольний модульний тест; модульне творче контрольне завдання, online-екзамен), *методів* (спостереження, опитування, експертна оцінка, аналіз документів, контрольні заходи, анкетування, тестування, самооцінка, вивчення продуктів праці) та *засобів* (бланки збору й обробки інформації, комплекси тестових завдань, контрольних робіт, технічні засоби для математичної та статистичної обробки інформації, комп'ютерна техніка, електронна платформа Moodle, „віртуальний університет”) моніторингу.

Зміст *результативного блоку* моделі моніторингу полягає в поліпшенні якості освітнього процесу та підвищенні компетентності випускників.

У межах НДР в університеті:

– функціонують три сайти дистанційного навчання на основі використання електронної платформи Moodle та забезпечено їх повноцінне функціонування, зокрема розроблено нормативно-правову базу та методичні рекомендації щодо використання технологій дистанційного навчання;

- розроблено близько 15 тисяч дистанційних курсів із засобами контролю та самоконтролю якості знань та практичних умінь студентів;
- створено „віртуальний університет” в українському сегменті кіберпростору, на базі якого розроблено понад 1000 комп’ютерних тестів для проведення вступних екзаменів та атестації випускників;
- розроблено „Положення про проведення іспитів у режимі *online*”, „Методичні вказівки для створення навчального програмного забезпечення (навчальних комп’ютерних програм та електронних підручників)”;
- скориговано нормативний документ „Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка”.

Університет отримав позитивні результати щодо реалізації моделі моніторингу якості вищої освіти, основними показниками яких стали підвищення якості освітнього процесу та компетентності випускників за критеріями: якість планування освітнього процесу; якість організації освітнього процесу; інформативність освітнього процесу; якість навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; комунікативність освітнього процесу; рівень практичної спрямованості освітнього процесу; рівень науково-дослідної спрямованості освітнього процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента освітнього процесу; рівень контрольно-оцінного складника освітнього процесу; рівень професійної компетентності студентів.

Сьогодні університет має змогу здійснювати моніторинг освітнього процесу в сучасних умовах використання дистанційних технологій для денної та заочної форм навчання на основі використання теоретичної моделі моніторингу якості освітнього процесу у ЗВО та її нормативно-правового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.

Крім того, можливо здійснювати моніторинг навчання студентів з використанням платформи Moodle; „віртуального університету” в українському сегменті кіберпростору, на базі якого ведуться розробки власної платформи E-learning, комп’ютерних тестів на основі клієнт-

серверної технології; альфа-версії „віртуального університету” для забезпечення програмної підтримки вступних іспитів та атестації випускників; у межах поєднаних форм навчання (blended learning), що базується на паралельному застосуванні традиційного навчання в аудиторії (face-to-face) та дистанційних, інформаційних, електронних технологій (e-learning).

Ураховуючи зазначене, перед колективом університету постали такі завдання щодо підвищення ефективності та якості освітнього процесу:

1. Продовжити роботу з упровадження сучасних педагогічних технологій та елементів змішаного навчання.

2. Посилити вплив студентського самоврядування на систему забезпечення якості освіти в університеті, розробити для цього відповідні механізми.

3. Завідувачам кафедр переглянути розподіл навчального навантаження з метою оптимізації кількості освітніх компонентів на одного викладача.

4. На сайті електронної бібліотеки розмістити в систематизованому вигляді навчальну літературу.

5. Створити або оновити інформаційні пакети ЄКТС, розмістити їх на сайті університету.

6. Скоригувати з урахуванням ситуації систему моніторингу якості освіти.

7. Удосконалити систему забезпечення якості освіти в університеті, за необхідності внести зміни в університетські Стандарти забезпечення якості освіти.

2.4. Підсумкова атестація випускників

Відповідно до графіків освітнього процесу в 2017 – 2018 навчальному році проведено зимову й літню підсумкові атестації випускників, для чого було створено відповідно 47 і 39 екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій.

З метою інтеграції освітнього процесу в сучасне соціально-економічне життя, вивчення ринку праці та можливостей працевлаштування випускників головами екзаменаційних комісій було затверджено не лише висококваліфікованих представників інших вишів, а й провідних фахівців галузей, представників державних і недержавних підприємств та установ.

Дипломи отримали 2 212 випускників денної, заочної та екстернатної форм навчання різних освітніх ступенів та освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодшого спеціаліста – 509, бакалавра – 740, спеціаліста – 42, магістра – 921. Із них дипломи з відзнакою – 144 студенти.

Директорати навчально-наукових інститутів і деканати факультетів загалом своєчасно та якісно оформили необхідну документацію, провели атестацію випускників та підготували пакети документів для виготовлення дипломів.

2.5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

З метою підвищення ефективності та якості освітнього процесу у 2018 році було продовжено роботу щодо його навчально-методичного забезпечення в умовах переміщення, зокрема:

- оновлено нормативні документи щодо організації освітнього процесу в нових умовах;
- переглянуто підхід до формування змісту освіти, оновлено навчальні плани для всіх спеціальностей;
- розроблено й затверджено нові робочі програми дисциплін;
- створено нову базу навчальної та навчально-методичної літератури, переважно в електронному вигляді;
- створено **28** електронних підручників;
- Створено **50** електронних навчально-методичних комплексів;
- оновлено внутрішні університетські стандарти забезпечення якості освіти;

- функціонує портал з методичними відеопорадами, текстовими інструкціями; учасники освітнього процесу отримують постійну онлайн-методичну підтримку;

- функціонують два курси з вільним доступом (mooc) для викладачів і для студентів з метою підготовки до використання технологій дистанційного навчання;

- підготовлено та постійно оновлюються понад 10 тисяч навчально-методичних комплексів, дистанційних курсів для підтримки традиційного навчання та організації самостійної роботи студентів. Усі комплекси містять робочі програми, вимоги до атестації, навчальний контент, методичні вказівки, практичні завдання, контрольні тести та посилання на додаткові джерела. Більшість курсів містить елементи активізації діяльності з використанням інноваційних методик.

У 2019 році планується продовжити роботу щодо розвитку навчально-методичної бази підготовки фахівців з урахуванням нових стандартів і навчальних планів, сучасних вимог суспільства й роботодавців.

2.6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Ураховуючи важливість організації освітнього процесу в межах поєднаних форм навчання в сучасних умовах діяльності університету, у 2018 році було продовжено роботу щодо розробки та вдосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу. Станом на кінець 2018 року інформаційні ресурси університету мали таку структуру:

- комп'ютерні робочі місця, що мають доступ до мережі Інтернет – **780**;
- комп'ютерні робочі місця в гуртожитках, що мають доступ до мережі Інтернет – **976**;
- інформаційні системи в навчальному закладі – **21**;
- розроблені й упроваджені веб-сервіси, он-лайн сервіси, портали – **8**;

- загальний книжковий фонд (прим.) – **155521** (з урахуванням бібліотечних фондів у мм. Рубіжне, Кремінна, Полтава);
- записи в електронному каталозі – **20429**;
- мережеві ресурси – **7**;
- створені електронні підручники – **28**;
- створені електронні навчально-методичні комплекси – **50**;
- створені центри дистанційного навчання – **3**.

На жаль, створення власної видавничої бази поки що тільки в планах.

У 2018 році (сайт <http://luguniv.edu.ua>) наші інформаційні розробки було включено до міжнародних рейтингів (результати представлено нижче).

Вебометрікс

WORLD	Europe	Eurasia	Ukraine
Січень 2018			
5192	1420	3297	31
Липень 2018			
67777	1818	4293	64

UNI RANG 2018

WORLD	Ukraine	Lugansk Oblast
5048	29	1

У 2019 році буде продовжено роботу з розвитку інформаційного забезпечення освітнього процесу з метою підвищення його якості.

РОЗДІЛ 3

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Якість науково-педагогічного персоналу

Науково-дослідну та інноваційну діяльність в університеті здійснюють досвідчені науково-педагогічні працівники та аспіранти й докторанти. Якість науково-педагогічного персоналу університету станом на кінець 2018 року представлено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Якість науково-педагогічного персоналу ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» у 2017 році

№ з/п	Якість науково-педагогічного персоналу	Кількість (осіб)
1.	Чисельність штатних дійсних членів (академіків), член-кореспондентів Національної академії наук України серед штатних наукових і науково-педагогічних працівників	0
2.	Чисельність штатних дійсних членів (академіків), член-кореспондентів державних галузевих академій наук України серед штатних наукових і науково-педагогічних працівників	11
3.	Чисельність лауреатів державних премій серед штатних науково-педагогічних і наукових працівників	3
4.	Чисельність штатних наукових і науково-педагогічних працівників, які мають почесні звання України	25
5.	Всього кафедр	43
6.	Кількість кафедр, які очолюють особи, що мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	19
7.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників	388
8.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь доктора наук	32
9.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь кандидата наук	209
10.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають вчене звання професора	26
11.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають вчене звання доцента	141

Діяльність науково-педагогічного колективу університету, уже традиційно, протягом звітнього року була спрямована на покращення якісного кадрового складу, інтеграцію наукових досліджень та освітньої діяльності, вирішення фундаментальних проблем наук про життя, проблем суспільних та гуманітарних наук; перспективних технологій агропромислового комплексу та переробної промисловості.

3.2. Наукові підрозділи університету

На сьогодні в університеті ми маємо **15** наукових підрозділів, зокрема **5** філіалів інститутів НАН України, **2** науково-дослідні центри НАПН України. Слід зазначити, що, на жаль, з 5 філіалів інститутів НАН працює лише 2 філії, оскільки тимчасово припинена дія філіалу Донецького фізико-технічного інституту імені О. О. Галкіна, Луганського відділу Східноукраїнського філіалу Інституту археології НАН України та Східного філіалу Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

Також зараз немає коштів у спецфонді університету на фінансування наукових підрозділів університету й вони працюють на громадських засадах. Минулого року ми говорили про можливість заробити на тих розробках, що вже створені. Але у звітньому році, на превеликий жаль, з боку науковців не було жодної спроби заключити з установами та підприємствами угоди про господарсько-договірну роботу або укласти договір про апробацію, трансфер чи ліцензійну угоду на вже готові розробки, за якими отримані охоронні документи. Тобто сьогодні ми знову повинні повернутися до питання, яке досить активно обговорюється останнім часом, а саме більш активного впровадження результатів наукових досліджень у різні сфери життя задля отримання фінансування нових наукових розробок.

Отже, станом на 2018 рік в університеті функціонують:

2 науково-дослідні центри НАПН України та ЛНУ імені Тараса Шевченка:

- «Управління якістю освіти»;
- Центр з проблем соціальної педагогіки і соціальної роботи.

5 філіалів інститутів НАН України:

- Східний філіал Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України;
- філіал Інституту прикладної математики і механіки НАН України;
- філіал Донецького фізико-технічного інституту імені О. О. Галкіна НАН України;
- філіал Інституту економіки промисловості НАН України;
- Луганський відділ Східноукраїнського філіалу Інституту археології НАН України.

Науково-дослідні центри:

- Схід-Захід: теорія та історія міжцивілізаційних стосунків імені В. М. Бейліса;
- дослідження літератури й методики її викладання.

Науково-навчальні центри:

- з проблем світових інтеграційних процесів і міжнародних конфліктів імені Г. Л. Бондаревського;
- «Формування майбутнього фахівця в умовах інноваційного освітнього простору» ВП «Лисичанський педагогічний коледж» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Науково-дослідницькі лабораторії:

- медично-біологічних проблем;
- розробки й дослідження інформаційних систем та електронних навчальних програм;
- проблем розвитку та використання інформаційно-комунікативних технологій навчання у вищих навчальних закладах;

- підготовки проблемно-компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти.

3.3. Міжнародні, всеукраїнські і регіональні наукові конференції, семінари

У 2018 році на базі університету було проведено **41** наукові конференції різних рівнів, з них:

- Міжнародних науково-практичних конференцій із проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів – **5**;
- Всеукраїнських науково-практичних конференцій із проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів – **20**;
- Регіональних наукових конференцій і семінарів – **16**.

На базі відокремлених структурних підрозділів організовано та проведено **5** наукових заходів (**4** у ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка», **1** у ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»).

Назви конференцій і семінарів та їх організаторів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

№ з/п	Назва заходу	Структурний підрозділ, відповідальний за проведення
Міжнародні		
1	Міжнародна науково-практична конференція «Забезпечення якості вищої освіти: європейські й національні стандарти та індикатори»	кафедра соціальної педагогіки; кафедра дошкільної та початкової освіти; кафедра педагогіки; НДЦ «Управління якістю освіти» НАПН України; НДЦ з проблем соціальної педагогіки і соціальної роботи НАПН України

2	VIII Міжнародна науково-практична конференція «Україна-Китай: діалог культур»	кафедра східних мов
3	VI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції сходознавства»	кафедра східних мов
4	I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Підприємництво, торгівля: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку»	кафедра товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів
5	II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної культури учнівської та студентської молоді»	кафедра теорії і методики фізичного виховання
Всеукраїнські		
6	XVI Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання біології та медицини» (з міжнародною участю)	кафедра фізичної реабілітації та здоров'я людини; кафедра анатомії, фізіології людини та тварин
7	Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціалізація особистості в умовах сучасних викликів»	кафедра соціальної педагогіки; кафедра дошкільної та початкової освіти; кафедра педагогіки; НДЦ з проблем соціальної педагогіки і соціальної роботи НАПН України
8	Всеукраїнська науково-практична конференція «Війна на Донбасі в дзеркалі масової свідомості мешканців регіону»	кафедра філософії та соціології
9	Всеукраїнська науково-практична конференція «Луганщина: краєзнавчі розвідки»	кафедра історії України
10	Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька освіта та естетичне виховання молоді»	кафедра музичного мистецтва та хореографії; кафедра культурології та кіно-, телемистецтва, кафедра образотворчого та

		декоративно-прикладного мистецтва
11	II Всеукраїнська науково-практична конференція «Стратегічні пріоритети філології й лінгводидактики в умовах реформування освітньої системи в Україні»	кафедра філологічних дисциплін
12	III Всеукраїнська науково-практична конференція «Ключові проблеми сучасної германської та романської філології»	кафедра романо-германської філології
13	Всеукраїнська науково-практична конференція «Слобожанська бесіда – 11. Лінгвістика тексту і вивчення української ментальності»	кафедра української філології та загального мовознавства
14	XVII Всеукраїнська науково-практична конференція імені Віктора Ужченка «Образне слово Луганщини» до 80-річчя Луганської області	кафедра української мови
15	Всеукраїнська науково-практична конференція «Перспективи впровадження STEM-навчання в сучасній освіті»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
16	VI Всеукраїнська науково-практична конференція «Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
17	Всеукраїнська конференція «Дитинство і література: поетика, методика, дидактика» (м. Львів)	кафедра філологічних дисциплін
18	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Мас-медіа України на зламі епох: реалії та перспективи розвитку»	кафедра журналістики і видавничої справи
19	IX Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Мова й література у проекції різних наукових парадигм»	кафедра філологічних дисциплін
20	II Всеукраїнська студентська науково-практична інтернет-конференція «Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту: погляд молоді»	кафедра теорії і методики фізичного виховання
21	II Всеукраїнська студентська науково-	кафедра романо-

	практична конференція «Романо-германські мови у сучасному міжкультурному просторі»	германської філології
22	III Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Романо-германські мови у сучасному міжкультурному просторі»	кафедра романо-германської філології
23	XI Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Творчість Тараса Шевченка в контексті доби»	кафедра української літератури
24	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Теорія та практика роботи з залежними клієнтами»	кафедра психології
25	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Новітні технології викладання у сфері індустрії краси»	кафедра дизайну
Регіональні		
26	Регіональна науково-практична конференція «Актуальні питання документознавства та новітні інформаційні технології»	кафедра документознавства та інформаційної діяльності
27	Регіональна науково-практична конференція «Педагогічні вектори: В. О. Сухомлинський та сучасність»	кафедра соціальної педагогіки; кафедра дошкільної та початкової освіти; кафедра педагогіки; ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
28	Регіональна конференція «Естетичні, культурологічні та виховні аспекти сучасного мистецтва: тенденції та перспективи розвитку»	кафедра культурології та кіно-, телемистецтва
29	Регіональна конференція «Інтеграція як освітня стратегія модернізації дошкільної та початкової освіти»	кафедра дошкільної та початкової освіти
30	Регіональна науково-практична конференція «Теорія та практика управлінської діяльності в умовах	кафедра публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами;

	соціокультурних трансформацій»	НДЦ «Управління якістю освіти»
31	Регіональна конференція «Молоді вчені: гіпотези, проекти, дослідження»	кафедра біології та агрономії
32	Регіональна інтернет-конференція «Засідання секції з питань спеціальної освіти: «Інклюзивна модель навчання в Україні»	кафедра дефектології та психологічної корекції
33	Семінар «Особливості використання інноваційних психолого-педагогічних технологій в розвитку мовлення дітей з ЗНМ в дошкільних навчальних закладах»	кафедра дефектології та психологічної корекції
34	Семінар «Робота з батьками та членами сім'ї дитини з розладами аутистичного спектру».	кафедра дефектології та психологічної корекції
35	Семінар «Методологія наукового дослідження в соціальній роботі»	кафедра соціальної роботи
36	Науково-практичний семінар «Робота з травмою дитинства»	кафедра психології
37	Семінар «Попередження посттравматичного стресового розладу»	кафедра психології
38	Науково-практичний семінар «Соціокультурні та професійні координати становлення особистості»	ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
39	Науково-практичний семінар «Феномен відкритої освіти»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
40	Регіональний захід «Застосування комп'ютерної технології «Інтерактивний метроном» в корекції порушень темпоритмічної організації мовлення судомного та несудомного характеру»	кафедра дефектології та психологічної корекції
41	Круглий стіл на тему: «Фінансове забезпечення суб'єктів господарювання в умовах кризи сучасної глобальної економічної системи та політичного конфлікту в Україні»	кафедра фінансів, обліку та банківської справи

3.4. Науково-дослідні роботи, що виконувалися у 2018 році

У звітному році відповідно до комплексного зведеного плану в університеті виконувалися **57** кафедральних науково-дослідних робіт:

1. **5** науково-дослідних робіт, що фінансувалися: **4** фундаментальні роботи фінансувалися МОН України: **2** – із загального фонду (Табл. 3.3), **2** – зі спеціального фонду (Табл. 3.4, 3.5.) + **1** НДР у межах проекту Erasmus+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання» (Табл. 3.6.):

Таблиця 3.3

**Науково-дослідні роботи,
що фінансувалися з державного бюджету
Міністерства освіти і науки України
в 2018 році**

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Кафедра соціальної педагогіки, кафедра педагогіки	Соціалізація учнівської та студентської молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі	Курило В.С., доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
2	Кафедра філософії та соціології	Масова свідомість в зоні воєнного конфлікту на Донбасі	Кононов І.Ф., доктор соціологічних наук, професор

Таблиця 3.4

**Науково-дослідна робота,
що фінансувалася з Державного фонду фундаментальних досліджень
наукових проектів молодих учених в 2018 році**

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Кафедра алгебри та системного аналізу	Напівгрупи ендоморфізмів та вільні алгебри	Жучок Ю.В., доктор фізико-математичних наук, професор

Таблиця 3.5

Грант Президента України для здійснення наукових досліджень на 2018 рік

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Кафедра алгебри та системного аналізу	Відносно вільні n-кратні напвігрупи	Жучок А.В., доктор фізико-математичних наук, професор

2. У 2018 році у межах проекту Erasmus+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання» почалося виконання гранту на наукове дослідження, який у 2017 році отримав доцент **Г.А. Могильний**. (табл.3.6.)

Таблиця 3.6

Грант на наукове дослідження у межах проекту Erasmus+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання»

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Кафедра інформаційних технологій і систем	Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання	Могильний А.Г., кандидат технічних наук, доцент

Доцент **Г. А. Могильний**, доцент **М. А. Семенов**, доцент **С.О. Переяславська**, асистент **В. В. Матієвський** відвідали 3 наукові семінари MoPED (workshop) (Більбао – Іспанія, Краків – Польща, Нікосія – Кіпр).

3. Колектив **кафедри романо-германської філології** бере участь у реалізації колективного грантового проекту від Британської ради

«Англійська мова для університетів» (керівник – професор **С. О. Шеховцова**).

4. Декілька науковців університету отримали **індивідуальні гранти** на наукове стажування, зокрема:

– Професор **А. В. Жучок** отримав грант Французького уряду та здійснив стажування в Університеті Екс-Марсель, (м. Марсель, Франція). У рамках гранту Президента України пройшов наукове стажування (проведення наукових досліджень) в Інституті математики Потсдамського Університету (Німеччина).

– Професор **Ю. В. Жучок** пройшов наукове стажування в Інституті математики Університету імені Павла Йозефа Шафаріка в рамках Національної стипендіальної програми Словацької республіки та наукове стажування в Інституті математики Потсдамського Університету (Німеччина) в рамках Німецької програми обміну кадрами.

– Професор **С. О. Шеховцова** у рамках проекту «Прогресивне управління університетом» пройшла наукове стажування в університеті Т.Г. Масарика (м. Брно, Чехія).

– Викладач кафедри романо-германської філології **М. Г. Капустян** отримала грант на навчання у University College Copenhagen (м. Копенгаген, Данія).

– Доцент **О. І. Кравченко** та доцент **Т. В. Сич** за підтримки Центру українсько-європейського наукового співробітництва проходили стажування у Гуманітарно-природничому університеті (м. Сандомир, Польща).

– Викладач **Ю. В. Малахова** проходила стажування в навчальному центрі Tianjin Yuming Education Center (КНР).

– Доцент **Г. В. Толчева** перебувала на стажуванні в Вищій школі управління і адміністрації у м. Ополе (Польща). Отримала диплом магістра зі спеціальності «Управління організаціями охорони здоров'я, освіти та соціальної допомоги».

– Професор **С. В. Маслійов** пройшов дистанційні курси стажування за Міжнародною програмою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників «Агрономія, рослинництво» (м. Пихє, КНР).

5. Решта науково-дослідних робіт з державною реєстрацією виконувалися без фінансування.

На виконання НДР було залучено **505** (у 2017 р. – 505) науково-педагогічних працівників, із них: докторів наук – **59** (у 2017 р. – 54), кандидатів наук – **248** (у 2017 р. – 242), докторантів та аспірантів – **97** (у 2017 р. – 115). Але слід зазначити, що у штаті університету працює лише **26** доктори наук та **189** кандидатів, решта – це сумісники, більшість з яких нам не надають інформацію про свою наукову роботу. Цю ситуацію треба виправляти: якщо науковець працює в університеті, то він повинен проводити й наукову роботу і відповідно отримувати результат.

Кількість студентів, молодих учених, які беруть участь у наукових дослідженнях склала **1790** осіб.

6. У 2018 році вчені університету отримали **8** патентів на корисну модель (Крамаренко Д. П, Сєногонова Л. І., Дрель В. Ф., Володавчик В. С.) (у 2017 р.– **2**), **4** патенти на винахід (у 2017 р.– **0**) (Крамаренко Д.П, Мєняйленко О.С.). Подано до реєстрації **4** заявки на отримання охоронних документів, з них винаходів – **1**, корисних моделей – **3**. В цьому році, як і в 2017 р., не було оформлено жодного свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Отже, незважаючи на ухвалу про зобов'язання науковців, які опублікували монографію, посібник чи підручник, оформлювати хоча б авторські права на твір, не отримано жодного охоронного документа. Тобто за рік ситуація не змінилась. Ми вимушені знову просити наших науковців все ж таки набратися сил та подолати інертність з цього питання і почати захищати свої авторські права.

Зауважимо, що на сайті університету у розділі «Аспірантура й докторантура» є розділ «РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ

ВЛАСНОСТІ», у якому знаходиться електронна адреса офіційного веб-порталу Державної служби інтелектуальної власності, де можна знайти всю необхідну інформацію щодо процедури і механізму державної реєстрації **<http://sips.gov.ua>**.

Протягом 2018 року **41** наукову розробку впроваджено в діяльність інших ЗВО, установ, підприємств, організацій на національному рівні. Але усі ці впровадження не принесли прибуток університету, оскільки не було укладено жодного договору про апробацію або трансфер розробки.

Одним із перспективних напрямків розвитку університету є наукове співробітництво, що здійснюється через установаження та розширення контактів із зарубіжними університетами-партнерами, науково-дослідними установами та організаціями. Протягом звітнього року вченими університету було укладено **21** угоду про наукову та науково-технічну співпрацю з закордонними закладами освіти, міжнародними організаціями. А кількість міжнародних угод із виконання спільних наукових, науково-технічних, науково-дослідних проектів дорівнювала **7**.

3.5. Наукові публікації та участь у міжнародних рейтингах

У 2018 році за результатами наукових досліджень науковцями університету опубліковано **1061** наукових праць (2017 р. – **1188**), з них: монографій – **11** (2017 р. – 14), статей у зарубіжних виданнях – **183** (2017 р. – 158), з них статей у журналах з імпакт-фактором – **123** (2017 р. – 79), у т. ч. у Scopus – **21**, статей у наукових фахових виданнях – **451** (2017 – **661**), підручників – **7** (2017 р. – 2), навчальних посібників (у т. ч. електронних) – **28** (2017 р. – 78). Тобто ми маємо збільшення кількості публікацій у зарубіжних виданнях, є тенденція збільшення публікацій у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science, Index Copernicus).

Відокремлені структурні підрозділи університету опублікували **52** наукові праці (2017 р. – 99).

Показником успішності закладу вищої освіти сьогодні можна вважати позицію у національних та міжнародних рейтингах ЗВО.

У 2018 році позиції університету **в національних рейтингах** були такими:

згідно академічного рейтингу закладів вищої освіти «Топ-200 Україна 2018», університет посів **71** місце;

згідно консолідованого рейтингу ЗВО – **105** місце;

В міжнародних рейтингах університет займав такі позиції:

Webometrics Ranking of World's Universities – **65** місце;

Web of Science – **121** місце;

Index Copernicus – **74** місце;

uniRank University Ranking – **29** місце.

Відповідно до Рейтингу ВНЗ України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus у 2018 році кількість цитувань науковців університету – **437** (2017 – 230), індекс Гірша – **11** (2017 – 9), місце університету – **67** (2017 – **64**).

У звітному році **12** науковців університету мають h-індекс у базі даних Scopus (у 2017 році – **8**), найкращі показники: Жучок А. (h = **5**), Хорошилов Г. (h = **4**), Братішко А. (h = **4**), Твердохліб Н. (h = **3**), Жучок Ю. (h = **3**).

Учені університету мають індекси цитування за даними й інших наукометричних баз. При підготовці наукових проєктів на конкурс щодо отримання фінансування для робіт соціогуманітарного напрямку, враховується цитування у Google Scholar. Тому ще раз нагадуємо про необхідність створення авторського профілю науковців в Google Scholar з метою визначення h-індексу для соціогуманітарного напрямку.

3.6. Діяльність аспірантури та докторантури

В університеті відкрито за новим переліком **13** спеціальностей в аспірантурі та **4** в докторантурі. Усі спеціальності є на сайті університету у розділі «Аспірантура й докторантура», а також у правилах прийому.

У докторантурі університету навчається за новим переліком **7** осіб з **3** спеціальностей (2017 – 7). В аспірантурі університету навчається **90 осіб**: за старим переліком **20** осіб із **46** спеціальностей (2017 р. – 58), за новим – **70** осіб з **13** спеціальностей (2017 р. – 50); із них на бюджетній основі – **65** (2017 р. – 88), на комерційній – **25** (2017 р. – 20), до речі у нас навчається 7 іноземців (США, Китай). Якщо говорити про загальну картину, то ми маємо зменшення кількості аспірантів порівняно з минулим роком.

У цільовій аспірантурі інших організацій і установ навчається **1** науково-педагогічний працівник університету.

За 2016 – 2018 рр. докторантуру закінчили 27 осіб, захистилися або подали до спеціалізованої ради – 5 осіб, ефективність складає 19 %. Звертаю вашу увагу на 2018 рік – випуск 5 осіб, ефективність 0%.

У 2018 році закінчили аспірантуру **28** осіб і тільки **3** аспіранти захистилися та подали дисертації до захисту (наукові керівники Набока О. В., Бутенко Л. Л.). Ефективність – 10%. Зокрема, «Соціальна педагогіка» випуск – 3, захист – 0, «Українська література» випуск – 2, захист – 0, «Теорія і методика професійної освіти» випуск – 5, захист – 1, «Теорія та методика навчання (українська мова)» випуск – 2, захист – 0. За 3 роки 111 осіб ми випустили, а захистилася лише 23 особи. Ефективність – 21 %.

У цільовій аспірантурі в інших установах навчається 1 особа.

В університеті діє **3** спеціалізовані вчені ради з **8 спеціальностей**: у докторських спеціалізованих учених радах з **6** спеціальностей, в кандидатських – **2** спеціальностей.

Протягом звітнього року у спеціалізованих вчених радах університету захищено **4** докторських і **28** кандидатських дисертацій. Для порівняння, у 2017 р. – 1 докторська і 16 кандидатських дисертацій. Тобто маємо підвищення активності спеціалізованих рад.

Усього вченими університету захищено **3** докторських і **18** кандидатських дисертацій. Під керівництвом проф. Савченка С. В. захищено 4 кандидатських дисертації, доц. Набоки О. В. – 3, проф. Харченка С. Я. – 2, проф. Хрикова Є. М. – 2.

3.7. Наукова робота студентів у 2017 році

Є певні досягнення в організації наукової роботи студентів. Так, на всіх кафедрах, факультетах, в інститутах та інших структурних підрозділах відбулися студентські конференції, наукові читання, науково-методичні семінари, круглі столи, наукові дискусії, майстер-класи, наукові студентські ярмарки, публічні захисти студентських наукових робіт. З метою популяризації науки, посилення інтеграції наукового й навчального процесів та залучення студентів до наукової роботи у квітні 2018 р. проведено Дні науки, у рамках яких відбулися засідання наукових секцій, конференції, семінари, тренінги. Були видані збірники наукових праць студентів.

У звітньому році традиційно в університеті проводився I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, на який подано **129** робіт молодих науковців (2016 р. – 83, 2017 р. – 89).

2 студенти стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, **2** студенти – переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади. Крім того, команда з **4** студентів посіла III командне місце у обласному турі Міжнародної олімпіади з програмування ACM-ICPC – 2018.

17 студентів університету стали переможцями інших конкурсів (Міжнародного конкурсу «Мій рідний край», XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка, Міжнародного конкурсу «Perpetuum Mobile», Міжнародного конкурсу «Pannoni Accordeon», Міжнародного конкурсу «Premia Lanciano», Міжнародного конкурсу «Dance-Song-Fest (instrumental section)», Всеукраїнському конкурсі творчих робіт учнівської та студентської молоді імені Миколи Гоголя, VI Всеукраїнського дистанційного конкурсу студентських і учнівських наукових робіт із соціальної педагогіки / соціальної роботи, III Всеукраїнського конкурсу учнівської та студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж «Змагаймося за нове життя!», присвяченого Лесі Українці, Регіонального конкурсу студентської молоді «Борітеся – поборете!»).

У 2018 р. у наукових виданнях ЛНУ та інших ВНЗ опубліковано **825** студентських статей і тез (2017 р. – 776), 1479 студентів університету залучені до роботи СНТ кафедр, структурних підрозділів (2017 р. – 1043).

Чисельність студентів – учасників міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів молодих учених і студентів складає **802**.

Кількість студентів, які отримують академічні стипендії Президента України, стипендії Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України – **9**.

3.8. Видавнича діяльність ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Видавництво об'єднує творчі зусилля редакційних колегій 8 наукових журналів, які внесені до переліку фахових видань ВАК України:

- **«Education and Pedagogical Sciences («Освіта та педагогічна наука» / «Освіта Донбасу»)** (педагогічні науки) – 2 номери;
- **«Алгебра та дискретна математика»** – 4 номери;

- **«Соціальна педагогіка: теорія та практика»** (педагогічні науки) – 0 номерів;
- **«Економічний вісник Донбасу»** (економічні науки) – 4 номери;
- **«Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»** (педагогічні, соціологічні, мистецькі та історичні науки) — 9 номерів;
- **«Лінгвістика»** (філологічні – українська, російська мови) – 2 номери;
- Електронний журнал **«Науковий вісник Донбасу»** (педагогічні науки) – 2 номери.

Починаючи з 2013 р. журнал **«Algebra and Discrete Mathematics»** входить до баз даних **Scopus** (Імпакт-фактор **CiteScore 2017 – 0.31, SJR 2017 – 0.241, SNIP 2017 – 0.717. h-індекс – 5.**), **Math-Net.ru**, **Mathematical review** (США) та **Zentral Blat** (Німеччина), з 2017 року до **Emerging Sources Citation Index** — базу даних журналів, яка є часткою **Web of Science**. Журнал **«Education and Pedagogical Sciences»** включено до міжнародної бібліографічної і реферативної бази даних **Ulrich's Periodicals Directory** (США).

3.9. Інноваційна діяльність

У 2018 році під керівництвом провідних учених університету було продовжено розробку і реалізацію інноваційних проектів, спрямованих на розвиток різних сфер матеріальної та духовної культури.

Активно впроваджується інноваційна діяльність у межах наукових підрозділів університету, яких функціонує **15**. Зокрема:

1. З 2001 р. в університеті успішно функціонує **науково-дослідний центр «Управління якістю освіти»** (спільно з Інститутом вищої освіти **НАПН України**) (директор – **С. В. Савченко**, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент **НАПН України**, ректор).

Головною метою Центру є пошук оптимальних шляхів розвитку та функціонування вищої школи, впровадження досягнень педагогічної науки в навчально-виховний процес у ВНЗ I-IV рівнів акредитації, генерування та апробація сучасних педагогічних теорій і технологій, розробка концептуальних ідей подальшого розвитку вищої освіти.

У 2018 році Центром науково обґрунтовано та експериментально перевірено теоретичні і методичні засади моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі. Результатом обґрунтування теоретичних засад стало уточнення поняття моніторингу якості навчального процесу, розробка теоретичної моделі моніторингу якості навчального процесу, узагальненої моделі випускника, внутрішнього стандарту із забезпечення якості освіти у ЗВО. Результатом обґрунтування методичних засад моніторингу якості навчального процесу стало розробка моніторингових процедур (критеріїв, форм, методів, етапів) моніторингу та його методичного й інформаційного забезпечення; розроблено теоретико-методологічні засади моделювання стратегічного розвитку університету.

Практична цінність результатів НДР полягає в готовності їх використання в системі вищої освіти, що дозволить здійснювати моніторинг навчального процесу в сучасних умовах поєднання денної та заочної форм навчання з дистанційною на основі використання теоретичної моделі моніторингу якості навчального процесу у ЗВО та її нормативно-правового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення; розробляти стратегію розвитку університетів на основі використання вітчизняного і зарубіжного досвіду та різноманітних моделей стратегічного розвитку ЗВО.

Цінність результатів НДР для навчальної роботи полягає в наступному:

– здійснено корегування змісту підготовки магістрантів зі спеціальностей Освітні, педагогічні науки (спеціалізація «Педагогіка вищої школи»), Менеджмент (спеціалізація «Управління навчальним закладом») шляхом унесення до курсів лекцій та практичних занять тем щодо теорії і технології моніторингу навчального процесу у ЗВО;

– підтримувалася робота 2 центрів дистанційного навчання; 2 сайтів дистанційного навчання на основі використання електронної платформи Moodle;

– підтримувалася робота платформи «Електронний університет» в українському сегменті кіберпростору: ЛНУ.УКР, яка забезпечує підтримку освітнього процесу в університеті на основі інформаційних технологій навчання – реєстрацію студентів, створення комп'ютерних тестів, проведення тестування та ін.;

– постійно наповнювалися 2 інформаційні системи (власні бази даних): репозиторій; електронна бібліотека (зокрема й Бібліотечний сайт: <http://libr.luguniv.edu.ua/>).

Проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Забезпечення якості вищої освіти: європейські й національні стандарти та індикатори» (15 – 16 листопада 2018 р., м. Старобільськ), за її результатами видано збірник наукових праць.

Проведено Регіональну науково-практичну конференцію «Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій» (26 квітня 2018 р.), на якій було висвітлено питання державного управління розвитком закладів освіти на регіональному рівні, забезпечення моніторингу якості освіти в Україні на державному рівні та ін.

За результатами дослідження опубліковано 15 статей у виданнях, які мають імпакт-фактор, 23 статті у провідних фахових виданнях та 5 тез.

2. З 2005 р. на базі університету функціонує **науково-дослідний центр з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи НАПН України** (директор – **О.Л. Караман**, доктор педагогічних наук, професор).

У 2018 році науковці Центру працювали над темою: «Соціалізація дітей і молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі».

Наукова новизна НДР полягає в тому, що вперше науково обґрунтовано та розроблено теоретичні і технологічні засади соціалізації дітей і молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі; визначенні

й характеристики соціальних та індивідуально-психологічних чинників абераційної соціалізації особистості в умовах гібридної війни на сході України; розкритті соціально-психолого-педагогічних аспектів гібридної війни як відносно нового феномену в сучасних реаліях України; визначенні специфіки процесу соціалізації дітей і молоді східного регіону України в умовах гібридної війни на Донбасі; розкритті соціальних і психолого-педагогічних особливостей дітей і молоді, що стали жертвами несприятливих умов соціалізації в умовах гібридної війни на сході України; теоретичному обґрунтуванні соціально-педагогічного супроводу процесу соціалізації дітей і молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі як виду соціально-педагогічної діяльності; розробці теоретичної моделі технології соціально-педагогічного супроводу процесу соціалізації дітей і молоді в умовах гібридної війни на сході України.

Практичне значення НДР полягає в тому, що розроблено й упроваджується технологія соціально-педагогічного супроводу процесу соціалізації дітей і молоді в умовах гібридної війни на сході України через реалізацію на практиці змісту, форм і методів комплексної соціальної, педагогічної, психологічної роботи, спрямованої на успішну соціалізацію та самореалізацію в умовах гібридної війни на сході України.

НДР охоплює нові категорії дітей і молоді з числа: внутрішньо переміщених осіб, осіб з тимчасово окупованої території, військовослужбовців-учасників бойових дій.

Результати НДР використовуються в освітньо-виховному процесі зі студентами навчально-наукового інституту педагогіки і психології; навчальній та науковій роботі зі студентами спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, 23 Соціальна робота, 053 Психологія.

Продовжується реалізація Міжнародного проекту «Програма підтримки сімей та захисту прав дітей «СОС Дитяче Містечко» (Міжнародної благодійної організації SOS-Kinderdorf International, Австрія). У липні 2018 року було підписано меморандум між ЛОВ БО «СОС Дитячі

містечка» та Луганською обласною військово-цивільною адміністрацією з питань співробітництва в сфері захисту прав дітей. У межах меморандуму здійснювався науково-методичний супровід діяльності трьох центрів підтримки сім'ї в Старобільському, Станично-Луганському районах та м. Северодонецьку Луганської області.

6 – 16 травня 2018 р. членом НДЦ, доцентом **Харченко Л.Г.** в Австрії (Відень, Інсбрук) було презентовано досвід роботи Луганського обласного відділення «Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитячі містечка» з надання комплексної підтримки сім'ям з дітьми в умовах збройного конфлікту.

3 – 16 червня 2018 р. членом НДЦ, доцентом **Тунтуєвою С.В.** проведено три дводенних тренінги за участю 54 осіб з міст Ясси, Тимішоара, Сфинту Георге (Румунія) та надано методичну допомогу щодо виявлення та попередження жорстокого поводження щодо дитини.

7 – 8 червня 2018 р. проведено всеукраїнську науково-практичну конференцію «Соціалізація особистості в умовах сучасних викликів».

За результатами дослідження опубліковано 2 монографії (1 – англійською мовою), 12 статей (1 – в зарубіжному виданні), 1 тези. У рамках роботи над науково-дослідною темою Центру захищено 1 кандидатську дисертацію.

З метою координації фундаментальних досліджень, що проводяться в університеті за науковими програмами НАН України, спільними наказами НАН України та Міністерства освіти і науки України, в ЛНУ імені Тараса Шевченка функціонують **5 філіалів інститутів НАН України**. На жаль, з об'єктивних причин, зараз продовжують наукові дослідження лише 2 з них.

3. Філіал інституту прикладної математики та механіки НАН України (директор – **А. В. Жучок**, доктор фізико-математичних наук, професор) створено у 2004 р. з метою організації комплексних досліджень з проблем математики та їх застосувань.

У 2018 році продовжено здійснення фундаментальних досліджень з математики та її додатків.

Професор Жучок А.В. вивчав такі алгебраїчні системи як допельнапівгрупи, n -кратні напівгрупи та тріоїди. Він побудував вільний добуток довільних n -кратних напівгруп, ввів поняття n -сполуки n -кратних напівгруп та в термінах цього поняття описав будову вільного добутку. Побудував вільну комутативну n -кратну напівгрупу довільного рангу та охарактеризував однопороджені вільні комутативні n -кратні напівгрупи. Описав найменшу комутативну конгруенцію на вільній n -кратній напівгрупі. Представив нові приклади n -кратних напівгруп та для скінченного випадку підрахував потужність вільної n -нільпотентної n -кратної напівгрупи. Показав, що кожен абелеву допельнапівгрупу можна побудувати з лівої та правої комутативної напівгрупи та описав вільну абелеву допельнапівгрупу. Охарактеризував найменшу абелеву конгруенцію на вільній допельнапівгрупі. Побудував вільний комутативний тріоїд рангу 1 і довів, що вільний комутативний тріоїд рангу є підпрямим добутком вільної комутативної напівгрупи рангу та вільного комутативного тріоїда рангу 1. Охарактеризував найменшу комутативну конгруенцію, найменші комутативні дімоноїдні конгруенції та найменшу комутативну напівгрупову конгруенцію на вільному тріоїді. Отримані результати можуть бути застосованими у теорії допельалгебр та теорії триалгебр.

Професором Жучком Ю.В. отримано такі нові теоретичні результати: знайдено всі ізоморфізми напівгруп ендоморфізмів вільних абелевих дісполук і доведено, що всі автоморфізми напівгрупи ендоморфізмів вільної абелевої дісполуки є квазівнутрішніми, а їх групи автоморфізмів ізоморфні симетричним групам. Ці описи розв'язують проблему Б. І. Плоткіна про опис автоморфізмів напівгруп ендоморфізмів вільних алгебр для многовидів абелевих дісполук і є певними аналогами результатів Б. І. Плоткіна, Г. Машевицького, Б. М. Шайна, Г. Житомирського, Є. Б. Плоткіна, Е. Форманека, А. Канел-Белова, Ю. Кацова, А. Берзінса про опис автоморфізмів

категорій вільних груп, напівгруп, моноїдів, асоціативних алгебр, модулів, напівмодулів та алгебр Лі.

Професор Кириченко В.В. зі співавторами вивчав множину всіх невід'ємних експоненціальних матриць з операціями покомпонентного максимуму та покомпонентного додавання та характеризує автоморфізми розглянутої алгебри.

Нехай X – випадкова величина з незалежними потрійними цифрами і нехай $\{y = F(x)\}$ – класична сингулярна функція Кантора. Для розподілу випадкової величини $\{Y = F(X)\}$ проф. Працьовитим М.В. зі співавторами вичерпно досліджується структура Лебега (тобто вміст дискретних, абсолютно безперервних і сингулярних компонент).

Професором Жолткевичем Г.М. зі співавторами досліджено проблеми, викликані нелінійністю логічного часу в розподілених, особливо кібер-фізичних системах. В роботі розглянуто два підходи до моделювання таких систем. Операційний підхід базується на традиційній моделі, яка визначає прийнятну поведінку системи як набір прийнятних графіків системи. Денотаційний підхід викладено мовою теорії категорій.

На базі філіалу за 2018 рік здійснено видавництво чотирьох номерів журналу «Algebra and Discrete Mathematics».

За результатами наукової роботи опубліковано 9 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та 5 тез.

4. Філіал Інституту економіки промисловості НАН України (директор – **В. І. Ляшенко**, доктор економічних наук, професор) створено у 2004 р. з метою комплексного дослідження фундаментальних і прикладних проблем сучасного соціально-економічного розвитку Донецького регіону та України.

У 2018 році продовжено розробку практичних заходів державної регуляторної політики, спрямованих на реалізацію інноваційних структурних перетворень конкретних економічних агрегатів макро- та мікрорівня відповідно до сучасної кон'юнктури зовнішнього і внутрішнього ринків.

Закладено підґрунтя виходу Філії на міжнародну арену – налагоджено активну співпрацю в рамках Науково-дослідного центру Польща-Україна. За участю **професора В.А. Чеботарьова** у вересні – листопаді 2018 року, підписану у 2016 році рамкову угоду про співробітництво між кафедрами управління факультету менеджменту Лодзинського університету та кафедрою економічної теорії, маркетингу та підприємництва ЛНУ, трансформовано у чотирибічну угоду між Лодзинським університетом, Інститутом економіки промисловості НАН України, Академією економічних наук України та ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Організаційною основою практичної реалізації чотирибічної угоди визначено Науково-дослідний центр Польща-Україна.

Здійснюється науково-методичне консультування авторів статей та експертиза публікацій у фаховому виданні «Економічний вісник Донбасу» (**професор В.А. Чеботарьов** – член редколегії журналу, **доцент Н.М. Чеботарьова** – відповідальний секретар журналу). Четвертий номер журналу видано англійською мовою.

За результатами наукового дослідження опубліковано 12 статей (2 опубліковано в зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор).

5. Науково-дослідницька лабораторія «Дослідження інформаційних систем та електронних навчальних програм» (завідувач – **Г. А. Могильний**, кандидат технічних наук, доцент).

Для підвищення якості навчального процесу, інтеграції його з науковими дослідженнями, а також з метою залучення молодих викладачів та кращих студентів до наукової роботи у 2018 році в межах лабораторії ДІСЕНП проводились наукові дослідження за наступними напрямками: розробка та впровадження ІКТ у навчальний процес; розробка та впровадження мережених і корпоративних програмно-апаратних комплексів; розробка комп'ютерного дизайну та поліграфія; розробка систем керування на базі мікроконтролерів AVR та систем ПЛІС; розробка web - сайтів, інформаційних порталів.

Співробітники лабораторії приймали участь у виконанні міжнародного гранту проектом MoPED - №586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-SVNE-JP «Modernization of Pedagogical Higher Education by Innovative Teaching Instruments / Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання». В межах цього гранту було розроблено: Концепцію створення інноваційної класної кімнати (ICR); Дорожню карту впровадження ICR; План експлуатації результатів MoPED. Проведено наукові дослідження в напрямках створення цифрового профілю майбутнього вчителя. Досліджено особливості організації навчального процесу у державах ЄС.

Перероблено та впроваджено у навчальний процес комп'ютерну систему на засадах Citrix XenServer, яка дозволила модернізувати та покращити якість проведення лабораторних робіт у ННІФМІТ.

Протягом звітнього року співробітники лабораторії приймали активну участь у організації та підготовці обласних етапів Всеукраїнських олімпіад школярів з «Програмування» та «Інформаційних технологій». Спільно з громадською організацією «Громадський дім» подано та виконано грант на проведення науково-навчального заходу «День кода». Організовано науково-навчальне співробітництво з КЗ «ЛОМАНУМ» (Луганська обласна мала академія наук учнівської молоді). Підписано угоди про співробітництво з Сєверодонецькою гуманітарно-естетичною гімназією та Рубіжанською загальноосвітньою школою № 9.

За результатами дослідження подано 2 заявки на отримання патентів на корисну модель.

6. Науково-дослідницька лабораторія з проблем розвитку та використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання у вищих навчальних закладах (завідувач – О. С. Меньяйленко, доктор технічних наук, професор).

Протягом звітнього періоду у лабораторії продовжена розробка архітектури *багатокомпонентної розподіленої гібридної експертної*

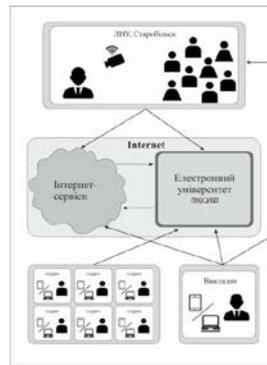
навчальної системи, яка може використовувати для навчання бази знань як внутрішніх експертних систем, так і зовнішніх експертних систем і систем штучного інтелекту, які розподілені на серверах мережі Інтернет та інших комп'ютерних мережах. Це дозволяє перейти до навчання з використанням розподіленого знання у мережі Інтернет, що суттєво розширює дидактичні можливості системи.

На основі архітектури багатокomпонентної розподіленої гібридної експертної навчальної системи розроблено гібридну платформу *online*-навчання у реальному часі «Електронний університет».

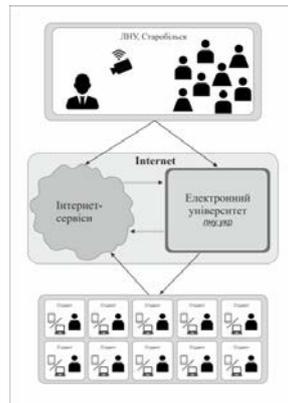
Платформу створено на основі: 1) модульного підходу до побудови структури системи; 2) клієнт-серверних технологій та навчальних *web*-сервісів мережі *Internet*; 3) віртуальної моделі університету (електронних лекційних аудиторій (*e-Room*) тощо); 4) розподіленого розташування у кіберпросторі всіх учасників освітнього процесу (студентів, викладачів); 5) максимального використання програмно-апаратних засобів та навчальних *web*-сервісів мережі *Internet* (комп'ютерів, мобільних телефонів, планшетів, ноутбуків та інше); 5) новому принципі навчання «все і звідусіль». Узагальнену структуру платформи *online*-навчання у реальному часі «Електронний університет» показано на рис. 1.

Платформа *online*-навчання «Електронний університет» працює у трьох основних (базових) режимах, які пов'язані з особливостями використання клієнтської частини програмного забезпечення: 1) режим змішаного навчання; 2) режим прямої адресації; 3) режим непрямой адресації.

Режим змішаного навчання (рис. 2) дозволяє проводити *online*-навчання одночасно, як для студентів в аудиторії, так і в будь-якому місці, де є змога студентам підключитися до мережі *Internet* за допомогою комп'ютерів, мобільних телефонів, планшетів, ноутбуків та інше. У цьому режимі викладач повинен знаходитись разом зі студентами в аудиторії (див. рис. 2).

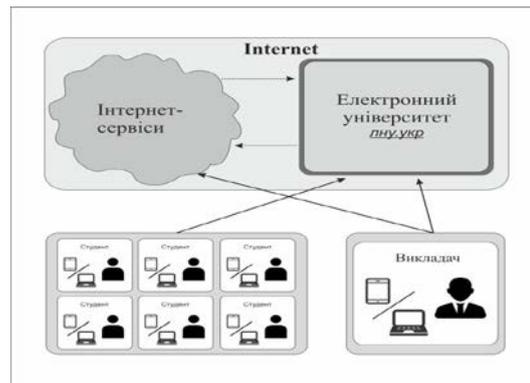

Рис. 1. Узагальнена структура платформи *online*-навчання «Електронний університет»

Рис. 2. Приклад узагальненої структури платформи *online*-навчання «Електронний університет» у режимі *змішаного навчання*

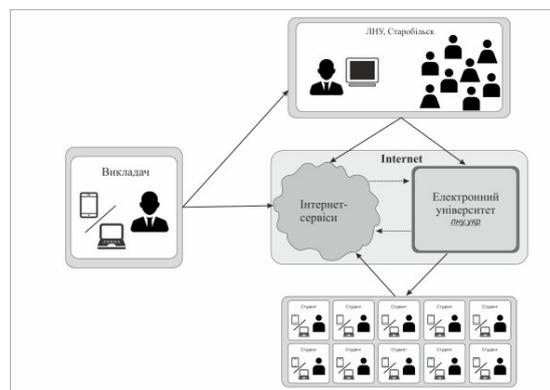
Режим прямої адресації (рис.3) реалізує педагогічний принцип навчання «*все і звідусіль*». Цей режим дозволяє викладачу і студентам знаходитись у будь-якому місці, незалежно одне від одного. Особливістю цього режиму є необхідність установки та налаштування на комп'ютері викладача додатково спеціальної клієнтської програми.

Рис. 3. Приклад узагальненої структури платформи *online*-навчання «Електронний університет» у режимі прямої адресації

Режим непрямої адресації (рис. 4). Цей режим не потребує установки та налаштування на комп'ютері викладача додатково спеціальної клієнтської програми, викладач може використовувати будь-яке програмне забезпечення, з яким він може працювати, наприклад: *Skype*, *Facebook Live* та інше. Але викладачу необхідно підключатись до «Електронного університету» через сервери (web-сервіси) у місті розташування університету.

Це дозволяє значно знизити вимоги до програмних та технічних засобів (комп'ютерів, планшетів та інше), що можуть використовуватись при проведенні *online*-навчання у режимі реального часу.

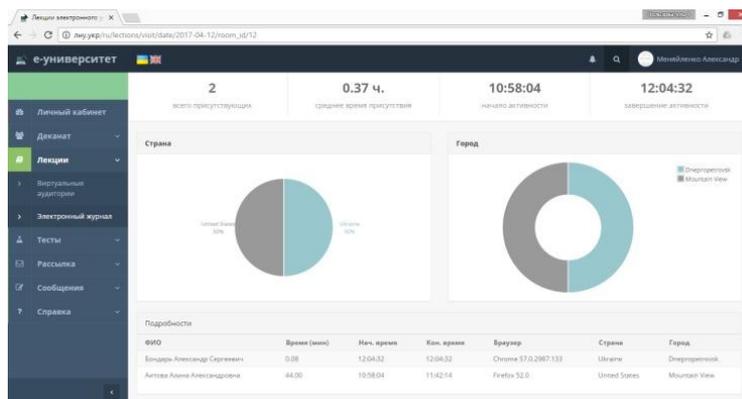
Рис. 4. Приклад узагальненої структури платформи *online*-навчання «Електронний університет» у режимі непрямої адресації

Студентам, для *online*-навчання, крім технічних засобів (комп'ютерів, планшетів, мобільних телефонів та інше) достатньо мати *web-браузер*,

зареєструватись у платформі «Електронний університет» та увійти у електронну лекційну аудиторію (*e-Room*).

Крім цього, платформа *online*-навчання «Електронний університет» у своєму складі також має *підсистему створення викладачами тестів*, за допомогою яких реалізується технологія розподіленого тестування, з можливістю врахування як емоційного стану тих, хто навчається, та реалізації психолого-педагогічних впливів у процесі навчання. Це забезпечується за допомогою зворотного зв'язку між викладачем та студентами.

Також, платформа *online*-навчання «Електронний університет» веде *електронний журнал відвідувань* занять студентами у *реальному часі* (рис. 5), що дозволяє викладачу продовж *online*-навчання контролювати присутність студентів та забезпечувати взаємодію між студентами та викладачем.

Рис. 5. Приклад електронного журналу відвідувань занять студентами у реальному часі платформи «Електронний університет»

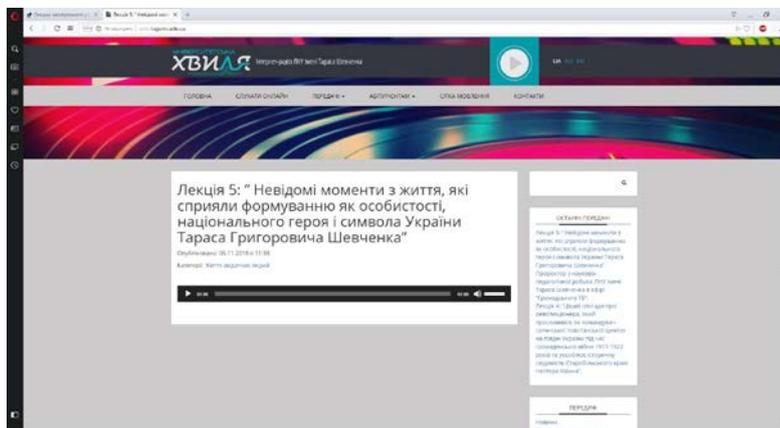
Платформа є дослідницькою розробкою і зараз працює у тестовому режимі. На сьогодні вона використовується у системі довузівської підготовки університету при викладанні інформатики для слухачів, які не мають змоги постійно приїжджати в університет (режим змішаного навчання) (див. рис. 2).

На початку 2018 – 19 н.р. на платформі було створено віртуальні аудиторії викладачів кафедри товарознавства, торговельного

підприємництва та експертизи товарів (зав. кафедри – Сєногонова Л. І.) для проведення лекційних занять зі студентами, змушеними навчатися дистанційно. З лютого 2019 року планується забезпечити он-лайн доступ до всіх лекційних занять викладачів цієї кафедри через платформу «Електронний університет».

Слід зауважити, що якість роботи платформи *online*-навчання «Електронний університет» може суттєво залежати від стану української складової мережі *Internet* та використовуваних технічних засобів (мікрофону, *web*-камери, комп'ютерів, мобільних телефонів та інше).

У звітному році було забезпечено можливість проведення он-лайн лекцій через Інтернет-радіо ЛНУ імені Тараса Шевченка «Університетська хвиля». Зокрема, слухачі могли прослухати цикл з 6 науково-популярних лекцій «Життя видатних людей» (лектор – доктор історичних наук, зав. кафедри історії України – Набока О.В) (див. рис.6). 8 лекцій з різноманітних актуальних педагогічних тем проведено викладачами ВП ««Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»».

Рис. 6. Лекції через Інтернет-радіо ЛНУ імені Тараса Шевченка «Університетська хвиля»

За результатами роботи лабораторії отримано 2 патенти на корисну модель, 2 патенти на винахід, надруковано 4 статті у фахових виданнях. Підготовлено до захисту 1 докторську дисертацію (захист відбудеться у 2019 році).

7. Науково-дослідницька лабораторія підготовки проблемно-компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти (завідувач – В. В. Докучаєва, доктор педагогічних наук, професор).

У звітний період діяльність науково-дослідної лабораторії визначалася проблемою «Компетентність сучасного фахівця освіти в галузі педагогічної інноватики й проектування» й стратегічною метою, що набула уточнення й полягала у підвищенні інноваційно-педагогічної й проектувальної компетентності викладачів вищої школи та майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти. Як перспективний напрям розвідок визначено дослідження з освітнього інжинірингу. Вивчення світового досвіду в цій галузі на засадах міждисциплінарного синтезу уможливило розробку авторських технологій щодо здійснення цієї процедури в соціальному просторі різної модальності. Досліджено можливості застосування технології інжинірингу на різних рівнях наукового пізнання: методологічному (метод верифікації в теорії і практиці науково-педагогічного дослідження); загально-теоретичному (освітній інжиніринг на основі методу Паттерн); технологічному (технологія проектування інноваційних педагогічних систем як результат освітнього інжинірингу). Окремий науково-теоретичний здобуток складають розвідки, пов'язані з екстраполяцією технології проектування інноваційних педагогічних систем на суміжні галузі наукового знання (сингулярна траєкторія розвитку особистості як сфера соціально-педагогічного інжинірингу). На разі відбувається подальше опрацювання концепції та технології проектування інноваційних педагогічних систем – у аспекті реверсивного інжинірингу, з метою вивчення можливостей використання останнього у сфері науково-дослідної діяльності й практичної підготовки майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти.

У 2018 році науковцями лабораторії було проведено круглий стіл на тему «Нова стратегія підготовки фахівців дошкільної та початкової освіти у контексті Нової української школи». **Доцентом Л.О. Варяницею** проведено майстер-клас «Нова школа – новий учитель». **Професором Н. В. Гавриш**

презентовано оновлено програму розвитку та навчання дітей «Впевнений старт» для освітян регіону.

За темою дослідження надруковано 1 збірник статей – «Методична скарбничка сучасного педагога», 28 статей у фахових виданнях, 9 тез.

8. Інноваційна діяльність навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму (виноходи, корисні моделі, проектна діяльність) (директор В. Ф. Дрель – кандидат біологічних наук, професор)

Кафедра технологій виробництва і професійної освіти (завідувач кафедри – доцент **Бурдун В. В.**) працює над комплексною темою «Дослідження проблем професійної освіти, технологій виробництва і сфери обслуговування» у рамках якої реалізуються індивідуальні дослідницькі теми науковців.

Професор Чесноков О. В. працює над темою: «Формоутворення, виробництво та управління якістю на етапах життєвого циклу виробів з композитних і нових матеріалів спеціального призначення, створення і управління автоматизованими технологічними системами». Наукова новизна теми полягає у розробці методики прогнозування щільності преформ. Практична значущість результатів наукових досліджень полягає у науково обґрунтованих підходах до підвищення щільності преформ.

Професор Маслійов С. В. та **доцент Беседа О. О.**, разом з кафедрою біології та агрономії факультету природничих наук та навчально-наукової станцією ЛНУ імені Тараса Шевченка, працюють над темою «Розробка наукової основи адаптивних технологій вирощування пшениці озимої в зоні Степу», яка присвячена ефективності вирощування озимих зернових культур на основі енергозбереження і комбінованого формування раціональних механізмів адаптації рослин в Луганській області.

В рамках теми «Технологія напівфабрикатів з використанням продуктів переробки гідробіонтів» під керівництвом **доцента Крамаренка Д. П.** були проведені дослідження впливу добавок гідробіонтів

на стан фаршевих напівфабрикатів під час заморожування-відтаювання. У 2018 році подана 1 заявка на винахід. Отримано 4 патенти на корисну модель і 2 патенти на винахід:

1. Патент на винахід, Україна № 116709, МПК А23С23/00. Спосіб одержання фаршу з молочним білком для млинців для формування раціону військовослужбовців/ Крамаренко Д.П., Дуб В.В., Товма Л.Ф., Гіренко Н.І.; заявник і патентовласник Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Харківський державний університет харчування та торгівлі. – № а201608956; заявл. 08.09.2016. Опубл.25.04.2018; – Бюл. № 8. – 3 с.

2. Патент на корисну модель, Україна № 123450, МПК А23D 7/02. Спосіб виробництва емульсійної системи з гідролізатом колагену риби / Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І.; заявник і патентовласник Харківський державний університет харчування та торгівлі, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – № u201709611; заявл. 18.10.2017; Опубл.26.02.2018; – Бюл. № 4. – 3 с.

3. Патент на корисну модель, Україна № 123536, МПК А23L 13/40. Спосіб одержання комбінованого фаршу з м'ясом птиці та рослинними гідробіонтами / Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І., Дуб В.В.; заявник і патентовласник Харківський державний університет харчування та торгівлі.– № u201710406; заявл. 27.10.2017; Опубл.26.02.2018; – Бюл. № 4. – 3 с.

4. Патент на корисну модель, Україна № 123537, МПК А23L 17/00. Спосіб одержання комбінованого фаршу з рибною сировиною та рослинними гідробіонтами / Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І., Борисова А.О.; заявник і патентовласник Харківський державний університет харчування та торгівлі.– № u201710407; за-явл. 27.10.2017; Опубл.26.02.2018; – Бюл. № 4. – 3 с.

5. Патент на корисну модель, Україна № 126915, МПК А23L 13/40. Спосіб одержання комбінованого фаршу з м'ясом та рослинними

гідробіонтами / Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І.; заявник і патентовласник Харківський державний університет харчування та торгівлі, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – № u201801082; заявл. 05.02.2018; Опубл.10.07.2018; – Бюл. № 13. – 3 с.

6. Патент на винахід, Україна № 117886, МПК А23D 7/02. Спосіб виробництва емульсійної системи з гідролізатом колагену риби / Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І.; заявник і патентовласник Харківський державний університет харчування та торгівлі, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – № a201709598; заявл. 12.10.2017; Опубл.10.10.2018; – Бюл. № 19. – 3 с.

Разом з Фізико-механічним інститутом проводяться роботи присвячені дослідженню фізико-механічних та експлуатаційних властивостей сплавів, що застосовуються в енергетичній галузі. Роботу в цьому напрямку спільно з колегами з м. Львова веде **доцент Колесніков В. О.** Разом з підприємством «Навігатор Л», яке здійснює виробництво, ремонт і технічне обслуговування двигунів та турбін проводяться наукові розробки та дослідження в галузі технічних наук.

Також проводяться спільні наукові дослідження, що мають практичне впровадження у галузі енергетичного матеріалознавства разом з підприємством «Піраміда» м. Львів та Ровенською та Хмельницькою АЕС.

Доцент Ревякіна О.О. проводить дослідження за темою: «Наукові основи створення циліндричних гвинтових зубчастих передач з високою навантажувальною спроможністю для редукторів з проміжними тілами кочення». При виконанні вище вказаної теми вирішується науково-технічна проблема створення високо-навантажених глобоїдних гвинтових зубчастих передач із заданими властивостями шляхом їх синтезу за заданими показниками працездатності з застосуванням оптимізації їх параметрів.

Отримані результати можуть бути використані в усіх галузях машинобудування, а також при дослідженнях і проектуванні різних передач зачепленням.

Кафедрою товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів (завідувач кафедри – доцент **Сєногонова Л.І.**) у 2018 році отримані охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності:

1. Патент України на корисну модель № 127935 Україна, МПК, A23Q 3/36 (2006.01), «Цукерки для спортсменів «Олімп» / Сєногонова Л.І., Дрель В.Ф., Володавчик В.С.

2. Патент України на корисну модель № 127936 Україна, МПК, A23L (2006.01), «Функціональна композиція «Олімп» для спеціальних харчових продуктів (для спортсменів)» / Сєногонова Л.І., Дрель В.Ф., Володавчик В.С.

Наукові дослідження на кафедрі у 2018 році проводились за комплексною кафедральною темою «Дослідження та розробка інноваційних функціональних товарів спеціального призначення» (для спортсменів, військовослужбовців, людей важкої фізичної та розумової праці, студентів та ін.).

Результатом співпраці з Науково-дослідним центром «Незалежна експертиза» ПУЕТ стала реалізація групою науковців кафедри під керівництвом **професора Омельченко Н.В.** науково-дослідної теми «Товарознавча експертиза чобіт робочих для захисту від занижених температур Kral», (розпорядження ПУЕТ №180 від 09 липня 2018 р.). Соціальний ефект впровадження теми оцінено в 23760 грн. На сьогодні отримані кошти у сумі 8568 грн.

3.10. Наукова бібліотека університету

Стратегія діяльності бібліотеки протягом останніх років спрямована на мінімізацію наслідків вимушеного переміщення університету: відновлення інформаційного супроводу та забезпечення нагальних потреб студентів і науковців, зокрема на оптимізацію навчального процесу та наукової діяльності.

Останнім часом ситуація покращилась. На сьогодні діяльність бібліотеки спрямована на поступову трансформацію фонду з традиційного (паперового) на електронний. При цьому оптимізація навчального процесу та наукової діяльності також залишаються в пріоритетних напрямках.

Робота бібліотеки протягом 2018 р. традиційно була спрямована на:

- продовження роботи щодо формування бази документно-інформаційних ресурсів та представлення їх в мережі Інтернет;
- забезпечення вільного доступу користувачів до інформації як на традиційних, так і на електронних носіях;
- активізацію інформаційно-бібліографічної діяльності із забезпечення навчального-процесу;
- здійснення соціокультурної діяльності.

Виходячи з основних завдань державної програми „Освіта”, Законів України „Про бібліотеки і бібліотечну справу”, „Про вищу освіту”, „Про національну програму інформатизації”, Концепції розвитку освіти на 2015–2025 рр., Концепції національної програми інформатизації України, тощо, основними напрямками роботи наукової бібліотеки у 2018 р. були:

- задоволення інформаційних потреб своїх користувачів, що виникають у процесі навчання та наукової діяльності;
- сприяння формуванню надійного й комфортного електронного інформаційного середовища;
- виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємовідносин, формування у молоді потреби та вміння жити в громадському суспільстві, духовності, моральної та художньо-естетичної культури;
- поточне комплектування, облік бібліотечних фондів документів та інформаційних ресурсів, їх наукова обробка;
- пропаганда документів та інформаційних ресурсів, організація доступу до них;

- удосконалення бібліотечно-інформаційних послуг на основі використання інтернет-технологій;
- розвиток творчої ініціативи бібліотечних працівників та підвищення їх професіоналізму;
- зміцнення партнерства між бібліотеками та іншими організаціями як засіб розвитку електронних бібліотечних сервісів, мета яких задоволення запитів читачів, що становить головну відміну від традиційного бібліотечного обслуговування.

Протягом року бібліотека надавала послуги студентам і викладачам університету як у традиційному форматі, так через мережу Інтернет. Було продовжено роботу щодо наповнення сайту бібліотеки (<http://libr.luguniv.edu.ua/>), на якому представлено довідкову та іншу інформацію про роботу бібліотеки та її ресурси.

Було відзначено видатні та пам'ятні дати:

- 130-річчя з дня народження А. Макаренка;
- День визволення України від фашистських загарбників;
- День захисника України;
- Всеукраїнський тиждень права відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 579-р;
- 100-річчя з дня народження Василя Сухомлинського;
- День пам'яті жертв голодомору.

Відповідно до визначених дат, співробітниками бібліотеки у звітному році було розроблено план культурно-просвітницьких заходів і план заходів щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді й відповідно підготовлені:

– матеріали для проведення масових заходів та кураторських годин на допомогу кураторам навчальних груп:

1. Виставка книг та періодичних видань до дня „Соборності України”;
2. Презентація та підбір відеоматеріалів до кураторської години, присвяченої державним символам України;

– тематичні огляди:

1. 21 лютого – Міжнародний день рідної мови: тематичний огляд літератури, присвячений Міжнародному дню рідної мови.

2. „Дзвони Чорнобиля”: Тематичний огляд, присвячений річниці Чорнобильської трагедії.

Одним з важливих напрямків роботи бібліотеки була виставкова діяльність, що, у свою чергу, сприяло популяризації бібліотечного фонду та розвитку світогляду читачів. За рік було оформлено 35 книжково-ілюстративних виставок з різної тематики, на яких представлено 1127 документа. Уже традиційно проводились відкриті перегляди нової навчальної та наукової літератури, що надходили від меценатів.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ

Фонд наукової бібліотеки університету на 01.01.2018 р. склав 35435 примірників, на 01.01.2019 – 37138 примірників. Загальний книжковий фонд університету (з урахуванням фондів у містах розташування окремих інститутів (факультетів) в мм. Рубіжне, Лисичанськ) складає **155521** примірників. Кількість записів у електронному каталозі складає **20429**.

Обслуговані – користувачів – 3094;

Відвідування – 43658;

Книговидача – 74562;

Консультації – 993.

1. ФОРМУВАННЯ Й РОБОТА З ФОНДОМ

1.1. Комплектування й облік фондів

Процес комплектування за лишається основою формування бібліотечного фонду. Упродовж звітнього періоду бібліотека намагалася використовувати різні джерела поповнення фонду. Активно використовували, крім традиційних джерел і альтернативні, а саме, налагодження безпосередніх зв'язків із бібліотеками, зокрема науковими

бібліотеками ВНЗ України, та установами, дарування користувачів, спонсорів, благодійників.

У звітному році фонд НБ поповнювався навчальними посібниками, підручниками, монографіями, збірниками наукових праць, методичними рекомендаціями, підготовленими професорсько-викладацьким складом університету, а також надісланими з інших міст України. Фонд поповнювався, як традиційними, так і електронними документами. Для прийняття до фонду бібліотеки подарованої літератури було підготовлені супровідні документи.

Отримано:

– наукової літератури – 812.

– навчальної – 516.

Основу якісного формування фонду складає його оптимальна відповідність напрямкам навчального процесу ВНЗ. Проте в сучасних умовах доводиться співвідносити потреби в оновленні фонду з фінансовими можливостями університету. Обмеженість бюджетних коштів на поповнення фонду, підвищення вартості друкованої продукції не дозволили повністю задовольнити потреби в оновленні документної бази бібліотеки.

У 2018 році до НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” надійшло 1703 примірники документів. Фонд бібліотеки систематично поповнювався періодичними виданнями. Фінансові витрати на придбання 11 назв журналів склали 19331,65 грн.

Таблиця 1.

Джерела комплектування

	Кількість примірників	%
Періодичні видання	257	15,1
Автореферати, дисертації	339	19,9
приватних осіб, благодійних фондів, організацій	1107	65,0
Усього	1703	100

Діаграма 1.

Традиційно, основними джерелами поповнення фонду в 2018 р. були надходження від меценатів, благодійних фондів та приватних осіб.

Фінансові витрати університету в 2018 р. на передплату періодичних видань склала 19331,65 грн.

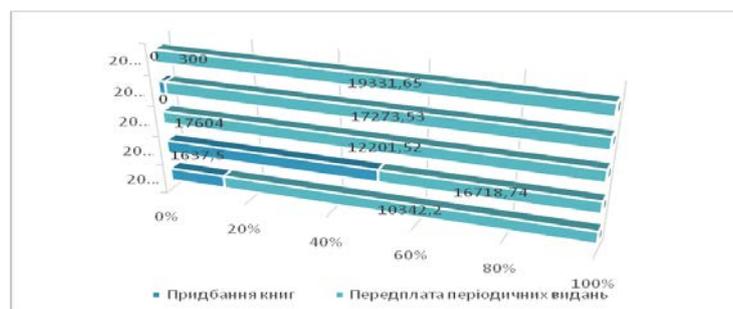
Таблиця 2.

Динаміка загальної суми витрат на комплектування бібліотеки

	2014	2015	2016	2017	2018
Придбання книг	1637,5	17604,00	0	953	0
Передплата періодичних видань	10342,2	16718,74	12201,52	17273,53	19331,65
Усього	11979,7	34322,74	12201,52	18226,53	19331,65

Діаграма 2.

Динаміка загальної суми витрат на комплектування бібліотеки

Треба відзначити, що книги надходили від організацій та установ безкоштовно.

На безоплатній основі одержано літературу від:

- ЛОУНБ імені М. Горького в рамках програми „Українська книга”;
- українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи;
- Вахтанга Кіпіані, Олексія Олексійовича Нестулі, Леоніда Романенка, Володимира Саюка, Євгена Миколайовича Хрикова, Ольги Богомолець, С. В. Андрющенка (меценат), Катерини Володимирівни Ігнатенко (кандидат педагогічних наук, доцент), Октябрини Олександрівни Кисельової, Олени Дмитрівни Боярчук.
- Благодійної організації «Ліга випускників Інституту Кеннана» у рамках проекту „Підвищення компетенції переміщених університетів і мотивування майбутніх лідерів Донбасу”, що фінансується українською Ініціативою з Підвищення Впевненості (UCVI);
- Благодійного фонду „Благо Мир”;
- Національної спілки письменників України;
- Благодійного фонду „Скеля”;
- співробітників університету;
- команди громадського просвітницького проекту „ЛІКБЕЗ. Історичний фронт „Уроки історії”, презентація проектів “ЛікБез. Історичний фронт” та “Книжкова навала” (Кирило Галушко);
- Миколи Томенка (доктора політичних наук, професора, голови Фонду „Рідна країна”, відомий політичний діяч);
- Копитько Олексія Вікторовича CMS Group (Creative Marketing Solutions Group) – українська незалежна група агенств, що надає послуги в області маркетингових комунікацій;
- інституту проблем виховання НАПН України;
- Державного підприємства „Спеціалізоване видавництво „Либідь”;
- Старобільської прокуратури;

- Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України;
- Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.
- культурної ініціативи УМС Київ Клуб „Подаруй Книгу!”;
- БО «Благодійний фонд «Книжкова країна»;
- Національної академії наук України;
- видавництва «Майстер книг» та «К.І.С.».

Вагомий внесок у поповнення бібліотечних фондів вносять студенти та викладачі університету, які безкоштовно поповнювали фонд бібліотеки паперовими книгами та матеріалами на електронних носіях.

Таблиця 3.

Динаміка надходжень літератури до бібліотеки

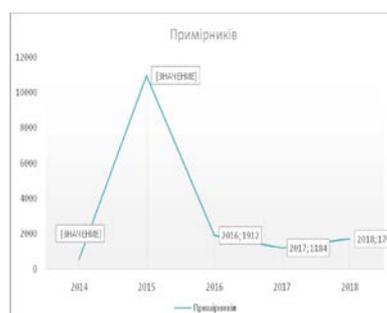
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Назв	344	184	952	1568	631	1055
Примірників	441	544	10957	1912	1184	1703
% надходжень	100%	123,35%	2484,58%	433,56%	268,48%	386,17%

Аналізуючи дані, представлені в таблиці 3, можна побачити, що спостерігається тенденція до збільшення кількості назв та примірників нових надходжень у порівнянні з минулим 2017 роком.

У результаті надходжень до наукової бібліотеки університету від організацій та установ НБ отримала 1703 примірники літератури, що сприяло збільшенню книжкового фонду.

Діаграма 3.

Динаміка надходжень літератури до бібліотеки

Нові надходження за цільовим призначенням

У 2018 році надходження за цільовим призначенням розподілилися таким чином:

- наукові видання – 812 примірників (у 2017 р. – 398 прим.);
- навчальні видання – 516 примірників (у 2017 р. – 322 прим.);
- літературно-художні видання – 124 примірників (у 2017 р. – 348 прим.).

Динаміка надходжень навчальної літератури до бібліотеки за 2014 –2018 рр. представлена в табл. 4.

Таблиця 4.

Динаміка надходжень навчальної літератури до бібліотеки

	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість	447	10780	1457	322	516
% від загальної кількості	82,17%	98,38%	76,2%	27,2%	30,3%

У таблиці 5 представлено динаміку надходжень наукової літератури до фонду бібліотеки.

Таблиця 5.

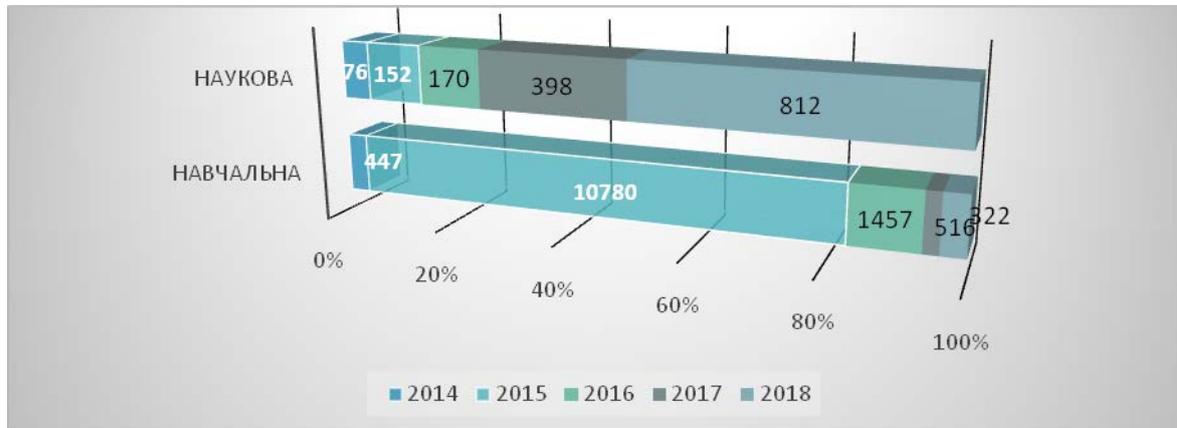
Динаміка надходжень наукової літератури

	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість	76	152	170	398	812
% від загальної кількості	13,97%	1,39%	8,89%	33,6%	47,7%

Динаміка надходжень навчальної та наукової літератури до фонду бібліотеки університету, представлено на діаграмі 4.

Діаграма 4.

Динаміка надходжень навчальної та наукової літератури до бібліотеки

Перевага у комплектуванні фонду бібліотеки надається навчальній літературі, оскільки основні користувачі НБ – студенти. Динаміка надходжень літератури за мовами представлена в таблиці 6.

Таблиця 6.

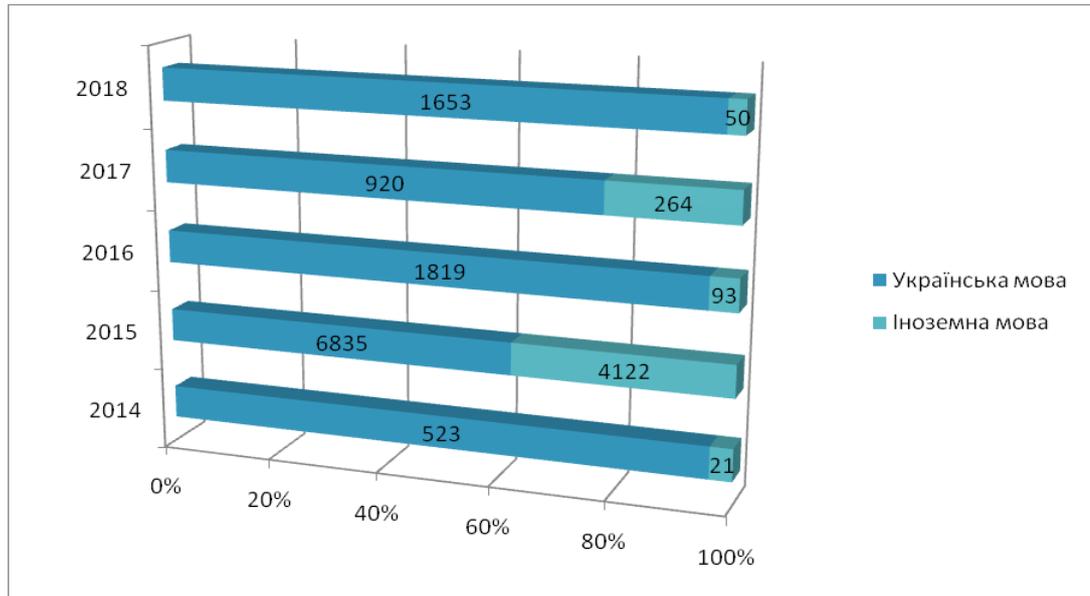
Динаміка надходжень до бібліотеки за мовами

	2014	% від заг. кільк.	2015	% від заг. кільк.	2016	% від заг. кільк.	2017	% від заг. кільк.	2018	% від заг. кільк.
українська	523	96,14	6835	62,38	1819	95,1	920	77,7	1653	97,1%
іноземні	21	3,86	4122	37,62	93	4,85	264	22,3	33	1,9%
у т.ч. російська	21	3,86	3396	31	68	3,55	125	10,56	17	1%

Дані, представлені в табл. 6, свідчать про те, що у 2018 р. значно збільшилася кількість надходжень українською мовою у порівнянні з російською та іноземними мовами. Це пояснюється тим, що значна кількість літератури надходить до фонду бібліотеки від державних видавництв, закладів та меценатів.

Динаміка надходжень до бібліотеки за мовами представлена на діаграмі 4.

Динаміка надходжень до бібліотеки за мовами

Література, що надходила до фондів Науковою бібліотеки протягом 2018 року обліковувалася в книгах сумарного, інвентарного та безінвентарного обліку. Усі нові надходження пройшли технічну обробку.

1.2. Організація й збереження книжкового фонду

На 01.01.2019 р. основний фонд бібліотеки, складає 37138 одиниць зберігання. Однак до фонду наукової бібліотеки університету ми не можемо не зарахувати фонди відокремлених підрозділів Лисичанського коледжу та Рубіжанського на базі яких розташовано факультети та інститути університету. Так фонд бібліотеки Лисичанського педагогічного коледжу нараховує 72147 прим., Рубіжанського політехнічного коледжу імені О. Є. Порай-Кошиці – 46236 прим. Отже, загальний фонд бібліотеки нашого університету складає **155 521 прим.**

Надалі ми представимо організацію книжкового фонду основної бібліотеки, робота відокремлених підрозділів буде представлена окремо.

Динаміка кількості бібліотечного фонду за період з 2014 р. до 2018 р. представлена в табл. 7.

Таблиця 7.

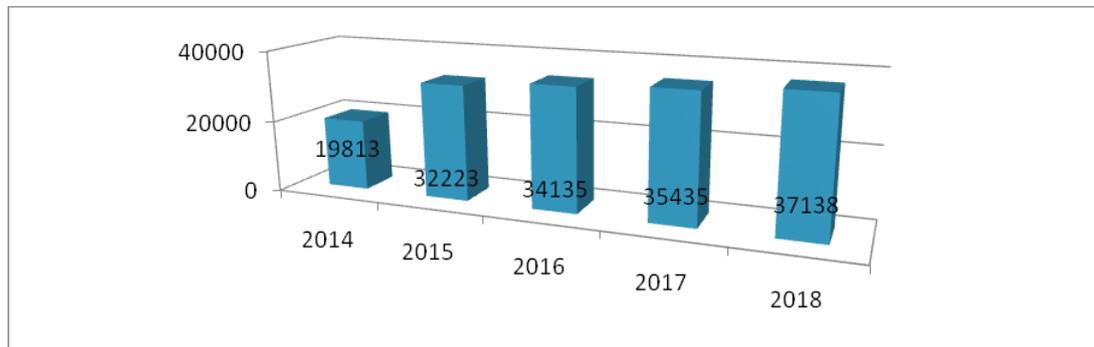
Динаміка кількості бібліотечного фонду

	2014	2015	2016	2017	2018
Примірники	19813	32223	34135	35435	37138
% зростання	100	162,6	172,3	178,8	187,44

Для наочності представимо динаміку кількості бібліотечного фонду за 2014–2018 рр. на діаграмі 5.

Діаграма 5.

Динаміка кількості бібліотечного фонду

Державною мовою у фонді налічується 14042 прим., що складає 37,8 % від загальної кількості бібліотечного фонду.

Важливим аспектом кількісного складу бібліотечного фонду є врахування примірників за мовами. Динаміка якісного та кількісного складу бібліотечного фонду за мовами представлена в табл. 8.

Таблиця 8.

Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за

мовами

	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	+/- у порівнянні з 2017
Державною	12789	64,55	20389	63,3	22028	64,5	23236	65,5	24889	67,2	+1653
Іноземними	7024	35,45	11834	36,7	12107	35,5	12199	34,5	12249	33	+50
У т.ч. російською	6384	32,22	10468	32,5	10716	31,4	10814	30,6	10847	29,2	+33
Усього	19813	100	32223	100	34135	100	35435	100	37138	100	+1703

Як видно з табл. 8, переважна більшість книг, що надходять до бібліотеки університету є державною мовою. Однак, у 2018 р. фонд значно поповнився книгами українською мовою.

На діагр. 6 представлено динаміку кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за мовами.

За видами бібліотечний фонд має такий склад (дані представлені у відсотках):

книги – 74,26;

періодичні видання – 6,01;

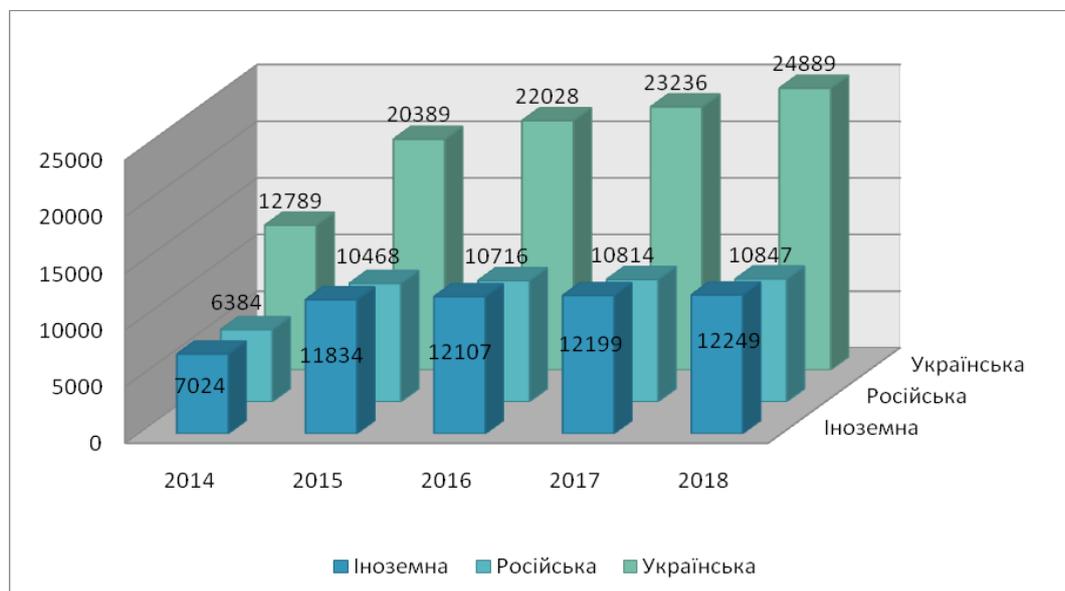
електронні видання – 19,66;

неопубліковані документи – 0.

У 2018 році також було поповнено скарбницю електронних підручників у кількості **28**.

Діаграма 6.

Динаміка кількісного складу бібліотечного фонду за мовами

У таблиці 9 представлено динаміку кількісного та якісного складу фонду бібліотеки за видами.

Таблиця 9.

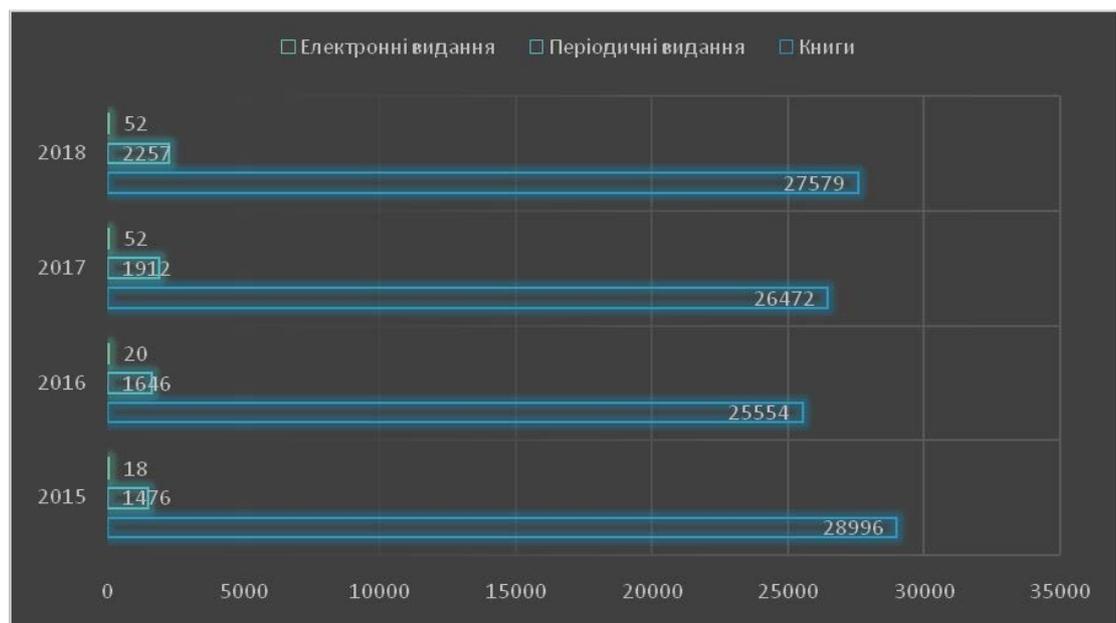
Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за видами

Вид видання	2014	2015	2016	2017	2018	+/- у порівнянні з 2017
Книги	18349	28996	25554	26472	27579	+1107
Періодичні видання	1464	1476	1646	1912	2257	+345
Електронні видання	18	18	20	52	52	0
Неопубліковані документи	0	0	0	0	0	0

Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за видами представлена на діаграмі 7:

Діаграма 7.

Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за видами

За цільовим призначенням у фонді бібліотеки налічується

- ◆ навчальні видання – 25482;

- ◆ наукові видання – 2307;
- ◆ літературно-художні видання – 2047.

Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за цільовим призначенням представлена в табл.10.:

Таблиця 10.

Динаміка кількісного та якісного складу бібліотечного фонду за цільовим призначенням

Вид видання	2014	2015	2016	2017	2018	+/- у порівн. з 2017
Наук. видання	1136	1282	1442	1840	2307	+467
Навч. видання	11206	29388	30845	24621	25482	+861
Літ.-худ. видання	1520	1545	1575	1923	2047	+124

Показником інтенсивності використання бібліотечного фонду є обертаність. У 2018 р. обертаність фонду бібліотеки була 2,00. Порівняльні показники за 2014–2018 рр. представлені в табл.11:

Таблиця 11.

Інтенсивність використання бібліотечних фондів

Обертаність	2014	2015	2016	2017	2018
	2,6	2,5	1,34	2,09	2,00

Зберігання бібліотечних фондів, їх оновлення є важливими умовами існування бібліотеки. Підтримці якісного стану фонду сприяє переоблік фондів, систематичний перегляд для звільнення від застарілої, зношеної та дублетної літератури. Протягом року продовжувалася робота з упорядкування книжкових фондів.

У 2018 р. велися наступні види робіт у фонді: знепилення та перевірка правильності розстановки, введення нових надходжень літератури до електронного каталогу.

З метою попередження заборгованості, видачу літератури на абонементів та у читальному залі проводили при наявності перереєстрації у

читацькому квитку. Результатом такої роботи стало значне зменшення кількості боржників у порівнянні з 2017 роком.

Щомісячно у бібліотеці проводилися санітарні дні.

1.3.Наукова обробка літератури

Документи, що надійшли до бібліотеки були прийняті на баланс університету.

Робота з надходженнями:

- облік і реєстрація – 1703;
- перевірка на дублетність, систематизація та технічна обробка документів. Таку роботу було проведено працівниками бібліотеки з кожним документом, що надійшов до фонду бібліотеки.

Нові книжкові видання були систематизовані за галузями знань, згідно з таблицями УДК.

313 прим. авторефератів дисертацій та 26 дисертацій, що надійшли до бібліотеки, пройшли наукову обробку. Усі вони розподілені за спеціальностями.

1.4.Робота з базами даних

На сьогодні в бібліотеці ведуться, наповнюються та використовуються такі власні бази даних:

- цифровий репозиторій;
- бібліотечний сайт;
- електронна бібліотека.

Одним із шляхів усунення недоліків роботи бібліотеки щодо недостатньої кількості фахової літератури є забезпечення доступу до світової наукової інформації, через підключення до повнотекстових баз даних.

Продовжили співпрацю з проектом Elibukr. – „Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України”.

У рамках цього проекту працівники бібліотеки відвідали:

- 5-ту Міжнародну науково-практичну конференцію „Наукова комунікація в цифрову епоху”;
- семінар „Цифрова підтримка наукових досліджень”, м. Київ. За результатом семінару в бібліотеці був проведений „Тиждень Відкритого Доступу”.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 1213 від 06.11.2018 р. „Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних баз даних”, нашому університету надано доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science.

SCOPUS – є найбільшою міжнародною реферативною та наукометричною базою рецензованої літератури: наукових журналів, книг та матеріалів конференцій, яка індексує понад 21 500 рецензованих наукових журналів (близько 60 млн. записів) із різних галузей знань – природничих наук, математики, інженерії, технології, охорони здоров'я та медицини, соціальних і гуманітарних наук, а також 130 000 книг. База даних має функцію відстежування наукового цитування публікацій і щоденно поновлюється.

Рішення про індексування нових видань ресурсом Scopus приймаються за результатами розгляду запитів на включення нових назв видань Консультативним комітетом з відбору змісту (CSAB), до якого входять галузеві фахівці, що репрезентують різні галузі знання та регіони світу.

Доступ вищих навчальних закладів та установ до електронних наукових баз даних у нашій державі надається на підставі заяв, які розглядає Комісія Міністерства освіти і науки України.

У свою чергу, Web of Science (WoS) – це мультидисциплінарна платформа, яка допомагає швидко знайти, проаналізувати і забезпечити загальний доступ до інформації в галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, а також мистецтва. Web of Science надає доступ до найбільш надійного інтегрованого міждисциплінарного інструменту

дослідження, об'єднаному з допомогою пов'язаних метрик цитування вмісту з різних джерел в одному інтерфейсі.

Цього року доступ до наукової бази Scopus наданий 135, а до Web of Science – 105 вищим навчальним закладам і науковим установам, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки, серед яких і наш університет, а це майже вдвічі більше, ніж у минулому році.

Це – виняткова можливість отримувати актуальну й якісну наукову інформацію за тематикою власного дослідження та є символом міжнародного визнання освітніх і наукових досягнень ЛНУ імені Тараса Шевченка.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Обслуговування користувачів є головною функцією, яка формує імідж бібліотеки, визначає її місце серед підрозділів університету. Робота з обслуговування користувачів була спрямована на забезпечення повного, якісного й оперативного обслуговування студентів, науковців та співробітників університету згідно з їх інформаційними запитами.

Останні два роки спостерігається збільшення показників кількості користувачів бібліотеки, що пояснюється збільшенням контингенту першокурсників.

Провідним напрямком діяльності НБ в умовах, що склалися, є вдосконалення традиційних форм і методів бібліотечного обслуговування користувачів і пошук нових.

2.1. Організація обслуговування

Основними напрямками роботи з обслуговування традиційно є:

- забезпечення літературою відповідно до навчальних планів;
- якісне та оперативне задоволення запитів користувачів на наукову, навчальну та допоміжну літературу;
- надання пропозицій щодо формування книжкового фонду навчальної, наукової та художньої літератури;

- довідково-інформаційне обслуговування;
- робота з боржниками;
- співпраця з іншими підрозділами університету;
- культурно-просвітницька робота.

Для надання послуг користувачам у бібліотеці працюють абонемент та читальний зал (загальна кількість місць – 93) та 1 кафедральний пункт видачі літератури.

У таблиці 12 розкрито загальні заплановані та виконані показники роботи з організації обслуговування користувачів.

Таблиця 12.

Загальні показники роботи з організації обслуговування користувачів

	план	викон.	викон. плану у %
Кількість користувачів, за єдиним обліком	3000	3094	103,1
книговидача	100000	74562	74,5
відвідування	40000	43658	109,1

За єдиним обліком бібліотека налічує 3087 користувачів. Із загальної кількості:

- ◆ студентів денного відділення – 2255;
- ◆ студентів заочного відділення – 664;
- ◆ викладачів та співробітників – 159;
- ◆ сторонніх – 16.

У зв'язку зі збільшенням кількості студентів у ВНЗ, збільшується й кількість користувачів за єдиним обліком.

2.2. Книговидача

Ще одним важливим аспектом організації та обслуговування користувачів є книговидача. За 2018 рік працівники бібліотеки видали понад 74 тис. примірників книг. Динаміка загальної книговидачі за 2014–2018 рр. представлена в табл. 13.

Таблиця 13.

Динаміка загальної книговидачі Наукової бібліотеки

	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість прим.	45177	38501	45852	74003	74562

Як видно з таблиці 13, кількість примірників, що видається збільшується кожного року.

Важливим показником для планування роботи бібліотеки є склад читачів (див. табл.14.) бібліотеки, бо від цього залежить формування фонду, надання доступу до певних інформаційних ресурсів тощо.

Таблиця 14.

Склад читачів за категоріями

№ з/п	Категорії читачів	Значення
1.	Студенти	2919
2.	Викладачі, співробітники	159
3.	Сторонні вузу читачі	16
4.	К-сть віддалених користувачів	0
	Разом	3094

За рік НБ було обслуговано 3094 користувача; видано 74562 примірника документів (з них – 1862 електр. документів). Кількість відвідувань НБ становила 43658 (з них до репозиторію – 6358).

На сьогодні в науковій бібліотеці створена єдина електронна база користувачів, яка містить усі необхідні відомості про них і постійно поповнюється. Практично всі користувачі-студенти за списками із директоратів / деканатів про їх зарахування були занесені в єдину БД „Читачі”. Для студентів денного та заочного відділення були підготовлені електронні формуляри та видані читацькі квитки.

Використання електронних ресурсів дало можливість збільшити кількість віртуальних користувачів бібліотеки, що вплинуло на статистичні показники роботи.

Активізації діяльності читачів сприяли різноманітні заходи, що проводилися бібліотекою протягом навчального року. Особливу увагу

бібліотека приділяла роботі зі студентами-першокурсниками. Стовідсоткове охоплення бібліотекою першого курсу було досягнуто постійною роботою з директоратами /деканатами, старостами студентських груп. На сайті бібліотеки було представлено лекції „Бібліотека та її довідковий апарат” та „Бібліографічний опис. Правила оформлення списків літератури до наукових праць”, які допомагають студентам зорієнтуватися в бібліотечному світі. Усі студенти 1-го курсу були забезпечені навчально-методичним блоком з усіх дисциплін, що вивчаються на курсі: підручник, навчальний посібник або практикум, методичні вказівки.

Фонд використовувався при організації у бібліотеці виставок нових надходжень навчально-методичної літератури та на допомогу навчальному процесу.

Послуга електронної доставки документів (ЕДД) дала можливість розширити послуги бібліотеки в обслуговуванні її користувачів, швидше та більш якісно задовольняти їх потреби.

2.3. Заходи щодо попередження й ліквідації читацької заборгованості

Значна увага на всіх пунктах обслуговування приділялася роботі із запобігання читацької заборгованості. Використовувались такі традиційні форми та методи:

- проведення бесід з правил користування бібліотекою;
- надсилання списків студентів-боржників денної форми навчання у відповідні директорати /деканати;

Усього надано 21 консультацію, проведено 456 бесід під час запису/перереєстрації.

2.4. Обслуговування віддалених користувачів

У 2018 році значна частина процесу обслуговування була орієнтована на віртуальне середовище. Для зручності своїх користувачів (і студентів, і

викладачів) через сайт ми розкривали й популяризували фонд, надавали доступ до повнотекстових інформаційних ресурсів, обслуговували своїх користувачів, виконували бібліографічні довідки за допомогою сервісів віртуальної довідки та зворотного зв'язку, надавали он-лайн консультації, повідомляли про нові надходження та заходи, проводили віртуальні виставки.

Провідну роль надання доступу до праць наукових дослідників нашого університету відіграє цифровий репозиторій.

На сайті репозиторію зареєстровані 1121 користувач, 9565 відвідувань, представлено 2712 документів.

3.ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Науково-бібліографічна та інформаційна робота – пріоритетний напрямок діяльності бібліотеки. Бібліотека університету завжди була важливою ланкою в інформаційному обслуговуванні вчених, викладачів, аспірантів і студентів і тому головне завдання, що постало перед нею – забезпечити кожному користувачеві можливість доступу до інформаційних ресурсів.

У процесі довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів активно використовувалися всі наявні джерела інформації: довідковий фонд (енциклопедії, словники, довідники), електронні джерела.

Для студентів та викладачів проводяться консультації з УДК, за 2018 рік зашифровано 722 роботи. У зв'язку з втратою фахівців у цій галузі, нам продовжують активно допомагати співробітники наукової бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. Сухомлинського.

Продовжується робота з програмним продуктом „УФД / бібліотека. Версія 2.4.49. Версія БД: 288 (188) ЗАТ „Український фондний дім””, що

дає можливість продовжувати роботу із запровадження комп'ютерних технологій в бібліотеці.

Недоліком у роботі сайту є відсутність зв'язку з УФД-бібліотекою, через що унеможлиблюється доступ до фонду бібліотеки за номером читацького квитка. Необхідним є синхронізація програми УФД-бібліотеки з бібліотечним сайтом.

Упродовж 2018 р. тривали роботи зі наповнення електронної бібліотеки. Електронна бібліотека створювалася як єдиний комплекс, який складається з електронного каталогу, фонду повнотекстових електронних документів та електронних видань на CD-ROM.

Каталоги в бібліотеці на сьогодні досі відсутні. Це пов'язано з недостатньою кількістю кадрового складу, втратою основних каталогів під час евакуації, розташуванням на базі читального залу.

Діюча в бібліотеці автоматизована бібліотечна інформаційна система забезпечує підтримку баз даних повнотекстових електронних документів, відбір документів за вказаними критеріями, перегляд та друк відібраної інформації, її експорт, каталогізацію та обробку документів.

Фонд електронних документів бібліотеки налічує 10014 документів: інтегровані підручники, навчальні посібники, монографії, методичні розробки викладачів університету, конспекти лекцій, тести, практикуми і таке інше. Доступ до електронної бібліотеки мають студенти, аспіранти, викладачі та працівники нашого університету. Лише зареєструвавшись у системі й отримавши пароль, користувач може скористатись електронними навчальними книгами.

Сайт наукової бібліотеки ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” продовжує діяти за адресою: <http://library.edu.ua> Він залишається каналом доступу до різноманітних послуг бібліотеки та її інформаційних ресурсів. Сайт відіграє особливу роль в довідково-бібліографічному обслуговуванні та посилює значення бібліотеки в навчальному процесі.

Для популяризації бібліотечного фонду та на допомогу студентам та викладачам, створено ряд розділів: „Інформація про бібліотеку”, „Електронний каталог”, „Користувачам”, „Віртуальні виставки”, „Віртуальна довідка”, „Інформаційні ресурси”, „Нові надходження”, „Корисні посилання” та ін.

Через сайт бібліотеки реалізується віртуальний сервіс віддалених користувачів. Зокрема, це „віртуальна довідка” – надання довідкової інформації в дистанційному режимі через Інтернет на разовий запит користувача. За короткий період дії цієї послуги надано відповіді на 993 запити. В основному послугою користувалися викладачі та студенти університету, зрідка – сторонні користувачі. Найактуальніші звертання через службу віртуальної довідки: визначення індексів ББК та УДК.

На сайті нашої бібліотеки користувачі мають змогу здійснювати інформаційний пошук в електронному каталозі, повнотекстових базах даних, користуватися сервісами «Віртуальна виставка», «Нові надходження» тощо. Інформація про послуги бібліотеки вчасно подається на сайт, виставляються списки нових надходжень, віртуальні виставки до ювілеїв та пам'ятних дат, власні електронні ресурси бібліотеки та інша цікава і корисна інформація для викладачів, науковців та студентів. Бібліотека постійно проводить роботу з удосконалення власної web-сторінки.

З використанням новітніх технологій здійснюються всі форми інформаційної роботи: масової, групової, індивідуальної. Крім того, залишаються і традиційні форми роботи.

Велика увага в бібліотеці приділялась масовому інформуванню. З метою інформування студентів та викладачів про нові надходження до фонду бібліотеки, прочитано 19 інформаційних оглядів в студентських групах на різних факультетах університету. На всіх підрозділах бібліотеки експонувалися інформаційні виставки (всього підготовлено та проекспоновано 45 виставок). Постійно надається науково-методична та консультативна допомога професорсько-викладацькому складу,

магістрантам, аспірантам, що спрямована на підвищення їх фахової кваліфікації та інформаційної компетентності.

Індивідуальне інформування здійснювалось шляхом диференційованого обслуговування керівництва (ДОК) університету.

У режимі ДОК надавалася інформація з питань вищої освіти України: законодавство, розвиток і вдосконалення вищої освіти, керівництво вищим навчальним закладом. Усього в режимі ДОК обслуговувалось 7 користувачів.

Для того, щоб студенти почували себе впевнено в бібліотеці, працівниками бібліотеки були проведені екскурсії для першокурсників. На екскурсії використовувалися елементи як теоретичного, так і практичного характеру, індивідуальні й групові бесіди, консультації, зокрема з методики пошуку документів в ЕК та питань бібліографічного опису документів.

4. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА (СОЦІОКУЛЬТУРНА) ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Культурно-просвітницька робота бібліотеки є важливою складовою діяльності книгозбірні, невід'ємною частиною роботи університету в цілому. Пріоритетними напрямками культурно-просвітницької роботи НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” є відродження національної культури, краєзнавства, формування у студентів активної громадянської позиції, національної свідомості, високих моральних якостей, духовних потреб.

Виховання національної свідомості молоді неможливе без виховання поваги до історії рідної землі.

Важливим є те, що в бібліотеці проводяться й відзначаються не тільки ювілейні події, а й ті, які є важливі для історії нашого народу. Так, у 2018 році були проведені виставки до Дня соборності України, Дня рідної мови, Дня вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні, Дня державного Герба, День пам'яті та примирення й День перемоги над нацизмом та інші.

Активну участь брали студенти перших курсів усіх спеціальностей університету.

Традиційно відзначався день народження Тараса Шевченка.

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек у НБ вже втретє була проведена екскурсія для студентів, викладачів та гостей університету „Бібліотека відкриває свої таємниці”. Метою заходу було поінформування та зацікавлення користувачів бібліотеки її структурою, якісним складом бібліотечного фонду. З метою популяризації книги було проведено конкурс на кращий плакат „Я люблю книгу”. Такі заходи вже стали традиційними й студенти разом з викладачами із задоволенням беруть у них участь.

У читальному залі Наукової бібліотеки експонувалася літературно-документальна виставка до 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського – українського педагога, заслуженого учителя, публіциста, письменника, поета.

Працівники НБ беруть активну участь у загальноуніверситетських заходах: „День вишиванки”, День університету, День відкритих дверей та ін.

День української писемності та мови – державне свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. Встановлене воно було Указом Президента на підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства.

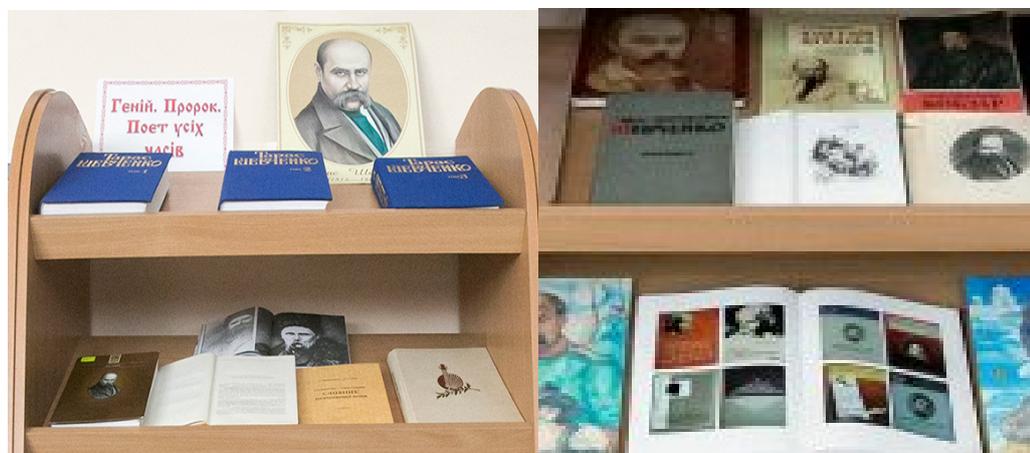
Викладачі та студенти Луганського національного університету імені Тараса Шевченка плекають красу і мелодійність української мови та є справжніми поціновувачами класиків вітчизняної літератури, сучасних поетів і прозаїків.

До знаменних і пам'ятних дат в історії України експонувалися виставки в читальному залі та проводились зустрічі з відомими людьми:

– книжкова виставка до Дня соборності, де було представлено підручники з новітньої історії України, які надають можливість детально ознайомитись з історичними фактами та передісторією виникнення свята;

– з нагоди 203-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка представлено тематичну виставку „Геній. Пророк. Поет усіх часів”. На виставці було представлено твори самого Т. Шевченка, а також твори про його автобіографію і творчість;

– 26 квітня відбувся захід, присвячений 32-річчю Чорнобильської трагедії.

На розсуд студентам навчально-наукових інститутів педагогіки і психології та економіки і бізнесу був представлений фільм «Чорнобиль : про що мовчали 30 років».

– 8 вересня у світі відзначають Міжнародний день грамотності. У нашій бібліотеці до Міжнародного дня грамотності була приурочена книжкова виставка, на якій представлені книги, що можуть надати неоціненну допомогу в підвищенні грамотності кожної людини.

– зустріч з представниками „ЛІКБЕЗ. Історичний фронт”, які вдруге завітав до Старобільська.

Під час зустрічі було представлено:

Презентацію видань громадського проекту „ЛІКБЕЗ. Історичний фронт»:

- 10-томна популярна серія «Історія без цензури»;
- „Війна з державою чи за державу? Селянський повстанський рух в Україні 1917-1921 років” / під. заг. ред. В.Лободаєва;
- „Українські жінки у горнилі модернізації” / під. заг. ред. О.Кісь;
- К.Галушко „Український націоналізм. Короткий курс з історії України”;
- Г.Єфіменко. „Формування східного кордону України. Український Донбас,,;

Було проведено відкриту лекцію: „Як сформувалася сучасна лінія державного кордону України на сході: плани та реалії” (Геннадій Єфіменко).

Крім того, автори й учасники акції подарували нашій бібліотеці нові книги:

– в Україні 9 листопада відзначають День української писемності та мови – це державне свято, яке було відзначено книжковою виставкою в читальному залі бібліотеки.

На виставці було представлено книги об'єднані однією тематикою – мовою. Тут і словники, і критика, і підручники з мови.

– 25 листопада щорічно в Україні вшановують пам'ять жертв Голодоморів – мільйонів невинно убієнних українців, знищених тоталітарним комуністичним режимом.

Цьому дню була присвячена виставка в бібліотеці університету, на якій представлено наукові дослідження, збірки документів, художні твори, охоплені однією тематикою – голодомор.

5. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Основні завдання й напрямки методичної діяльності бібліотекиДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” у звітному році були спрямовані на:

- упровадження та вдосконалення технологічних процесів роботи;
- складання-організаційно-технологічної документації;
- вивчення та впровадження передового досвіду, новітніх інформаційних технологій;

- аналіз та узагальнення діяльності бібліотеки.

З метою підвищення інформаційної культури та кваліфікації, співробітники бібліотеки брали участь в семінарах та конференціях на базі бібліотек області та України:

– III Міжнародній науково-практичній конференції бібліотек закладів вищої освіти (Одеса, 4–6 лип. 2018 р.). За результатами опубліковано статтю;

– зустріч з письменниками та видавцями. У гостях бібліотеки були:

Іван Андрусак – письменник видавництва „Фонтан казок”, Ольга Соколова – представник «Ірбіс-комікси», Мія Марченко – письменниця видавництва „Фонтану казок”, Анна Бідун – представник „Академії”, Лариса Лугова – директор Львівської обласної бібліотеки для дітей.;

З співробітників бібліотека є постійними членами Української бібліотечної асоціації, що дає змогу знати про нове у бібліотечній справі, покращувати якість бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування.

Одним із суттєвих досягнень вважаємо реєстрацію репозиторію нашого університету в Міжнародному реєстрі репозиторіїв відкритого доступу ROAR з метою зростання цитованості та включення авторів нашого університету у світові інформаційні ресурси.

У світлі нового Закону про вищу освіту репозиторій набуває особливого додаткового значення, оскільки у Законі є вимога щодо розміщення на головному сайті університету посилань на дисертації та відгуки офіційних опонентів, а самі дисертації та відгуки мають бути розміщені в репозиторії.

Тому систематичне поповнення репозиторію є одним з провідних завдань роботи НБ.

Роль бібліотеки в сьогоднішньому ландшафті наукової комунікації є надзвичайно важливою. Серед сервісів можна назвати:

- створення та підтримка інституційних репозитаріїв;
- реалізація моделі „Бібліотечне видавництво” (LibraryPublishing) із видання електронних журналів, е-монографій та е-матеріалів конференцій;
- інтеграція результатів наукових досліджень у світові БД наукової інформації (повнотекстові, реферативні, наукового цитування ...);
- інформаційний моніторинг, вимірювання впливу та видимості результатів наукових досліджень окремих вчених й університетів у світі (інформетрія: бібліометрія, наукометрія, вебометрія, альтметрія);
- навчання вчених різних аспектів інформаційного пошуку й роботі зі світовими базами даних наукового цитування та ін.;
- управління первинними даними досліджень;
- сприяння формуванню бренду вченого та ВНЗ (в т. ч. допомога в отриманні ідентифікатора автора-вченого ORCID, реєстрації в GoogleScholar, редагуванні профілів ВНЗ та вченого в наукометричних БД і т.д.) тощо.

Активно співпрацювали з обласним методичним об'єднанням бібліотек ВНЗ. З метою підвищення рівня обслуговування користувачів та збереження фонду регулярно користувалися консультаціями, обмінювалися документами та ін.

Корисною є співпраця в рамках методичного об'єднання бібліотек ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

На сьогоднішній день бібліотеки МНУ імені В. О. Сухомлинського, СУНУ імені В. Даля та ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” зв'язує тісне співробітництво в галузі інформаційно-бібліотечного забезпечення.

6. РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

Відомості про штат бібліотеки

Бібліотечні працівники

<i>У бібліотеці</i>	7
В.о. директора бібліотеки	1
Бібліотекарі 7 (з них 4 сумісництвом)	
<i>За освітою:</i>	
повна вища освіта, всього	7
в тому числі, бібліотечна	3
<i>За стажем роботи (бібліотечний):</i>	
Понад 1 рік	3
понад 3 роки	4
<i>За стажем роботи в ЛНУ:</i>	
понад 3 роки	4
понад 10 років	3

Ефективна робота бібліотеки залежить від якісного відбору та організації роботи персоналу. Відповідно до цього розподіл обов'язків співробітників здійснювався залежно від освіти, професійної кваліфікації, досвіду, згідно з посадовими інструкціями. Колектив НБ ЛНУ імені Тараса Шевченка складається з молодих фахівців. Однак, кожен працівник постійно самостійно підвищує свій фаховий рівень.

Усі співробітники мають вищу освіту. З них одна співробітниця, яка працює за сумісництвом має вищу бібліотечну освіту, двоє співробітниць, які працюють за основним місцем роботи отримали ступінь магістра за спеціальністю „Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”.

Підвищення кваліфікації в межах бібліотеки відбувалося шляхом перегляду нових організаційно-розпорядчих документів, матеріалів науково-практичних конференцій, фахових видань з бібліотечної справи.

У напрямі бібліотечного маркетингу протягом звітного періоду підтримувались інформаційні ресурси бібліотеки, зокрема на сайті регулярно готувались та публікувались повідомлення, посилання, фото тощо.

З метою виявлення читацьких потреб та інтересів було проведено анкетування користувачів бібліотеки.

РОЗДІЛ 4

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність – один з провідних напрямів діяльності університету. У ЛНУ імені Тараса Шевченка функціонує міжнародна служба, представлена *Центром з міжнародної та навчально-виховної роботи*, основне призначення якого – розвиток пріоритетних напрямів роботи всього колективу університету, спрямований на поширення процесу його інтеграції до світового освітнього простору. Для розвитку міжнародного співробітництва в університеті функція кваліфікації науково-педагогічних працівників та адміністрації шляхом координації міжнародних освітніх контактів з відповідними інституціями за кордоном, а також залучення до навчання в університеті студентів-громадян інших держав.

При цьому міжнародна діяльність в ЛНУ займає особливе становище в загальноуніверситетській системі функціонування тому, що вимагає якісно інших підходів до організації управління та функціонування. Це обумовлено необхідністю враховувати правила, норми і стандарти зарубіжних партнерів, котрі можуть істотно відрізнятись від наших. Окреслимо основні напрями міжнародної діяльності університету.

4.1. Міжнародне співробітництво

Робота з мережею міжнародних контактів відбувається за рахунок укладання угод про співробітництво з закладами вищої освіти, організаціями, установами інших країн. Університет постійно оновлює список угод про співробітництво: у 2015 – 2016 навчальному році до переліку діючих входило 61 угода, у 2016 – 2017 – 48 угод, у 2017 – 2018 ЛНУ імені Тараса Шевченка має чинні угоди про співробітництво з 59 іноземними ЗВО з 18 країнами Європи, Сходу та СНД.

Міжнародне співробітництво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»

№	Країна	Навчальний заклад, з якими підписано угоду про співробітництво	Дата підписання угоди	Головний напрямок співробітництва
1.	Китай	Вейфанський професійний коледж	24.11.2008	Обмін студентами та викладачами
2.	Китай	Бізнес-коледж університету Шансі	05.07.2009	Обмін студентами та викладачами
3.	Китай	Шансійський педагогічний університет	16.11.2009	Обмін студентами та викладачами
4.	Китай	Ліньйський педагогічний університет	25.04.2009	Обмін студентами та викладачами
5.	Китай	Каньнанський університет	01.09.2008	Обмін студентами та викладачами
6.	Китай	Університет Чуньчжоу	01.04.2009	Обмін студентами та викладачами
7.	Китай	Чженцзянський університет засобів масової інформації та комунікації	11.05.1010	Обмін студентами та викладачами
8.	Китай	Вейфанський університет науки та технології	24.05.2010	Обмін студентами та викладачами
9.	Китай	Чженцзянський туристичний коледж	10.05.2010	Обмін студентами та викладачами
10.	Республіка Білорусь	Гомельський державний університет імені Франциска Скорини	01.06.2008	Наукове співробітництво, академічний обмін
11.	Республіка Білорусь	Могильовський державний університет імені А.О.Кулешова, факультет педагогіки і психології дитинства, кафедра педагогіки дитинства і сім'ї	28.03.2013	Підготовка спільних публікацій, презентація наукових результатів у збірниках наукових праць; участь у науково-практичних конференціях
12.	Республіка Білорусь	Мінський державний університет фізичної культури	01.12.2011	Наукове співробітництво, академічний обмін
13.	Республіка Білорусь	Білоруський державний економічний університет	30.10.2009	Наукове співробітництво, академічний обмін
14.	Республіка Білорусь	Білоруський державний університет фізичної культури	26.03.2013	Проведення теоретичних на експериментальних досліджень з проблеми формування фізичної культури особистості в системі неперервної освіти

15.	Республіка Білорусь	Мінський державний художній коледж імені О.К. Глебова	10.04.2013	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів за участю студентів та викладачів.
16.	Республіка Білорусь	Могилевській державний коледж мистецтв	01.03.2012	Розвиток співробітництва в галузі науки та мистецької освіти.
17.	Республіка Казахстан	Мангистауський історико-краєзнавчий музей	26.03.2013	Взаємні консультації, сумісні польові дослідження на півострові Мангишлак по палеонтології хребетних
18.	Литовська Республіка	Університет Миколаса Ромеріса	12.02.2010	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, досліджень, спільна участь у грантових програмах ЄС
19.	Польська Республіка	Люблінський католицький університет	09.06.2005	Співпраця науково-дослідницького і освітнього характеру
20.	Польська Республіка	Сілезійський технічний університет	30.11.2009	Наукове співробітництво, академічний обмін
21.	Польська Республіка	Університет Марії Кюрі-Склодовської	13.02.2002	Освітньо-наукове співробітництво
22.	Польська Республіка	Вища лінгвістична школа у м. Ченстохів	16.05.2013, поновлено 2018	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, культурно-виховні програми для науковців, викладачів, студентів, програма подвійного диплому
23.	Польська Республіка	Вища школа туризму і екології в Сухій-Бескидській	27.12.2013	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами
24.	Польська Республіка	Державна вища технічна школа в м. Новий Сонч	27.12.2013	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами

25.	Польська Республіка	Вроцлавський технічний університет	18.02.2009	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах
26.	Румунія	Університет Орадя	20.01.2010	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах
27.	Бразилія	Університет Сан-Паулу (Інститут математики та статистики)	31.07.2013	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах
28.	Бразилія	Університет Святої Сесилії (УНІСАНТА)	20.11.2013	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах
29.	Республіка Австрія	Консерваторія імені Йозефа Гайна	26.04.2007	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, культурно-виховні програми для науковців, викладачів, студентів
30.	Республіка Болгарія	Національна спортивна академія «Васіл Левські»	31.12.2008	Дослідницька діяльність, підвищення кваліфікації викладачів та аспірантів
31.	Республіка Болгарія	Господарська академія імені Д. А. Ценова	25.05.2005	Спільні науково-дослідницькі, історико-культурні, туристичні та освітні програми, наукові конференції, обмін студентами
32.	Чеська Республіка	Університет Томаса Бата	19.03.2009	Обмін студентами, співробітниками, спільні науково-дослідницькі проекти, конференції
33.	Чеська Республіка	Університет Яна Євангеліста Пуркіне над Лабем	06.10.2010	Обмін студентами, співробітниками, спільні науково-дослідницькі проекти, конференції
34.	Чеська Республіка	Політехнічний Інститут в Жилаві	26.01.2014	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами
35.	Республіка Сербія	Сербська музична академія	17.02.2010	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів
36.	Боснія та Герцоговина	Музична академія університету міста Східне Сараєво	15.11.2012	Співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами

37.	Угорська Республіка	Університет Сегеду	17.07.2007	Стажування, підвищення кваліфікації викладачів
38.	Нігерія	Університет Бенін (УНІБЕН)	05.05.2010	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій та семінарів, обмін аспірантами, докторантами.
39.	Ліванська Республіка	Джинанський університет	17.03.2010	Академічне співробітництво, обмін студентами, співробітниками та ресурсами
40.	Туреччина	Університет Хачетепе	14.08.2008	Наукове співробітництво, академічний обмін
41.	Туреччина	Університет Сакарія	01.04.2009	Наукове співробітництво, обмін викладачами та студентами.
42.	Грецька Республіка	Європейський коледж туризму (Афіни)	25.05.2012	Співпраця в галузі освітніх проєктів, науково-дослідницької діяльності, у студентських стажувань, академічної мобільності, європейських проєктів
43.	Німеччина	Гете Інститут	08.11. 2007	Підвищення кваліфікації викладачів ЛНУ. Стажування на мовних курсах у Німеччині
44.	Сербія та Чорногорія	Музична академія міста Ніш	20.09.2009	Наукове співробітництво, академічний обмін
45.	Сербія та Чорногорія	Середня музична школа міста Ніш	17.02.2010	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами
46.	Сербія та Чорногорія	Університет міста Ніш	17.02.2010	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами
47.	Республіка Молдова	Національний університет фізичного виховання та спорту	12.10.2009	Наукове співробітництво, академічний обмін
48.	Хашимітське Королівство Йорданія	Світовий університет ісламської науки та освіти (TheWorldIslamicScience & EducationUniversity)	18.06.2013	Обмін задля удосконалення навичок володіння та викладання арабської мови
49.	Кіпр	Кіпрський інститут маркетингу	10.03.2014	Наукове співробітництво, академічний обмін

50.	Грузія	Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі	07.04.2015	Наукове співробітництво, академічний обмін
51.	Республіка Казахстан	Актюбінський університет імені С. Баїшева	20.09.2016	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами
52.	Польська Республіка	Суспільна академія наук, м. Краків	14.11.2016	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами
53.	Грузія	Батумський державний університет імені Шота Руставелі	14.12.2016	Наукове співробітництво, академічний обмін
54.	Польська Республіка	Jan Kochanowski University in Kielce	25.06.2016	Наукове співробітництво, академічний обмін
55.	Польська Республіка	Жешувський університет	30.03.2017	Наукове співробітництво, академічний обмін
56.	КНР	Ланчжоуський політехнічний університет	12.09.2017	Наукове співробітництво, академічний обмін
57.	Латвія	Балтійська Міжнародна Академія, м. Рига	13.06.2018	Наукове та навчально-методичне співробітництво, академічний обмін
58.	Польська Республіка	Вища лінгвістична школа, м. Ченстохів	06.07.2018	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, культурно-виховні програми для науковців, викладачів, студентів, програма подвійного диплому
59.	Республіка Польща	Університет імені Яна Длugoша в м. Ченстохові	05.11.2018	Наукове співробітництво, академічний обмін
60.	Китай	Коледж мистецтв міста Яньтай провінції Шаньдунь	14.03.2018	Наукова та освітня діяльність

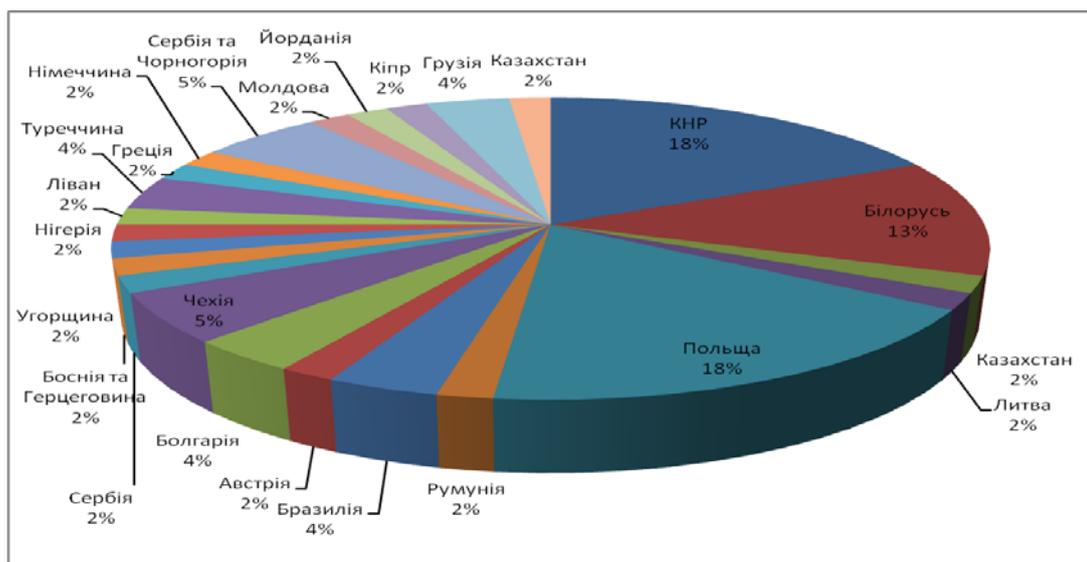
Зокрема, наприкінці 2017, протягом 2018 р. було підписано **5** угод з університетами КНР, Польщі, Латвії про співпрацю в галузях освітньої, наукової, культурної діяльності та реалізації конкретних наукових проєктів:

- Ланчжоуський політехнічний університет (12.09.2017 р.);
- Балтійська Міжнародна Академія, м. Рига (13.06.2018 р.);

- Вища лінгвістична школа, м. Ченстохів (06.07.2018 р.);
- Університет імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (05.11.2018 р.);
- Коледж мистецтв міста Яньтай провінції Шаньдунь (14.03.2018 р.).

У 2018 році делегація від університету на чолі з проректором з науково-педагогічної роботи Л. Ц. Ваховським відвідала Польську республіку з метою відновлення практики навчання за програмою «Подвійний диплом» (угода про співробітництво з Вищою школою лінгвістичною в м. Ченстохові (Польща) та навчання за програмою семестрової **академічної мобільності** (угода про співробітництво з Академією імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща)).

На рис. 1 зображено територіальний розподіл чинних угод про міжнародне співробітництво у 2018 році.

Рис. 1. 2018 рік. Чинні угоди про співробітництво. Територіальний розподіл

Якщо диференціювати зміст співпраці в рамках угод, то отримаємо такі напрями міжнародного співробітництва:

1) у галузі освіти:

- обмін досвідом з організації навчального процесу та методики викладання (проект *Прогресивне управління університетом* спільно з університетом Масарика, Чеська Республіка);

- обмін навчальними планами, навчально-методичною літературою та програмними продуктами (Вища лінгвістична школа в м. Ченстохів, Польща; Балтійська Міжнародна Академія, Латвія);

- залучення іноземних студентів до навчального процесу;

- обмін викладачами та студентами (Університет Лодзі, Польща – викладання дисциплін напряму «Маркетинг» викладачами ЛНУ імені Тараса Шевченка).

2) у галузі науки:

- спільні науково-практичні конференції та семінари (2015 рік – 4 міжнародні науково-практичні конференції; 2016 рік – 6 міжнародних науково-практичних конференцій; 2017 рік – 5 міжнародних науково-практичних конференцій; 2018 рік – 5 міжнародних науково-практичних конференцій);

- організація наукових стажувань викладачів, аспірантів і студентів (В. А. Чеботарьов, І. М. Мельник, С. О. Шехавцова, І. В. Мигович, Г. А. Могильний);

- участь у підготовці і виконанні спільних наукових проектів, у тому числі в рамках міждержавних програм та міжнародних грантів.

3) у галузі культури та спорту:

- організація заходів з метою кращого ознайомлення українських громадян з іноземною культурою та іноземних громадян – з українською;

- обмін запрошеннями для участі у фестивалях, конкурсах та інших культурно-масових заходах, що проводяться навчальними закладами (І. О. Сташевська, А. Я. Сташевський – Університет Яна Кочановського, Кільце, Польща).

4) у галузі адміністрування:

- візити представників управління та адміністрації навчальних закладів для консультацій, погодження реалізації умов угоди та обміну досвідом з питань управління вищим навчальним закладом.

4.2. Міжнародні науково-освітні проекти

Міжнародний науково-освітній проект передбачає залучення міжнародного компонента, що реалізується за рахунок розвитку співпраці із зарубіжними університетами й науковими центрами, фондами в галузі освіти, за рахунок отримання міжнародних грантів, мобільності студентів і викладачів університету, збільшення контингенту іноземних студентів.

Сприяння участі студентів та викладачів у міжнародних науково-освітніх проектах є можливим за умови наявності в університеті мережі відповідальних за міжнародну діяльність (діє з 2007 р.), які виконують не тільки функцію поширення інформації про міжнародні гранти та програми, а й за потреби можуть виступати в ролі проектного менеджера, допомогти в складанні проектної документації та здійснювати адвокасі (*advocacy*) кампанію проекту.

У 2017 – 2018 рр. університет взяв участь у **87** міжнародних грантах на стажування, конференціях, виконанні спільних досліджень, проектів і програм. Основними з них стали:

1) **Erasmus+ KA2 CBHE № 586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP, «MoPED – Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання»**, який присвячений модернізації навчальних планів педагогічних ВНЗ України шляхом впровадження найсучасніших методик викладання із використанням ІКТ та методів дослідження результатів. Метою є модернізація навчальних програм для педагогічних ВНЗ України шляхом включення нових курсів, заснованих на новітніх ІТ-методах. Проект вплине на якість педагогічної вищої освіти та посилить цифрові та дидактичні компетенції майбутніх вчителів шкіл;

2) проект **«Прогресивне управління університетом» (Progressive University Management)** за сприяння Фонду розвитку Чеської республіки у партнерстві зі Спілкою ректорів України, кафедрою соціальної педагогіки *Masarykova univerzita* та *Association fo rinternational Affairs*

(<https://www.amo.cz/en/>) Проект спрямований на посилення можливостей працівників середнього менеджменту українських університетів. Відповідно до цього для представників адміністрації та професорсько-викладацького складу упродовж 2017 – 2018 років відбудуться три інтенсивні тижневі вишколи, які будуть присвячені актуальним темам вищої освіти: *інтернаціоналізація університетів, внутрішня евалюація вищих навчальних закладів, інклюзія у вищих навчальних закладах*;

3) Програма Британської Ради в Україні **«Англійська мова для університетів»**. Метою програми є підвищення кваліфікації та ознайомлення із сучасними підходами викладання фахових дисциплін англійською мовою, англійської мови професійного спрямування, англійської мови для академічних цілей та покращення рівня володіння англійською мовою як лекторів, які викладають англійською мовою, так і студентів провідних вищих навчальних закладів України. Починаючи з липня 2016 року можливостями програми скористалися 30 викладачів та 60 студентів університету.

4) **Співпраця з Відділом преси, освіти, науки та культури Посольства США в Україні**. В 2017 році університетом було отримано подальше фінансування на розбудову центру в розмірі 10,000 доларів. На ці кошти було закуплено методичну, довідкову літературу тощо. Щотижнево там проводяться заняття англійської мови координатором Центру, наявний безкоштовний доступ до мережі бібліотек при університетах США (E-Library USA) та працює проект «Англійська без обмежень», відповідно до якого кожен тиждень в інформаційно-ресурсному центрі **Windowon America** проводяться безкоштовні заняття англійської для дітей, підлітків, та Англійський клуб для всіх бажаючих;

5) **English Access Microscholarship Program** (Програма малих стипендій з вивчення англійської мови). Програма проводиться за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні і фінансується Державним департаментом Сполучених Штатів Америки. Програма дає

можливість учням з малозабезпечених і соціально вразливих родин, у тому числі внутрішньо переміщеним особам і молоді з особливими потребами, безкоштовно поглибити свої знання англійської мови, більше дізнатись про Сполучені Штати Америки, їх культуру і цінності, розвинути лідерські навички і взяти активну участь у розвитку України;

б) ЄС / ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»:

– візити по обміну досвідом до громад та ЗВО України (на тему: «Діалог: соціальна єдність для вирішення проблем громад за принципом „знизу до гори”» до Івано-Франківської області та зустріч делегацій з Івано-Франківську та Вінниці в м. Старобільськ);

– участь у Форумах місцевого розвитку, на яких обговорюються питання розвитку Луганського регіону, співпраця з представниками місцевої влади, міжнародними організаціями тощо;

– участь в розробці Стратегії розвитку Луганської області 2020, яка дозволить активніше залучати міжнародну фінансову допомогу на розбудову зокрема соціально-культурної сфери рідного краю. Два проекти (*Open Space як діалогова платформа для жінок та молоді зони збройного конфлікту; Центр розвитку творчого потенціалу молоді, яка навчається в закладах професійно-технічної освіти*) було включено до Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Луганської області на 2017 – 2018 роки;

– організація та проведення курсів англійської мови для державних службовців Старобільської райдержадміністрації (лютий – квітень 2017 року);

– у межах Конкурсу для активних громадян громад Луганської та Донецької областей, що взяли участь в навчальних візитах за підтримки ПРООН на тему: «Діалог: соціальна єдність для вирішення проблем громад за принципом „знизу до гори”» було отримано грантову допомогу відповідно до проекту «Діалогова платформа для відображення повсякденного життя людей Сходу України». Проект представляв собою молодіжну ініціативу, що полягала у створенні діалогової платформи для відображення повсякденного

життя людей Сходу України – зони збройного конфлікту через серію короткометражних документальних фільмів, знятих молодіжними активістами, та показаних на осінньому фестивалі документального кіно в м. Старобільськ;

7) проект **«Адвокасі компанії як запорука стратегічного планування сталого розвитку громади»**. У рамках виконання проекту було проведено тренінги з питань громадської безпеки та соціального згуртування на рівні громад, надруковано практичні рекомендації, надано допомогу громадянам та місцевим громадським організаціям в розробці спільних стратегій, програм та проектних пропозицій у сфері громадської безпеки та соціального згуртування. Активні громадяни отримали навички адвокасі для забезпечення впливу та вирішення актуальних проблем в сфері захисту прав людини, громадської безпеки та соціального згуртування;

8) **Research Capacity Building: A casestudy of Displaced University**: грант від Британської ради на спільний з університетом Кембриджу, Великобританія, науково-дослідний проект в рамках програми Інтернаціоналізації вищої освіти;

9) **«Інформаційно-ресурсний центр Window on America»**: доступ до мережі бібліотек при університетах США (E-Library USA), «Англійська без обмежень»и – кожен тиждень проводяться заняття англійської для дітей, підлітків та дорослих; курси англійської мови для державних службовців Старобільської РДА;

10) **Promoting Academic Integrity in Ukraine in Luhansk HEIs** – Сприяння академічній доброчесності в Україні на базі ЗВО Луганської області; **English for the ID Psand ATO participants** – Англійська мова для ВПО та учасників АТО; **Public Libraries in the US – photo exhibit** – Фото-виставка Публічні бібліотеки в США; **Maker Spacelab** – 3-d лабораторія MakerSpace; **News Literacy** – Інформаційна обізнаність як програма від Голосу Америки в Україні; **MOOC Course on Human Rights and Philosophy of**

Critical Thinking – Відкритий курс з прав людини та філософії критичного бачення;

11) 3 проекти спільно з Луганським обласним відділенням «Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитяче містечко» (Австрія), діяльність якого забезпечують науково-педагогічні працівники навчально-наукового інституту педагогіки і психології. Проекти фінансуються Урядом Японії, Програмою розвитку ООН в Україні, МБО «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», яка є контактником Агентства США з міжнародного розвитку (USAID):

1. Соціальна допомога сім'ям, які потрапили у СЖО та сім'ям ВПО із зони проведення АТО (ООС) (керівник проекту Литвинова Н. А.).

2. Зміцнення громад для забезпечення потреб вразливих сімей на півночі Луганської області (м. Старобільськ, Сєверодонецьк) (керівник проекту Дуванська К. О.).

3. Надання кваліфікованих психологічних послуг внутрішньо переміщеним дітям та сім'ям у Старобільську та Сєверодонецьку Луганської області (керівник проекту Федотова Т. В.) та ін.

4.3. Інтернаціоналізація вищої освіти

1. Студентська мобільність

У 2017-2018 н.р. було реалізовано **3** програми міжнародної академічної мобільності:

1) Програма подвійного диплому (Вища лінгвістична школа, м. Ченстохів, Польща): у 2018 році **15** студентів університету продовжили здобуття вищої освіти за програмою «Подвійний диплом», **10** студентів здобули вищу освіту за програмою «Подвійний диплом». Реалізація програми «Подвійний диплом» здійснюється в межах **1 угоди** з Вищою лінгвістичною школою в м. Ченстохів (Польща).

2) Програма *Mobility Direct* (Університет Лодзі, Польща).

3) Програма **Erasmus+ K1. Learning Mobility.**

Також продовжується реалізація Програми студентської мобільності за підтримки Інституту Конфуція, КНР (5 осіб) та виробнича практика за кордоном (зокрема в Туреччині) за профілем підготовки – **110 осіб.**

Так, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка 15 років успішно співпрацює в галузі туризму, готельного господарства з провідними туристичними фірмами (Trek Travel International, Pegas, Odeon, Sarpedon Travel) і готелями Туреччини.

Базовими є готелі Champion, Catamaran, Boran Mare Beach, Phaselis, а також низка готелів Анталійського узбережжя (понад 25 готелів). Основні Fame residence, Fame Garden, Fame Park, Hilton, Savoy та ін.

За 16 років стажування в Туреччині пройшло понад 2100 студентів (у різні роки по різному: від 3-5 студентів перші 3 роки до 180 осіб на рік).

У результаті тісної співпраці з метою вивчення турецької мови жителями Луганська і знайомства з культурою Туреччини завдяки провідним бізнесменам (господарям готелів, власникам підприємств) Анталії з 2009 року в університеті функціонує Турецький Центр. Усе обладнання центру було придбано Ердалом Тонту (господар готелю Catamaran), Османом Айуком (власник готелю Champion), Азізом Дінчером (господар готелю Boran Mare Beach). Ердал Тонту і Осман Айук є почесними докторами університету.

На базі центру здійснюється вивчення турецької мови, культури Туреччини Щорічно на Дні Турецької культури приїжджають посол Туреччини та гості з Аталом, Стамбула, Анкари і Конії.

Протягом останніх 18 років університет підписав договори про співпрацю і активно працює з низкою університетів Туреччини (Середземноморський університет (Акденіз університет) (Анталія), університет Сакар'я (Стамбул), університет Сельджук (Конія). У межах угод здійснюється обмін студентами, спільні наукові дослідження, участь в конференціях.

У 2018 році було відряджено **38** науково-педагогічних працівників для проведення наукової та викладацької роботи, стажування.

Так, на підставі індивідуальних угод та за підтримки Благодійної організації «Карітас» (Румунія) було організовано закордонні відрядження науково-педагогічних працівників навчально-наукового інституту педагогіки і психології:

– **6-16 травня 2018 р.** – в Австрію (Відень, Інсбрук) з метою презентації досвіду роботи Луганського обласного відділення «Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитяче містечко» з надання комплексної підтримки сім'ям з дітьми в умовах збройного конфлікту (доц. Харченко Л. Г.);

– **3-16 червня 2018 р.** – у Румунію, де проведено три дводенних тренінги за участю 54 осіб з міст Ясси, Тимішоара, Сфинту Георге та надано методичну допомогу щодо виявлення та попередження жорстокого поводження щодо дитини (доц. Тунтуєва С. В.).

Доцент **Г.А. Могильний**, доцент **М.А. Семенов**, доцент **С.О. Переяславська**, асистент **В.В. Матієвський** відвідали 3 наукові семінари MoPED (workshop) (Більбао – Іспанія, Краков – Польща, Нікосія – Кіпр).

Декілька науковців університету отримали **індивідуальні гранти** на наукове стажування, зокрема:

– Професор **А.В. Жучок** отримав грант Французького уряду та здійснив стажування в Університеті Екс-Марсель, (м. Марсель, Франція). У рамках гранту Президента України пройшов наукове стажування (проведення наукових досліджень) в Інституті математики Потсдамського Університету (Німеччина).

– Професор **Ю.В. Жучок** пройшов наукове стажування в Інституті математики Університету імені Павла Йозефа Шафаріка в рамках Національної стипендіальної програми Словацької республіки та наукове

стажування в Інституті математики Потсдамського Університету (Німеччина) в рамках Німецької програми обміну кадрами.

– Професор **С.О. Шеховцова** у рамках проекту «Прогресивне управління університетом» пройшла наукове стажування в університеті Т.Г. Масарика (м. Брно, Чехія).

– Викладач кафедри романо-германської філології **М.Г. Капустян** отримала грант на навчання у University College Copenhagen (м. Копенгаген, Данія).

– Доцент **О.І. Кравченко** та доцент **Т.В. Сич** за підтримки Центру українсько-європейського наукового співробітництва проходили стажування у Гуманітарно-природничому університеті (м. Сандомир, Польща).

– Викладач **Ю.В. Малахова** проходила стажування в навчальному центрі Tianjin Yuming Education Center (КНР).

– Доцент **Г.В. Толчєва** перебувала на стажуванні в Вищій школі управління і адміністрації у м. Ополе (Польща) тощо.

2. Освіта іноземних громадян

З метою надання вищої освіти іноземним громадянам 2018 році було укладено **2** договори про цільову підготовку іноземних громадян із закордонними державами та організаціями; упроваджено **2** програми додаткової освіти для іноземних громадян; розроблено і впроваджено **1** програму освіти в закордонних країнах.

Станом на 01.10.2018 р. в університеті здобувають освіту **181** іноземних громадян. Це громадяни Азербайджану, Білорусі, Китаю, Туркменістану, Узбекистану, Грузії та інших країн світу.

3. Співпраця з міжнародними організаціями.

ЛНУ імені Тараса Шевченка є членом 4 міжнародних асоціацій та об'єднань:

- EUA – European Universities Association
- UERA – Ukrainian Education Research Association

- UNDP – United Nations Development Programme
- British Council (Ukraine).

У 2018 році за підтримки міжнародних організацій на базі університету було відкрито **4** центрів і лабораторій: Центр науково-методичного супроводу реалізації концепції «Нова українська школа» та 3 комп'ютерні лабораторії.

4.4. Участь у Міжнародних виставках, конкурсах і змаганнях

У 2018 році університет узяв участь у низці міжнародних виставок, фестивалів та конкурсів з метою презентації здобутків університету на міжнародному рівні.

Так, у березні 2018 року інноваційні здобутки університету в галузі *освіти і науки* було представлено на **IX Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2018»**, на якому було отримано **3 нагороди**:

- **Гран-Прі «Лідер міжнародної діяльності»** за результатами ранжування офіційних показників діяльності вищих навчальних закладів за напрямками (критеріями), а саме:
  - Інтернаціоналізація вищої освіти та міжнародна діяльність.
  - Рейтинг вищого навчального закладу за показниками наукометричної бази даних Scopus.
  - Участь ЗВО у міжнародних рейтингах.
  - Наукова та науково-технічна діяльність.
  - Якість науково-педагогічного персоналу.
  - Студентська діяльність.
  - Інформаційні ресурси та соціальна інфраструктура.
- **1 золоту медаль** у тематичній номінації: **«Упровадження сучасних засобів навчання, проектів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності навчально-виховного процесу»** (колектив науковців навчально-наукового інституту торгівлі,

обслуговуючих технологій та туризму під керівництвом директора В. Ф. Дреля);

– **Сертифікат якості наукових публікацій** (за показниками незалежного рейтингу міжнародної наукометричної бази даних SciVerse Scopus).

Творчі здобутки студентів ЛНУ було представлено на **16** міжнародних мистецьких виставках, фестивалях і конкурсах.

На них було отримано **24** нагороди (гран-прі, почесні нагороди, медалі, лауреатські звання, дипломи переможців), зокрема:

– Лауреат III премії XXVIII Міжнародного конкурсу «Prize of Lanciano» магістрант спеціальності «Музичне мистецтво» *Владислав Белоглазов, Італія, м. Ланчано, 2018 р.*;

– Лауреат II премії 13 Міжнародного конкурсу «Pannoni Accordion» магістрант спеціальності «Музичне мистецтво» *Владислав Белоглазов, Словенія, м. Мурська Собота, травень, 2018.*

– Лауреат II премії XI Міжнародного конкурсу баяністів «Perpetuum mobile» магістрант спеціальності «Музичне мистецтво» *Владислав Белоглазов, м. Дрогобич, 2018 р.*;

– Лауреат I ступеню IX Міжнародного вокально-хорового конкурсу-фестивалю «Хай пісня скликає друзів» студентка 4 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Анна Карнаухова, м. Чернівці, 2018 р.*

– Лауреат III ступеню IX Міжнародного вокально-хорового конкурсу-фестивалю «Хай пісня скликає друзів» магістрантка спеціальності «Музичне мистецтво» *Анастасія Босенко, м. Чернівці 2018 р.*

– Лауреат 1 премії VII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Dance-Song-Fest – 2018» студентка 4 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Юлія Сисенко, м. Харків, 2018 р.*

– Лауреат 1 премії VII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Dance-Song-Fest – 2018» магістрантка спеціальності «Музичне мистецтво» *Лідія Шкаровська, м. Харків, 2018 р.*

– Лауреат 2 премії VII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Dance-Song-Fest – 2018» студентка 3 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Олена Стеблій, м. Харків, 2018 р.*

– Лауреат 1 премії IX Міжнародного фестивалю-конкурсу «Квітуча країна» (Творчій проект «Тріумф – Fest») студент 3 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Сергій Списюк, м. Умань, 2018 р.*

– Лауреат 1 премії IX Міжнародного фестивалю-конкурсу «Квітуча країна» (Творчій проект «Тріумф – Fest») студентка 3 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Анна Карнаухова, м. Умань, 2018 р.*

– Лауреат 1 премії I Міжнародного фестивалю-конкурсу «Полтавські візерунки» (Творчій проект «Тріумф – Fest») студент 3 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Дмитро Голобородов, м. Полтава, 2018 р.*

– Лауреат 1 премії Міжнародного телевізійного фестивалю-конкурсу «Зоряний олімп» студентка 2 курсу спеціальності «Музичне мистецтво» *Ірина Ярочкіна, м. Полтава, 2018 р.*

– 2 місце в дев'ятому міжнародному студентському фотоконкурсі «Гаряча крига» студентка спеціальності «Дизайн» *Нерубенко Юлія, м. Київ, 2018 р. та ін.*

Спортивні досягнення було підтверджено спортсменами навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту на міжнародних спортивних змаганнях – завойовано **14 нагород** вищого гатунку.

Нагадаємо, що, починаючи з 1964 року, навчально-науковий інститут фізичного виховання і спорту завоював 35 олімпійських медалей, зокрема 12 золотих, 9 срібних та 14 бронзових!

Так, чемпіоном Європи з пауерліфтингу став магістрант спеціальності «Фізична культура і спорт», майстер спорту України Мусієнко Костянтин. Майстер спорту міжнародного класу Ковальов Данило, який також є магістрантом спеціальності «Фізична культура і спорт», на чемпіонаті Світу встановив новий світовий рекорд. Русаненко Дар'я, студентка першого курсу спеціальності «Фізична культура і спорт» на чемпіонаті України з пауерліфтингу встановила новий рекорд України у своїй ваговій категорії.

Викладач НН ІФВіС Дубовий Олександр майстер спорту України з пауерліфтингу, член національної збірної України з богатирського багатоборства став чемпіонатом Європи у командному заліку і встановив світовий рекорд з силового екстриму, який проходив у місті Запоріжжі тощо.

Ці звершення показали світові справжні зразки витримки, волі, мужності та патріотизму, засвідчили великі перспективи вітчизняного спорту на міжнародній спортивній арені.

На сьогодні в навчально-науковому інституті фізичного виховання і спорту навчається понад 30 студентів – майстрів спорту України, 25 з них є членами, кандидатами та резервом збірних команд України з різних видів спорту, 3 майстри спорту міжнародного класу, працюють 2 заслужених тренерів України, очолює інститут залужений працівник фізичної культури і спорту України. Своїми здобутками вони традиційно підвищують авторитет нашої Батьківщини у світі.

Отже, протягом 2017–2018 рр. у міжнародній діяльності університетом навіть в умовах переміщення було досягнуто значні результати. Водночас є об'єктивні питання, що гальмують процес ще успішного міжнародного розвитку:

- недостатня обізнаність представників студентства та викладацького складу університету з особливостями підготовки проектних грантових пропозицій, складання проектної документації та реалізації адвокасі-кампанії проекту;
- недостатня ініціатива більшості викладачів, слабка мотивація до участі в міжнародних освітніх проектах;
- низький загальний рівень володіння іноземними мовами серед викладачів та студентів тощо.

З метою активізації міжнародної діяльності університету та залучення іноземних студентів у 2019 році вважаємо за необхідне реалізацію комплексу заходів:

1. Підписання угод про співробітництво з ЗВО Туреччини з метою започаткування роботи за програмою *Mevliana*.

2. Продовження роботи існуючих проектів: *ЄС / ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»* (координування – адміністрація ЛНУ), *«Англійська мова для університетів»* (координування – кафедра романо-германської філології), *«Інформаційно-ресурсний центр Window on America»* (координування – адміністрація ЛНУ), *English Access Microscholarship Program* (координування – адміністрація ЛНУ), *Erasmus+ KA2 «MoPED – Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання»* (координування – адміністрація ЛНУ, ННІФМІТ), *«Прогресивне управління університетом»* (координування – адміністрація ЛНУ).

3. Спільно з ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» подана заявка на програму *Jean Monnet* проект «Студія свідомого вибору членства у Європейському Союзі».

4. Відповідно до Плану набору іноземних громадян до ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» на 2018 – 2019 навчальний рік розширення географії іноземців (КНР, Узбекистан) та діапазону спеціальностей (спеціальності ФПН та ННІКМ)

5. Відповідно до розширення географії іноземців та діапазону спеціальностей створення відокремленого підрозділу – *Факультету іноземних студентів* на базі ПУЕТ, м. Полтава (із внесенням відповідних змін до Статуту Університету).

6. Відновлення Центрів вивчення турецької та японської мови та культури за рахунок участі Університету в проектах *TIKA* та *KUSANONE*.

7. Активізація студентської та викладацької мобільності за рахунок програм *MobilityDirect*, *ERASMUS+*, студентських практик. Впровадження Положення про академічну мобільність ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Відповідно до нього *Журналу обліку закордонних відряджень* та *Журналу обліку студентської мобільності*.

РОЗДІЛ 5

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

5.1. Напрями і зміст соціально-гуманітарної роботи університету

Соціально-гуманітарна робота в університеті протягом звітнього періоду здійснювалася за 14 напрямками, у межах яких було проведено низку відповідних заходів. Наведемо основні з них.

1. Організаційно-методичне забезпечення: організація роботи методологічного семінару студентських кураторів; складання планів соціально-гуманітарної роботи інститутів (факультетів), кураторів студентських груп, гуртків та клубів університету; ознайомлення студентів із нормативними документами, які регламентують права ті обов'язки студентів і викладачів ЗВО: «Правилами внутрішнього розпорядку студентів ЛНУ імені Тараса Шевченка» та «Правилами внутрішнього розпорядку викладачів і співробітників ЛНУ імені Тараса Шевченка»; організація та проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності зі студентами в освітньому процесі; продовження роботи на сторінках університету (інституту, кафедр) в соціальних мережах; створення каталогу електронних адрес джерел, сайтів, які містять матеріали, необхідні для організації і проведення; зустрічі студентів зі співробітниками кризового медіа центру «Сіверський Донець», з представниками «Норвезької ради у справах біженців» (надання безкоштовної правової інформації та консультацій); студентських наукових конференцій та ін. Дослідження психологічного клімату в академічних групах, адаптації студентів нового набору до умов навчального закладу. Моніторинг визначення рівня сформованості громадянської позиції майбутніх фахівців (I – IV курси). Соціальне інспектування студентів соціально незахищених категорій, організація психологічного й соціально-

педагогічного супроводу студентів, які мають соціальні статуси тимчасово переміщених осіб, дітей службовців ООС.

2. Інформаційно-роз'яснювальна робота на сайтах інститутів / факультетів та в соцмережах: проведення інформаційної та роз'яснювальної роботи серед студентів, батьків та викладачів з метою формування позитивного ставлення до сучасних різних форм навчання; консультації, спілкування зі студентами через соціальну мережу «Facebook»; висвітлення подій загально університетського рівня в інформаційних групах соціальних мереж, на офіційному сайті університету; робота на інформаційно-роз'яснювальних сторінках «Абітурієнт – 2018» в соціальних мережах «Facebook» щодо профорієнтаційної роботи з випускниками ЗОШ; висвітлення подій загально університетського, інститутського / факультетського рівня в інформаційних групах соціальної мережі, на офіційному сайті університету, інституту / факультету; розміщення статей та звернень керівництва інституту / факультету, завкафедрами, викладачів, студентських лідерів.

3. Індивідуальна робота зі студентами з тимчасово неконтрольованих українською владою територій: проведення інформаційної та роз'яснювальної роботи серед батьків та студентів, які прийшли на навчання з тимчасово неконтрольованих українською владою територій; відвідування Центру психосоціальної адаптації та БФ «SOS Дитячі містечка»; участь студентів у тренінгах: «Тренінг комунікацій», «Навички психологічного відновлення та стабілізації психологічного стану», «Відкритий майданчик для діалогу»; співпраця викладачів та випускників шкіл з освітнім центром «Донбас-Україна»; надання консультацій щодо оформлення документів студентам-внутрішньо переміщеним особам, які винаймають приватне житло; робота з дітьми-сиротами в благодійному фонді в «SOS Дитячі містечка»; проведення щоквартальних зустрічей студентів з представниками Міжнародної

благодійної «SOS Дитячі містечка»; організація роботи мобільних бригад на лінії розмежування в навчальних закладах різних типів (профорієнтаційна робота) та ін.

4. Сприяння розвитку у студентів почуття патріотизму, шанобливого ставлення до українських культурно-історичних цінностей: ознайомлення студентів з історією міст і сіл України (м. Старобільськ) mestalug.ucoz.ru; екскурсії до Луганського обласного краєзнавчого музею, Центрального парку культури м. Старобільська, Старобільського свято-скорбного жіночого монастиря; проведення лекцій «Моя земля – земля моїх батьків», «Мова – духовна скарбниця народу»; «Старобільськ – освітній (історія зародження та розвитку освіти краю)»; конкурсу фотографій «Моя улюблена бібліотека», «Мій рідний край»; ознайомлення з ЗУ «Про вищу освіту»; організація та проведення кураторських годин, тематичних вечорів з питань державності України, її символіки, традицій українського народу; участь у Всеукраїнській молодіжній акції «Пам'ятати. Відтворити. Зберегти»; проведення обрядових свят української культури (Святий Миколай, Масляна, Щедрування, Колядки, Покрова, Івана Купала та ін..), свята Весни і Праці; функціонування освітньої локації Лисичанського педагогічного коледжу національно-патріотичного спрямування, «Україна – це Я»; відзначення 77ї річниці трагічних подій у Бабиному Яру: «Болючі рани історії мого народу»; Заходи по вшануванню жертв Голодоморів в Україні: «Сповідь пшеничного колоска...»; Акція «Запали свічку пам'яті»; пропаганда плеяд проектів національно-патріотичної тематики: «Скарби твої безцінні, Україно», «Бренд «Україна», «Єдина і сильна»; Відзначення пам'ятних дат: заходив до 100-річчя від Дня народження українського педагога-гуманіста, публіциста, письменника, В. Сухомлинського; конкурс на кращий твір серед студентів на тему «Образ українця у творчості письменників України».

5. Формування національно-культурних традицій молоді в умовах євроінтеграції: проведення заходів до Всесвітнього дня поезії; організація кураторських годин на тему «Я – патріот України», конкурсу творів до Міжнародного дня грамотності, інтернет-конкурсу на краще привітання студентів із Всесвітнім днем молоді, конкурсу-есе на тему «Маємо бути європейцями на ґрунті українському», інтернет-дискусії «Спілкування рідною мовою» до Міжнародного дня рідної мови і Дня української мови; розміщення інформації на сайті про День Європи; проведення бесід на тему «Європейські тенденції навчання в Україні. Реальність та перспективи», Проведення бесід на тему «Європейські тенденції навчання в Україні. Реальність та перспективи», Проведення інтернет-конкурсу на краще привітання студентів із Всесвітнім Днем молоді.

6. Проведення просвітницьких тематичних заходів спрямованих на формування правової культури, поваги до Основного Закону держави, отримання знань про свої конституційні права, свободи, обов'язки, знань історії становлення та розвитку вітчизняного конституційного права, його ролі в українському державотворенні та діяльності видатних правників у цій сфері, круглих столів, наукових конференцій, документальних та літературних виставок тощо; проведення конкурсу презентацій та плакатів «Краса і велич символів державних»; розміщення інформації про День соборності України; проведення конкурсу на краще есе про Тараса Шевченка; розміщення інформації про переможців та зразків найкращих творів на сайті університету; проведення зустрічі з правоохоронними органами щодо прав ті обов'язків громадян України; ознайомлення студентів з державними та національними символами України: прапор, герб, Гімн України, рушник, вишиванка, святкування Дня Конституції України; Дня Державного Прапора України (бесіда); круглий стіл запитань і відповідей «Україно! Це твої символи», відзначення Дня

соборності України, проведення зустрічей з правоохоронними органами щодо прав та обов'язків громадян України.

7. Формування шанобливого ставлення до Збройних Сил України, інших військових формувань, добровольчих військових об'єднань громадян; розуміння ролі Збройних Сил у відстоювання ідеалів свободи та державності України. Заходи щодо увічнення пам'яті захисників України: конкурс відео привітань до Дня Збройних сил України; зустріч студентів з представниками загону спецпризначення (бесіда на тему «Якщо не Я, то ХТО?»); святкування Дня захисника України та проведення ярмарку «Підтримай захисників України»; Посвята в козаки (Покрова Пресвятої Богородиці); Проведення заходів «На варті миру і свободи – сини незламного народу», кураторської години на тему: «Збройні сили України – гарант національної безпеки»; «Лицарський турнір» до відзначення Дня захисника України; Участь у заходах, присвячених річниці Перемоги над нацизмом у Європі та завершення Другої світової війни; розміщення на сайті матеріалів до Дня Героїв Небесної сотні; кураторські години на тему «Збройні сили України – гарант національної безпеки»; зустріч з представниками Старобільсько-Новопсковського військкомату щодо підготовки студентської молоді до служби в армії, до захисту Вітчизни та оволодіння ними військовими професіями; тренінгові заняття з військовослужбовцями, товариський турнір з футболу зведеного загону ОТУ «Луганськ», організація зустрічей з воїнами ООС та добровольчих батальйонів.

8. Збереження й розвиток корпоративної культури: конкурс «Осінні барви Слобожанщини»; щорічний захід для студентів першого курсу «Я і Україна»; посвята першокурсників у студенти; привітання викладачів та студентів з «Днем працівника освіти»; участь у святкуванні Дня студента і Дня молоді; університетські конкурси: «Найкращий студент ЛНУ імені Тараса Шевченка», «Краща секція гуртожитку», «Кращий куратор секції», «Краща академічна група», «Кращий куратор академічної

групи», «Краща староста академічної групи» та «Краща кімната гуртожитку»; участь студентів у святкуванні «Дня Університету»; проведення конкурсу студентських робіт (фотографії, презентації та ін.) «Я - студент ЛНУ імені Тараса Шевченка»; проведення спортивно-оздоровчих заходів «Осінній марафон сили й духу», «Козацькі розваги», «День здоров'я»; тематичні вечори «Вечори на хуторі...»; різдвяний вертеп; творчі зустрічі з сучасними письменниками України; виставки робіт писанкарства «Писанка - мелодія душі» (до великих свят); конкурси національного одягу «Парад вишиванок», «Конкурс українського костюму», «Сучасний український одяг»; традиційний конкурс національної кухні «Звана вечеря»; конкурс на кращий твір серед студентів на тему «Образ українця у творчості письменників України»; свято випускників «Останній дзвоник»; корпоративний захід «Нумо, дівчата» (змагання викладачів та студентів); Проведення конкурсу студентських робіт (фотографії, презентації та ін.) «Я – студент ЛНУ імені Тараса Шевченка»; вечір спогадів «Історії про наших викладачів»; проведення щорічних традиційних конкурсів і фестивалів: Фестивалю повітряних зміїв «Мирне небо Донбасу», Регіонального літературно-краєзнавчого конкурсу «Солов'їні далі», Культурно-просвітницького регіонального фестивалю творчої молоді «Сузір'я колискової Донбасу».

9. Сприяння розвитку всебічного розвиненого, інтелігентного, соціально активного громадянина: бесіди з питань культури, поведінки, етики, проблеми взаємодії студента з викладачем, одногрупниками, дітьми; участь у святкуванні Міжнародного дня толерантності та проведення годин спілкування за темою «Чи потрібна толерантність у сучасному світі?»; зустрічі з лікарями з питань фізіології, статевих відносин, венеричних хвороб, впливу шкідливих звичок на стан молодих батьків та здоров'я майбутніх дітей; пропаганда серед студентів здорового способу життя; участь у все українських акціях: «Антинаркотик», «АнтиСНІД», «Тверезість», «Життя без паління» та інших; суспільно корисна праця

студентів; чергування в університеті; участь у міських, районних та університетських благодійних акціях, Всеукраїнській благодійній акції «Серце до серця»; студентські науково-практичні конференції; Круглий стіл «Про стан вживання української мови у нашому регіоні» (про якість і грамотність написів, різних оголошень, реклам тощо) до Дня української писемності і мови; Конкурс смс-вітань до Всесвітнього Дня матері; Дискусія «Сучасний український кінематограф: 5 найкращих стрічок» для магістрантів ІКМ, ІТОТ, ФУФСК. ПМВПН, ННПП; Бесіда «Відношення сучасної молоді до материнства»; Тренінгове заняття «Криза ідентичності та її роль у становленні успішної особистості»; Участь у заході (майстер-клас) «Почни свій бізнес».

10. Психологічна підтримка та адаптація студентів щодо навчання: консультації студентів щодо особливостей навчання в університеті; анкетування студентів 1 курсу щодо організації навчання, наради з активом груп 1 курсу; індивідуальні бесіди зі студентами, які перебували на тимчасово окупованій території; допомога студентам в адаптації до навчання; організація допомоги студентам, які потребують матеріальної допомоги та мають проблеми зі здоров'ям чи психологічним станом, проведення бесід і консультацій з особистих питань; Визначення студентів «групи ризику» за показниками: Девіантна поведінка, Низький рівень успішності навчання, Емоційно-нестійкі особи; Діагностика міжособистісних стосунків у вимірі «Студент-викладач», «Студент-куратор»; Діагностика адаптаційних проблем студентів; Соціометричні дослідження в групах нового набору; Первинні соціально-психологічні тренінги знайомства. Цикл тренінгових занять для студентів, які перебувають у стані розгубленості, обумовленому відсутністю життєвих та професійних перспектив, загальною невизначеністю ситуації; співпраця викладачів та випускників шкіл з освітнім центром «Донбас-Україна»; співпраця з Центром психосоціальної адаптації, Психологічний тренінг «Прийоми та стратегії керування

екзаменаційним стресом», Організація роботи з військовослужбовцями щодо психологічної підтримки.

11. Сприяння безперешкодному доступу студентів з обмеженими можливостями до якісного навчання, побуту, дозвілля, всебічно гармонійного розвитку: відзначення Міжнародного дня людей з обмеженими можливостями «Уроки доброти», «Дивіться на нас, як на рівних»; конкурс творчих робіт «Жити, сподіватися, вірити!»; круглі столи, «неформальні зустрічі» за участю представників державних та недержавних організацій, студентів з особливими потребами «Життя – прекрасне!»; допомога дітям з обмеженими можливостями у зоні ООС; пільгове оздоровлення студентів з обмеженими можливостями; соціальний супровід студентами-волонтерами студентів з особливими потребами.

12. Підтримка талановитої студентської молоді: видання збірника «Пошук молодих дослідників» та інших збірників наукових праць студентів; організація педагогічних читань; всеукраїнських конкурсів науково-дослідних студентських робіт та олімпіад; відзначення студентів за досягнення в науковій, громадській роботі з подальшим розміщенням інформації на сайті університету; залучення студентів до участі у всеукраїнських та міжнародних грантах, міжнародних культурно-історичних поїздок (інформація <http://luguniv.edu.ua>).

13. Профорієнтаційна робота: виготовлення буклетів усіх спеціальностей; заохочення студентів до профорієнтаційної роботи; участь студентів у проведенні Днів абітурієнта та Днів відкритих дверей в університеті; створення інформаційно-роз'яснювальної сторінки «Абітурієнт - 2018»; ознайомлення випускників шкіл з тимчасово неконтрольованих українською владою територій зі спрощеною процедурою вступу до ЗВО.

14. Створення належних умов для адаптації випускників університету до сучасного ринку праці та стимулювання мотивації до трудової діяльності: «Ярмарок випускників»; зустрічі із представниками відділів освіти щодо наявності вакансій та вимог до майбутніх фахівців;

організація консультивання щодо умінь заповнювати анкету, складати резюме, автобіографію, брати участь у співбесіді; презентація «Можливі шляхи пошуку роботи»; зустрічі студентів з працівниками районної служби зайнятості; онлайн-бесіди зі студентами щодо юридичних аспектів працевлаштування.

5.2. Організація роботи студентського самоврядування

Важливим складником автономії закладів вищої освіти є розвиток громадського самоврядування як академічної спільноти в цілому, так і здобувачів вищої освіти, зокрема. Ст. 40 ЗУ «Про вищу освіту» передбачає обов'язкове функціонування у вищих навчальних закладах студентського самоврядування, що об'єднує всіх студентів вищого навчального закладу незалежно від курсу та форми навчання.

Молодь в усі часи була і залишається найбільш прогресивним прошарком суспільства, найбільш чутливо реагує на соціальні зміни та революційні потрясіння. Так сталося і зараз, коли саме молодь України встала на захист її незалежності й суверенітету, свободи і демократії.

Багаторічний досвід роботи зі студентською молоддю дозволяє нам виділити такі її характерні риси, як загострене відчуття справедливості, свободи, самостійності; крайнє негативна й навіть агресивна реакція на брехню, порушення демократичних норм, громадянських прав, моральних принципів; прагнення до особистісного й професійного зростання, самореалізації. Саме тому в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка ми намагаємося створити демократичне, розвивальне середовище для реалізації всіх потенціалів особистості, зокрема лідерських, вироблення навичок управлінської та організаторської діяльності, формування майбутньої еліти нації. І це середовище є природнім, оскільки відповідає ціннісним орієнтаціям університету й більшості науково-педагогічних працівників.

Тож в основу організації студентського самоврядування в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» покладено принципи:

- автономності;
- корпоративності;
- рівноправності;
- справедливості;
- партнерства й конструктивної співпраці між адміністрацією та студентським самоврядуванням, професорсько-викладацьким та студентським колективами та ін.

Нормативно-правовою базою організації студентського самоврядування в університеті є:

- Конституція України;
- ЗУ «Про вищу освіту» (ст. 36, 38, 40, 41);
- Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки;
- Статут університету;
- Положення про студентське самоврядування університету;
- Положення про студентські гуртожитки університету;
- Освітньо-просвітницька програма національно-патріотичного виховання студентської молоді в ЛНУ імені Тараса Шевченка;
- План з соціально-гуманітарної роботи зі студентами Луганського національного університету імені Тараса Шевченка ;
- Плани роботи студентської асамблеї, студентських директоратів, секторів, студентської ради гуртожитку.

Відповідно до статті 38 ЗУ «Про вищу освіту» представники органів студентського самоврядування Луганського національного університету беруть участь в усіх робочих органах університету: ученій раді, ректораті, директораті, приймальній комісії тощо. Згідно зі статтею 36 до складу

вченої ради університету входить 10 відсотків виборних представників з числа студентів.

Студентське самоврядування здійснюється на рівні студентської асамблеї університету, студентського директорату інституту (студдеканату факультету), студентської групи, гуртожитку; поєднує провідні сфери життєдіяльності студентської громади та має відповідну структуру, яка включає такі органи студентського самоврядування, як:

- студентська асамблея університету;
- студентський директорат інституту (студентський деканат факультету);
- студентська рада гуртожитку.

У свою чергу, студентська асамблея університету, студентські директорати та студентська рада гуртожитку також мають свою структуру.

Структура студентської асамблеї університету:

Голова студентської асамблеї університету;

Заступник голови.

Сектори:

- Навчально-науковий;
- Зовнішніх зв'язків;
- Інформаційно-аналітичний;
- Культурно-масовий;
- Роботи зі студентами-переселенцями та військовослужбовцями;
- Волонтерства і доброчинності, на базі якого функціонують волонтерські загони «Тризуб» та ін.;
- Трудовий;
- Спортивний;
- Фінансовий сектор;
- Редколегія;
- Профспілка (не є органом студентського самоврядування);

- Структура студентської ради гуртожитку
- олова студентської ради гуртожитку.
- Заступник голови.
- Голова трудового сектору.
- Старости кімнат.

Загалом в університеті створено **46** органів студентського самоврядування на загальноуніверситетському, інститутських, факультетських, коледжних рівнях та в гуртожитках.

Розкриємо мету, зміст, результати роботи студентського самоврядування у 2018 році та плани на майбутнє в межах кожного сектору.

1. Навчально-науковий сектор

Метою діяльності сектора є інтеграція навчальної та науково-дослідної роботи для підготовки конкурентоспроможного фахівця, здатного до самоосвіти впродовж життя, а також успішної праці в динамічних умовах сучасного ринку.

Внаслідок такої діяльності результатами навчально-наукової роботи студентів університету у 2018 році стало:

- призові місця у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей;
- проведення Міжнародних, Всеукраїнських і Регіональних наукових конференцій на базі університету;
- участь у Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференціях;
- видання збірників наукових праць та збірників методичних розробок студентів;
- отримання Президентської стипендії студентами різних спеціальностей та ін. (кількісні показники наукової роботи студентів наведено в п. 3.7. розділу «Науково-дослідна та інноваційна діяльність»).

Незважаючи на значні успіхи в розвитку студентської науки в університеті, необхідно об'єднати зусилля інститутів (факультетів) та

організувати Студентське наукове товариство ЛНУ (як це передбачено ст. 41 ЗУ «Про вищу освіту»), активізувати участь у міжнародних наукових проектах, програмах, грантах, конференціях; II етапі Всеукраїнських олімпіад та конкурсів наукових робіт студентів.

2. У секторі зовнішніх зв'язків діють два потужних центри, діяльність яких забезпечують студенти навчально-наукового інституту педагогіки і психології: **Центр психосоціальної адаптації м. Старобільська та Луганське відділення Міжнародної благодійної організації «Благодійний фонд «СОС Дитячі містечка»**, за напрямами роботи яких наші студенти беруть участь у **трьох програмах: підтримки сімей та захисту прав дітей (Австрія); надання кваліфікованих психологічних послуг внутрішньо переміщеним дітям та сім'ям у Старобільську та Северодонецьку Луганської області (Австрія, США, Японія); зміцнення громад для забезпечення потреб вразливих сімей на півночі Луганської області (за підтримки ЮНІСЕФ)**, у рамках якої студенти університету організують надання населенню інформаційних, соціальних, психологічних, педагогічних, медичних, економічних послуг.

Серед важливих напрямів діяльності студентського самоврядування університету є встановлення партнерських відносин зі студентами інших закладів вищої освіти та громадськими організаціями з метою обміну досвідом.

Так, протягом 2017 – 2018 років активні студенти університету взяли участь у **навчальних візитах з обміну досвідом**: до Івано-Франківської області (Ярослав Чепель), до Вінницької області (Інна Сало) з метою вивчення кращих практик у плануванні та реалізації проектів розвитку громад та побудови ефективного громадянського суспільства; до Чеської Республіки, де вивчали питання участі молоді у мобілізації спільноти, інклюзивності освіти, екологічної освіти.

Узяли участь у зустрічі з заступником Міністра молоді та спорту Олександром Яремою, де обговорили впровадження та реалізацію нових проектів молодіжної політики в Україні.

У жовтні 2017 року студентське самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка запросило до себе студентів зі Львівських вишів, представників проекту U-report, мета якого – виявлення проблем молоді та з'ясування ставлення молодих людей до політичних рішень влади.

Участь у форумах студентського самоврядування

– у II Форумі лідерів студентського самоврядування з метою вивчення досвіду молодих лідерів Донбасу та України, напрацювання спільних дій щодо розвитку студентського самоврядування, пройшли тренінги з особистісного зростання студентських лідерів.

– у форумі «Студентство – авангард державотворення» (Ірина Масловська), на якому наш університет було відзначено як незламний і послідовний виконавець державотворчої місії, осередок формування єдиної української політичної нації.

– у Всеукраїнському форумі «StudentAction – Ефективні студентські організації» за ініціативи BritishCouncil (Карина Яковлева) з метою вивчення питань ролі студентів в організації освітнього процесу, покращення освіти та захисту прав.

– Національному студентському форумі до 25-річчя органів студентського самоврядування (Кирил Сисоєнко) за участю віце-прем'єр-міністра В'ячеслава Кириленка та міністра освіти і науки України Лілії Гриневич з метою вивчення аспектів діяльності органів студентського самоврядування в системі освіти.

У грудні 2017 року студентське самоврядування університету стало членом Студентської ради при Міністерстві інформаційної політики України.

У квітні 2018 представники ЛНУ імені Тараса Шевченка взяли участь у молодіжному обміні «Використовуй свої права, щоб поважати інших» у

Латвії з метою знайомства з програмою ERASMUS + та її можливостями для студентів нашого університету.

Ще одним важливим напрямом зовнішньої діяльності студентського самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка є взаємодія зі **Збройними силами України**, які захищають суверенітет нашої держави. Велику роботу в цьому напрямі проводить студентське самоврядування навчально-наукового інституту педагогіки і психології. Уже традиційними стали спільні культурно-масові заходи студентів університету з військовослужбовцями, а також спільні наукові конференції. Узято спільну участь у Всеукраїнському конкурсі «Моральний вчинок», творчому марафоні «Великий син великого народу» та ін.

Одним з важливих елементів зовнішньої діяльності студентського самоврядування університету є **рекламно-профорієнтаційна робота** та робота у складі приймальної комісії. Це розповсюдження рекламної продукції та спілкування з однолітками за місцем проживання та під час проходження практики; Завдяки активній роботі в соціальних мережах до університету вступили магістранти з різних регіонів України.

3. В інформаційному секторі найбільшим досягненням стала робота в нещодавно створеній радіостанції ЛНУ імені Тараса Шевченка – online-радіо «Університетська хвиля», що став потужним майданчиком для практичної підготовки студентів спеціальності «Журналістика» та інших охочих студентів університету. Представники сектора брали активну участь у підготовці відео-привітань до Дня студента, Свята закоханих, Дня університету, днів інститутів та факультетів та ін. Така робота сприяє розвитку корпоративної культури студентів, самоусвідомленню належності до єдиного колективу університету.

4. Діяльність культурно-масового сектору є найбільш насиченою й відкритою для університетської та регіональної спільноти. На базі університету функціонує Центр культури і дозвілля. Так, у 2017 та 2018 році в університеті студентами було підготовлено й проведено: **концертні програми** із запрошенням військовослужбовців до Дня знань; Дня Св.

Валентина; до 97-річниці університету; **свята** День захисника Вітчизни («Посвята в козаки», ярмарок); Звана вечеря; Свято вишиванок; **дні здоров'я**; **КВК** «Ліга сміху»; **конкурси** «Міс Аеробіка»; «Осінні барви Слобожанщини»; **конкурс-фестиваль** «Алло, ми шукаємо таланти»; та ін.

31 березня 2018 року у Києві відбулася всеукраїнська конференція «Обговорення з молоддю питання популяризації української мови», під час якої було встановлено новий рекорд України із найбільшої кількості привітальних листівок до Великодня для українців за кордоном. студентські ради із 50-ти ВНЗ України зібрали 9806 вітальних листівок, у нашому університеті за ініціативи студентського самоврядування попередньо було виготовлено 329 листівок.

Наразі в університеті функціонує **27** колективів художньої самодіяльності, творчих об'єднань, спортивних секцій (клубів), з яких **13** – спортивного профілю. Працюють секції з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, шахів, футболу, авіамоделного спорту, важкої атлетики, гирьового спорту, легкої атлетики, аеробіки, шахів. Студенти беруть участь в усіх спортивних змаганнях в університеті, організовують вражаючі естетично-силові номери, приурочені до свят та змагань.

На базі НН інституту культури і мистецтв створено й успішно функціонують **14** потужних творчих об'єднань (зокрема **1** – народний), відомі на всю Україну й світ:

1. **Народний Оркестр народних інструментів**
2. Мішаний студентський хор
3. Фольклорний ансамбль
4. Естрадно-джазовий ансамбль
5. Естрадно-духовий ансамбль
6. Камерний оркестр
7. Ансамбль народного танцю
8. Ансамбль бального танцю
9. Ансамбль сучасного танцю

10. Вокально-інструментальний ансамбль «GraveVento»
11. Школа телевізійного режисера
12. Акторська майстерня
13. Молодіжний клуб «Аніматор»
14. Студія дизайну іміджу.

5. Соціально-побутовий сектор протягом року вирішував соціальні питання студентів у співпраці з профспілкою університету; залучав студентів до господарської роботи з благоустрою; провів традиційний конкурс в гуртожитку «Звана вечеря».

6. У межах роботи сектору волонтерства і доброчинності волонтерським загонами «Тризуб» та ін. було проведено «Новий рік у дитячій лікарні»; зібрано волонтерську допомогу військовослужбовцям до Дня захисника Вітчизни; Дня Збройних Сил України; надано допомогу ветеранам університету; проведено акції «Донорство крові у місті Старобільськ», «Тепло для солдата», та ін.

7. Робота трудового сектору була спрямована на створення комфортного середовища для навчання й життєдіяльності студентів ЛНУ імені Тараса Шевченка, вирішення питань самообслуговування та дотримання трудової дисципліни. Голова трудового сектору Яковлева Карина взяла участь у III Міжнародній конференції країн східної співдружності «Let'sDoIt!» (Київ, 2–3 грудня 2017 р.), де її було оголошено регіональним представником Луганської області.

8. Спортивний сектор активно співпрацює зі спортивним клубом університету. Студенти беруть участь в усіх загальноуніверситетських спортивних змаганнях. Студенти навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту беруть активну участь у міжнародних, національних, міських і обласних змаганнях з різних видів спорту. За звітний період студентами-призерами здобуто на міжнародних спортивних змаганнях (чемпіонати Світу, Європи) **14** нагород, на національних спортивних змаганнях (чемпіонати України) – **31** нагороду.

Чемпіонами України з різних видів спорту (Бурячек Богдан, Сергеев Віталій, Шкурський Олексій – важка атлетика, Єрмаков Едуард., Робу Олексій – гімнастика спортивна, Політаєв Артур, Кузнецов Олександр, Мальцев Станіслав – боротьба греко-римська, Русаненко Дар'я – пауерліфтинг та інші).

У планах роботи спортивного сектору закладено залучення якомога більшої кількості студентів до занять фізкультурою і спортом; посилення тренувального процесу для отримання перемог у змаганнях.

Однак є й окремі **недоліки** в роботі органів студентського самоврядування. Так, діяльність секторів не завжди рівнозначна. Найкраще справи у культурно-масового та сектору зовнішніх зв'язків. У цілому ж активність студентських рад як у підрозділах, так і в університеті значно знизилась. Це пов'язано з тим, що актив повністю оновився, а значить досвіду організаційної роботи практично не було. Не завжди виявляється активність, а іноді навіть відсутня відповідальність. Значить, нам є над чим працювати.

У перспективі органи студентського самоврядування планують відновити практику організації й проведення спільно із спортивним клубом молодіжних акцій та флешмобів «Молодь за здоровий спосіб життя», а спільно з командою «Creative University» реалізувати проект студентських ініціатив щодо створення простору для впровадження ідеї неформальної освіти і дозвілля.

Необхідно також активізувати роботу навчального сектора і значно покращити роботу інформаційного сектору, зокрема створити сторінку про діяльність студентського самоврядування на сайті університету та постійно інформувати студентів про заплановані і проведені заходи через сайт, студентське радіо та соціальні мережі.

РОЗДІЛ 6

РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Розвиток матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури

В університеті проводиться значна робота з розвитку матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури. Завдяки участі у програмі Державного фонду регіонального розвитку у 2018 році університет здійснив реалізацію **трьох великих проектів:**

- ремонт будівлі навчального корпусу, який є однією з найстаріших будівель Старобільська;
- ремонт гуртожитку в місті Рубіжне;
- реконструкцію частини будівлі під розміщення гуртожитку для студентів у придбаному університетом приміщенні.

За затвердженим планом роботи було проведено заміну систем опалення, освітлення, заміну вікон, покрівель, утеплення зовнішніх огорожувальних конструкцій. У навчальному корпусі виконано оздоблювальні роботи, серед яких – ремонт актової зали.

Реконструкція нежитлового приміщення за адресою: пл. Гоголя, 5 дала можливість облаштувати гуртожиток для студентів, завдяки чому ми зможемо у новому навчальному році поселити додатково понад 80 студентів.

Також у процесі реалізації минулорічних проектів ДФРР було завершено утеплення фасаду навчального корпусу № 6.

У місті Кремінна, у придбаному університетом житловому будинку, виконано реконструкцію з перепланування його в 16-квартирний будинок. Виконано роботу з монтажу газової магістралі. Сьогодні триває процес документального оформлення квартир.

Також у 2018 році, перед початком нового навчального року, завдяки допомозі Чеської агенції розвитку університету було передано в постійне користування 80 двоярусних ліжок з ортопедичними матрацами, 100 шаф для одягу, душові бокси, електричні бойлери для підігріву води. Це дозволило поліпшити умови проживання студентів.

Наразі в гуртожитках університету уже проживають **1076 осіб**, а ще потребують поселення в гуртожиток – **325 осіб**.

В університеті створено пункт громадського харчування на **60 осіб**, який обслуговує студентів у гуртожитку. Крім того, створено **250 місць** у підприємствах громадського харчування при університеті.

У вересні 2018 року університет подав до Державного фонду регіонального розвитку на наступний рік проект ремонту майстерні, яка розміщується в центрі території університету. До складу проекту увійшло відновлення системи опалення, яка досить довгий час не функціонує через несправність, утеплення будівлі, перепланування приміщень. Реалізація цього проекту дасть змогу розмістити відділи та директорати/деканати університету, які сьогодні розташовані в обмежених площі приміщеннях.

6.2. Фінансово-економічна діяльність

У 2018 році зведений бюджет університету з усіма структурними підрозділами за всіма програмами згідно фінансового звіту склав 173 036,9 тис. грн. Бюджет університету за всіма програмами склав 133 405,1 тис. грн. У цьому році із загального фонду держави було виділено університету 97 472,3 тис. грн., з яких 79 358,2 тис. грн. – це основні КПК університету:

– КПК 2201040 „Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державним цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів та виконання фундаментальних

досліджень” (керівники – Курило В.С. та Кононов І.Ф.) – 514,2 тис. грн. (використано 100%);

– КПК 2201160 „Підготовка кадрів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики” – 64 156,1 тис. грн.;

– КПК 2201190 „Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів” – 14 687,9 тис. грн. (використано 100%).

Від Міністерства регіонального розвитку за КПК 2761070 „Державний фонд регіонального розвитку” отримано кошти на виконання капремонтів та реконструкцію будівель університету – 18 114,1 тис. грн.

Витрати університету по загальному фонду КПК 2201160 склалися з наступних статей:

1. Заробітна плата та нарахування на зарплату – 56 693,8 тис. грн. (88% витрат);

2. Стипендіальний фонд аспірантів, докторантів – 3 383,8 тис. грн.;

3. Витрати на харчування, придбання літератури, одягу, виплати грошової допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування – 1 453,1 тис. грн.;

4. На оплату комунальних послуг було використано – 1 964,0 тис. грн.;

5. Витрати на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю склали – 661,4 тис. грн. (стілці для актового залу, спортивне обладнання, кабельна продукція та електрообладнання, світильники, лабораторні реактиви, прилади, препарати, картриджі, тонери, канцтовари, робочий одяг, мило, рукавиці, картографічна продукція, газові плити, передплата за періодичні видання).

Виконання загального фонду по цій програмі здійснено на 100%.

Доходи спеціального фонду університету в 2018 році за всіма програмами склалися у розмірі 35 932,8 тис. грн.:

- за КПК 2201040 – 324,1 тис. грн. (кошти надійшли від Міністерства освіти і науки України на використання грантів Жучка Ю.В. та Жучка А.В.);
- за КПК 2201160 – 30 261,4 тис. грн. (або 72% від запланованих):
  - від послуг, що надаються університетом згідно з основною діяльністю – 28 725,0 тис. грн. (95% усіх доходів);
  - від додаткової господарської діяльності (гуртожитки, сільськогосподарська діяльність тощо) – 1 522,4 тис. грн.;
  - від оренди майна – 13,7 тис. грн.;
  - інше – 0,232 тис. грн.
- Кошти за дорученням у вигляді дарунків та грошових надходжень, грантів – 3 295,0 тис. грн. (у т. ч. 464,0 тис. грн. на виконання проекту Erasmus+).

Оприбутковано після проведеної грошової експертизи комп'ютерне обладнання, отримане від США, Чехії та Кореї, інше комп'ютерне обладнання та література – 2 597,3 тис. грн.;

КПК 2751270 „Підтримка регіональної політики України” – 39,6 тис. грн. Кошти передбачені на виконання двох проектів: „Здорова людина – здорове суспільство” – науково-просвітницька лабораторія-студія для студентів, викладачів, лікарів в галузі лабораторної діагностики – 1 696,0 тис. грн. та „Університетська телерадіостудія як засіб формування українського молодіжного медіапростору регіону” – 1 270,0 тис. грн.

Отримано співфінансування від Департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму Луганської обласної військово-цивільної адміністрації на виконання КПК 2761070 „Державний фонд регіонального розвитку” у сумі 2 012,7 тис. грн. на виконання капітального ремонту та реконструкції приміщень університету.

Витрати за рахунок коштів спеціального фонду університету склалися у розмірі 27 738,7 тис. грн. За економічною класифікацією витрати склалися таким чином:

- 19 639,0 тис. грн. – оплата заробітної плати з нарахуваннями;

- 1 698,7 тис. грн. – оплата комунальних послуг;
- 2 964,1 тис. грн. – придбання матеріалів, обладнання та інвентар;
- 1 277,6 тис. грн. – оплата послуг сторонніх організацій;
- 355,9 тис. грн. – витрати на відрядження;
- 14,5 тис. грн. – преміювання студентів приймальної комісії;
- 342,7 тис. грн. – витрати на придбання обладнання та предметів довгострокового користування;
- 563,4 тис. грн. – оплата за придбане нежитлове приміщення;
- 751,8 тис. грн. – витрати на капітальний ремонт житлового фонду та інших об'єктів університету;
- 131,0 тис. грн. – інші поточні видатки.

Витрати за рахунок коштів за дорученням склалися в загальній сумі 404,4 тис. грн., з яких :

- 342,7 тис. грн. – витрати на відрядження по виконанню проекту Erasmus+ ;
- 18,4 тис. грн. – оплата стипендії Кабінету Міністрів України;
- 43,3 тис. грн. – оплата інших поточних витрат.

До складу університету входять коледжі. Бухгалтерські звіти входять до консолідованої звітності університету і бюджет складає 39 631,8 тис. грн.

Видатки коледжів склали 39 394,7 тис. грн.

Слід зазначити, що за результатами проведеного аналізу даних бухгалтерського обліку виконання запланованих коштів здійснено:

- за спецфондом на 72%;
- за загальним фондом на 100%.

Звіт про доходи та видатки університету за 2018 рік було затверджено на вченій раді університету.